ХРОНЇКА

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА

ІМЕНИ

ШЕВЧЕНКА.

Ч. I.

ЛЬВІВ, 1900.

З друкарнї Наукового Товариства імени Шевченка
під зарядом К. Беднарського.

Т. Шевченко.

Дотеперішній розвій

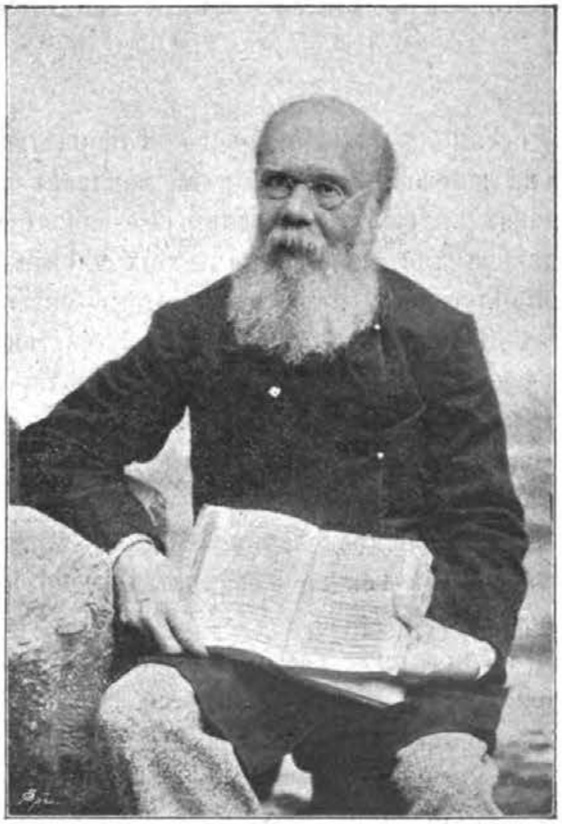
Наукового Товариства імени Шевченка.

Минувшої осени виділ Наукового Товариства імени Шевченка в огляду на ширший інтерес, який викликає діяльність Товариства в наукових кругах словянських і не-словянських, ухвалив від 1900 р. видавати для знайомлення своїх членів і всїх інтересованих осібний білєтень намість тих звісток, які містили ся дотепер у Записках Товариства. На разї сей білєтень виходити-ме чотири рази до року, містячи в трох випусках чотиромісячні справоздання з наукового й адмінїстрацийного руху, а в четвертім — загальне річне справозданнє з діяльности Товариства та його орґанів. Перший випуск сеї публїкациї розпочинаємо отсею статею. В нїй подаємо для тих людей, що не слїдили дотепер близше за діяльністю і розвоєм Наукового Товариства імени Шевченка, короткий погляд на його історию.

Ініциятива заснования Товариства імени Шевченка вийшла від кількох патриотів з росийської України. Коли після урядових репресий проти українського слова в Росиї при кінцї 60-их рр. надії українських патриотів усе сильнїйше звертали ся на Галичину і її молодий национальний рух, на початку 70-их рр. з'явила ся між ними гадка — засновати у Львові якусь постійну інституцию для розвою українського слова. За порозумінием з провідниками галицької национальної українсько-руської партиї постановлено було на зібрані гроші (коло 9 тис. ґульд.) купити друкарню, що служила-б підставою лїтературного руху (такий плян уже від кількох років був у галицьких народовців), а для управи її і для розвою того лїтературного руху завязано „Товариство імени Шевченка“ в виді тїсно-замкненої корпорациї, з високою вкладкою 100 злр. (пропоновано було навіть 250), аби обережним

добором членів охоронити його від посторонніх елєментів. В 1873 р. закуплено друкарню, а 11 грудня тогож року галицьке намісництво затвердило статут нового Товариства, підписаний девятьма видн͡ійшими людьми з нечисленної ще тоді українсько-руської партиї.

В статуті нового Товариства, поставленого під патронат найбільшого українського поета, котрого імя було окликом галицького национального відродження, — метою його положено було „вспомагати розвій рускої (малорускої) словесности“; для осягнення її

Фундатори Товариства: Олександер Кониський.

Товариство мало видавати своїм накладом книжки і часописи літературні й наукові, підпирати літературні й наукові видання, роздавати премії й т. и. Мотивуючи заложеннє власної друкарні, вказували на те, що одинокої перед тим руської друкарні (Ставропіґійської) не вистало би, як би Товариство Шевченка „зачало много книжок видавати“. Але сї рожеві мрії на перших кроках дізнали гіркого розчаровання. Закупно друкарні й видатки на її

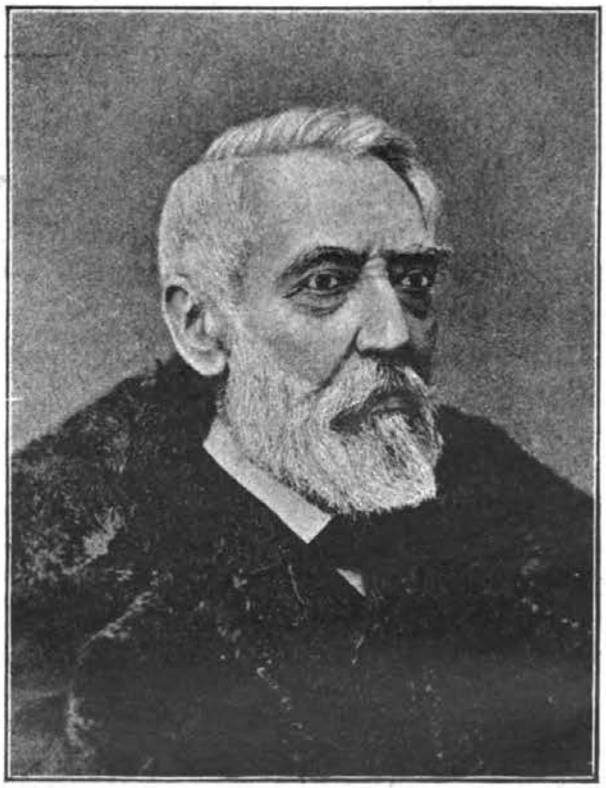
уряджение пожерли не тільки всї зібрані гроші з жертв і членських вкладок (несповна десять тисяч ґульд.), але впровадили Товариство в значні довги (коло 4.000), так що приходило ся робити позички на досить тяжких умовах. При таких обставинах про якусь видавничу діяльність Товариства не було що й думати, і вже на перших загальних зборах товариства більшість членів

Фундатори Товариства: Єлисавета Милорадович.

вказувала на се та підносила, що Товариство має передовсїм зайняти ся своєю друкарнею, аби забезпечити її істнованнє. Се було нелегко, бо доходи Товариства були скупі, сторонніх партий друкарня мала дуже небогато, видання-ж народовецькі друкувала з ріжними опустами, на кредит і т. и., так що від них особливих користей не мала. Через те Товариство аж до 90-их рр. перебувало,

можна сказати, в хронічній біді, з котрої не могли вирятувати його й ті жертви, що від часу до часу впливали. В таких обставинах воно могло розмірно тільки в дуже слабій мірі сповнювати виписану в статуті мету: воно причиняло ся до літературного руху головно тільки друкарським кредитом та опустами, які робили ся для популярних видань Просьвіти, для одинокої тодї літературної часописи „Правда“ і подібних иньших. Зрідка лише могло воно дати наклад на якусь книжку, напр. видало своїм коштом два томи

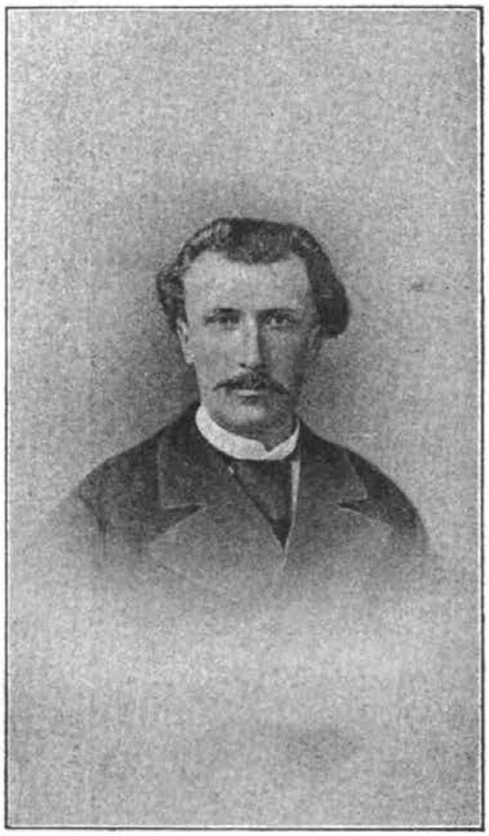

Фундатори Топариства: Дмитро Пильчиков.

„Правди“, причинило ся до видання важної праці проф. Огоновського Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache, і т. и.

1885 р. Товариство перейняло на себе видання літературної часописи „Зоря“; в розвою його се був досить важний факт: він був початком самостійної видавничої діяльности Товариства, розбудив якийсь літературний рух у нїм і до певної міри відновив інтерес до Товариства і в Галичині й на Україні, де по „антракті“ кінця 70-их рр. знову змагає ся український рух і через уря-

дові заборони все більше звертаєть ся в Галичину. „Зоря", що мала до 1894 р. свобідний доступ до Росиї, в 90-их рр. стала була в значній мірі всеукраїнським орґаном, а з тим разом і Товариство починало ставати в певній мірі всеукраїнським літературним огнищем. Коли з розвоєм літературної роботи стала все більше відчувати ся потреба також і наукових українсько-руських видавництв, на адресу Товариства почали висловляти ся з російської

Фундатори Товариства: Мих. Жученко.

України бажання, аби воно взяло ся до орґанізациї наукової роботи. Речником сих бажань виступив Ол. Барвінський, що на загальних зборах Товариства 1890 р. предложив проєкт реформи Товариства в сім напрямі. Головними точками сеї реформи мали бути: Товариство імени Шевченка перетворюєть ся на „Наукове Товариство"; знижуючи вкладку до 3 злр. воно змагає до того, аби притягнути до себе як найбільше число людей, інтересованих

розвоєм наукової роботи; для орґанізациї її поруч виділа, що має зайняти ся адмінїстрацийними справами Товариства, утворюють ся секциї для наукової роботи, на разї три: фільольоґічна, історично-фільософічна і математично-природописно-лїкарська. Проєкт сей викликав деяку опозицию членів, котрі вказували, що наукову роботу можна розвивати в Товаристві і в рамах давнїйшого статута, що сама зміна статута роботи сеї не сотворить, — але на нових

Фундатори Товариства: Стефан Качала.

загальних зборах — у марті 1892 р. проєкт прийнято, й Товариство зреформовано на „Наукове Товариство імени Шевченка".

Дїйсно ся реформа, хоч була важним явищем у дальшім розвою Товариства, сама по собі могла-б і не мати таких далекосяглих наслїдків, як би в парі або слїдом з нею не йшли иньші події: зріст материяльних засобів Товариства і поява в Товаристві

людей, що специяльно зайняли ся орґанїзациєю наукової роботи. Тож початки наукової дїяльности були досить скромні. При кінцї 1892 р. вийшов перший том Записок Товариства імени Шевченка, зложений переважно з праць українських авторів і виданий теж за грошевою підмогою з України, під редакцию тодїшнього голови Товариства Ю. Целевича; в 1893 вийшов другий, під редакциєю О. Барвінського, хоч редакция мала надію видати того року два томи:

Перший голова Товариства: Корнило Сушкевич (1874—1885).

аж в 1894 р. прийшло до видання двох томів (III і IV), під тоюж редакциєю. Окрім того в сих роках перейняло Товариство на себе виданнє „Правничої часописи“ — квартальника для теориї й практики права, заложеного львівськими правниками, Руської історичної біблїотеки — збірника перекладів важнїйших моноґрафій по історії України, Правничого словаря дра К. Левіцького і за

грошевою підмогою з України розпочало виданнє Росийсько-українського словаря (закінчене 1899 р.).

Користні переміни в житю Товариства, про які я згадав вище, дають себе знати в скорім розвою наукової роботи доперва з початком 1895 р. Як я сказав, тими перемінами був зріст материяльних засобів Товариства і орґанізация наукової роботи, переведена в Товаристві новими силами. Зріст своїх материяльних засобів Товариство завдячувало насамперед зростови роботи своєї друкарні: 1893 р. ц. к. видавництво шкільних книжок переносить до неї друк руських шкільних книжок; прибули також иньші урядові роботи. По друге — на підставі своїх наукових публікаций починає Товариство здобувати запомоги від міністерства і від краєвого сойму, головно завдяки заходам п. О. Барвінського, голови Товариства в р. 1893—6. Що правда, сей материяльний зріст був значним тільки в порівнянню з давнійшими хронічними дефіцитами, з вічною бідою, в котрій жило Товариство, самі-ж по собі материяльні засоби Товариства були в порівнянню до великости задачі, котру воно сповняло, дуже малими, а специяльно запомоги правительственні й краєві розмірно до наукової діяльности Товариства і навіть до буджета його наукових видань були дуже малі й зростали дуже повільно, так що в компетентних кругах не переставали дивувати ся, як Товариство могло розвивати таку інтензивну наукову роботу при таких малих засобах. Се здивованнє зрозуміє кождий обзнайомлений з нормальними коштами наукових видавництв, з низше поданого перегляду:

1894 р. дістало Товариство першу субсидию від краєвого сойму 500 злр., разом із субсидиєю 500 злр. на Історичну біблїотеку, перейнятою Товариством разом з сим видавництвом — 1.000.

1895 р. дістало Товариство першу субвенцию від правительства в сумі 1.000, разом з соймовою 2.000. Буджет наукових видань виносив коло 4.500, а видано на те, розуміється — з неможливою ощадністю, 9 томів наукових публїкаций.

1896 р. Товариство дістало 4.500 злр. субвенций (від міністерства 2.000, від сойму 1.000 і осібно для археоґрафічної комісиї 1.000, а на Іст. біблїотеку 500); буджет наукових видань виносив коло 10.000, видано 10 томів наукових видань.

1897 р. Товариство дістало ту саму суму запомогу, буджет наукових видань виносив коло 13.000, видано 14 томів наукових видань.

1898 р. Товариство дістало 5.500 субвенциї (соймова запомога Товариству більша на 500 і археоґрафічній комісиї теж на 500 злр.), науковий буджет виніс коло 15.000, видано шістнадцять томів наукових видань, між ними дуже дорогий, ілюстрований том Материялів до українсько-руської етнольоґії; Товариство мало сей рік коло 3.000 дефіциту.

1899 р. Товариство дістало 7.000 субвенций (від правительства 3.000, від сойму: 1.500 на Товариство, 1.500 на археоґрафічну, 500 на етноґрафічну комісию, 500 на Історичну бібліотеку), буджет виніс 15.552; видано 16 томів наукових публїкаций *).

Таким чином бачимо, що субвенциї далеко не покривали і не покривають видатків Товариства на його наукові публїкациї й потреби. Товариство покривало сю недостачу доходами з друкарнї, членськими вкладками й жертвами поодиноких людей, але в останнїх роках уже тяжко приходило ся удержати рівновагу в буджеті й по вичерпанню касових запасів попереднїх лїт ся рівновага захитала ся, так що дальший розвій наукової роботи був здержаний браком материяльних засобів. Се велика шкода для українсько-руського культурного житя, а заразом і кривда руському народу в Австриї, що його головна культурно-наукова институция не дізнає більшої запомоги з боку правительства і краю. Субвенциї, які побирає Наукове Товариство ім. Шевченка, видають ся сьмішно малими в порівнянню з тими, які мають напр. найблизші словянські Академії — краківська або празька (краківська дістає з публичних фондів 50.000: 20.000 від правительства, 30.000 злр. від краю, празька 40.000), а прецінь наукова діяльність сього Товариства не тільки релятивно для культурних інтересів руського народу далеко важнійша, при браку иньших наукових институций, але й абсолютно взявши — не потрібує стидати ся своєю науковою вартістю перед иньшими словянськими Академіями Австриї. При тім ще її субвенциї досї не забезпечені вповнї, бо правительственна субвенция не вставлена в буджет, признаєть ся мінїстерством кождий рік на ново на внесене ad hoc поданнє Товариства, і тому не має певности. Крайнїй уже час, аби субвенциї Товариства бодай наблизили ся до тих, які побирають иньші словянські Академії в Австриї, та були забезпечені вставленнєм у буджет.

---

*) Материяльний розвій Товариства за сей час буде видко з порівняння його білянсу: 1892 активи 29.440, пасиви 7.433, маєток 22.006; 1899 активи 103.899, пасиви 35.842, маєток 68.056.

Розвій теперішньої наукової діяльности Наукового Товариства імени Шевченка показав себе на зверх передовсім розвоєм та специялізациєю наукових видавництв.

Головний орґан Товариства — Записки Наукового Товариства імени Шевченка почали виходити від р. 1892, як сказано вище, містячи наукові розвідки з усїх галузей наук, репрезентованих секциями Товариства; тільки право мало від початку свій осібний орґан в Правничій Часописи. Від 1895 р., перейшовши до теперішнього свого редактора проф. М. Грушевського, вони зреформовані були в наукову часопись: поруч відділів розвідок і материялів заведено відділи miscellanea (для дрібних заміток і материялів), наукової хронїки, де подають ся огляди періодичних видань — українсько-руських, російських, польських і ин., властиво того материялу, який дають вони для українсько-руської науки, та огляди західно-европейської наукової лїтератури по археольоґії, історії, історії лїтератури й культури, і просторий відділ біблїоґрафії, де містять ся критичні оцїнки й справоздання з усього, що дотикає української науки. З заснованнєм (1897 р.) осібної публїкациї для математично-природописно-лїкарської секциї, Записки стали орґаном секций історично-фільософічної й фільольоґічної, присьвяченим головно українсько-руській археольоґії, історії, язику й історії лїтератури. Виходили вони в 1895 р. що три місяцї, від 1896 – що два місяцї, книжками по 12 аркушів.

Для більших археоґрафічних публїкаций завязано 1895 р. археоґрафічну комісию і заложено дві серії публїкаций: Жерела до історії України-Руси і Памятки українсько-руської мови і лїтератури; буджет комісиї виносить всього 1.500 злр., що дає на неї краєвий сойм, і тому вона може видавати лише по одному тому — з тої або другої серії, а сього дуже мало супроти маси зґромадженого материялу. Досї в серії Жерел публїковали ся дві колєкциї: люстрациї королївщин руських земель XVI в., М. Грушевського, акти до історії Галичини в XVII в. С. Томашівського, в серії Памяток: колєкция апокрифів в українсько-руських версиях дра Франка.

Для публїковання етноґрафічного материялу заложено 1895 р. Етноґрафічний збірник, що виходив з початку (1895—97 р.) по одному тому на рік, під редакциєю М. Грушевського; від 1898 виходить по 2 томи, 12—20 арк., під редакциєю І. Франка і В. Гнатюка; тут містять ся материяли фолькльорні,

чи то збірні (як в т. I, II, V), чи то систематичні збірки, що займають цілі томи (т. III і IV — фолькльорні материяли з Угорської Руси, VI — корпус анекдот, VII — казки з Брідського пов.); для етнольоґічних заложено осібну серию — Материялів до українсько-руської етнольоґії з численними ілюстрациями (виходить по одному тому на рік, I, виданий під редакциєю Ф. Вовка, містить серию ріжнородних статей і материялів, II — ширшу моноґрафію про Гуцулів проф. Шухевича). 1898 р. завязано для орґанізациї етноґрафічних студий специяльну етноґрафічну комісию

1897 р. з'орґанізовано Збірник математично - природописно-лікарської секциї; від 1898 р. він поділяєть ся на два відділи: математично-природописну і медичну, остання має свій специяльний титул: Лікарський збірник, і служить орґанам лікарської комісиї.

1898 р. з'орґанізовано також осібні збірники історично - фільософічної й фільольоґічної секциї, призначені для ширших моноґрафій або збірників, що не могли би змістити ся в Записках; вони виходять кождий по одному тому річно; в Збірнику історично - фільософічної секциї містила ся Історня України - Руси М. Грушевського, в Збірнику фільольоґічної с. — ширша біоґрафія Шевченка О. Кониського і збірник розвідок Драгоманова по народній словесности й історії літератури.

В остатнім часї орґанізовано при фільольоґічнїй секциї комісию язикову для практичних потреб українсько-руської мови.

На черзї стоїть тепер реформа Правничої Часописи, що служить орґаном сформованої 1898 р. правничої комісиї, в наукову часопись, періодичну, присьвячену праву й економії, але для сього потрібно якоїсь специяльної запомоги для згаданої цїли.

В теперішнім моментї наукова орґанізация Товариства виглядає так: три секциї, що служать основними орґанами наукової орґанізациї, при них, як орґани помічні, для специяльнїйших цїлей, — чотири комісиї:

I. секция історично - фільософічна — при нїй 1) комісия правнича,

II. секция фільольоґічна — при нїй 2) комісия язикова

при сих двох секциях: 3) комісия археоґрафічна,

4) комісия етноґрафічна.

III. секция математично - природописно-лїкарська — при нїй 5) комісия лїкарська.

Система видавництв — видання секций:

1. Наукова часопись, присьвячена передовсім історії, язику й історії літератури українсько-руського народа, — Записки Наукового Товариства імени Шевченка — орґан історично-фільософічної і фільольоґічної секций, 6 томів річно, вийшло дотепер 34 томи.

2—4. Збірники поодиноких секций — 3 томи річно, вийшло 9 томів.

5. Руська історична бібліотека — при історично-фільософічній секциї, 1 том річно. вийшло дотепер 19 томів.

Видання комісий — а) археоґрафічної:

6. Жерела до історії України-Руси, вийшло 3 томи.

7. Памятки українсько-руської мови і літератури, вийшло 2 томи. Видавництва 6 і 7 виходять по черзї -- 1 том річно.

б) етноґрафічної:

8. Етноґрафічний збірник, 2 томи річно, всього вийшло 7 томів.

9. Материяли до українсько-руської етнольоґії, 1 том річно, вийшло 2 томи.

в) правничої:

10. Правнича часопись, 1 том річно, вийшло 9 томів; має бути зреформована.

г) лїкарської:

11. Лїкарський збірник, виходить зошитами Збірника математично-природописно-лїкарської секциї, 2 зошити на рік, вийшло 4 зошити.

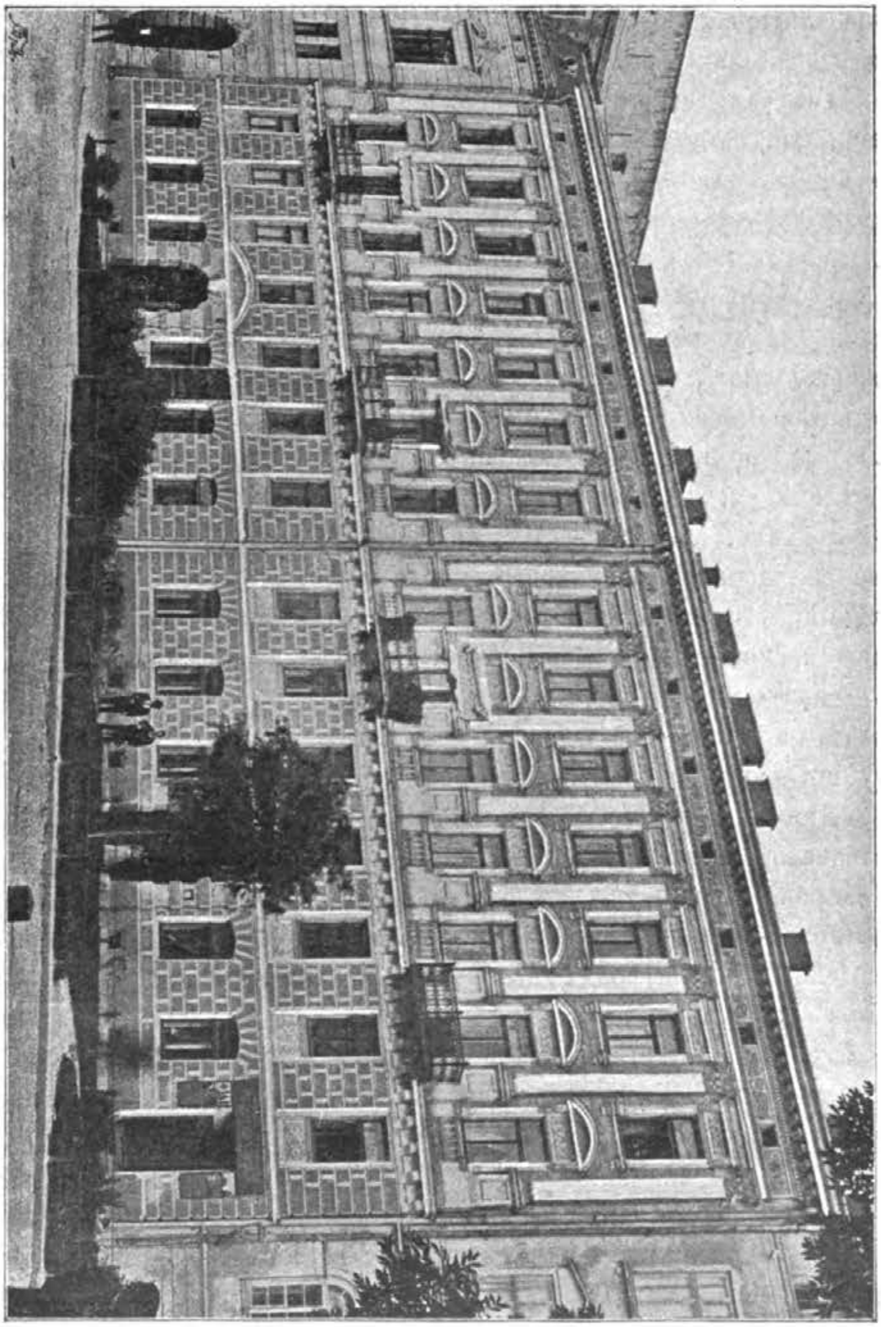
Теперішне нормальне число наукових публїкаций — 15 томів річно, коло 230 аркушів друку, не рахуючи тих видань, які не входять в вичислені серії (extravagantia). Всього за 5 років, 1894—99 видало товариство 64 томи наукових публїкаций. Число незвичайно велике в порівнянню з буджетом Товариства, і особливо — з сумою запомог, побраних за той час.

Для успішного розвою наукової роботи Товариство останнїми роками удїляло значну частину свого небогатого буджету на сформованнє бібліотеки й удержаннє при нїй публичної читальнї, і на стипендиї й запомоги. Бібліотека зложила ся з кількох пожертвованих колекций і з обмінних примірників, але доповняєть ся закупном книжок що річно, особливо в відділах Ruthenica і фолькльорної літератури. За браком у Львові бібліотеки, де-б сї від-

ділп були заступлені бодай хоч трохи можливо, сформованнє сих відділів було-б дуже важно і можна-б тільки жадати, або збільшеннє материяльних засобів Товариства дало йому спромогу уділяти гроша на сю ціль.

Так само важне значіннє має справа стипендий для молодих людей, що віддають ся науковим студиям: галицькі Русини, серед котрих здібні й заінтересовані наукою молодики стрічають ся в дуже значнім числї, не мають майже зовсїм приступу до стипендий правительственних чи краєвих, не мають й інституций, які-б давали спромогу молодим людям по укінченню університетських студий віддавати ся науковій роботї, і до недавна переважна більшість таких надійних сил марнувала ся в роботї для хлїба. Останнїми часами (1898 р.) в поміч Товариству прибула специяльна фундация для уділювання запомог для наукових студий (фундация ся, передана леґатором - Українцем Товариству, в сумі 45.000 ґульд. вложена в дім, де тепер уміщене Товариство); надїємо ся, що вона не задовго увійде в житє. Але й доходи з сеї фундациї, і суми, призначувані на сю ціль з доходів Товариства, далеко не задоволять сеї пекучої потреби в забезпеченню молодим силам спроможности наукового розвою, і тут можна тільки бажати, аби поданий приклад дав заохоту до нових жертв на сю мету від наших патріотів.

Для піднесення наукового престижу Товариства переведено дуже важну реформу в 1898 роцї. Статут 1892 р. мав ту хибу, що широко розчинивши двері Товариства для членів з усїх верств українсько-руського народу, не відріжнив їх компетенций адмінїстрацийних від наукових; тому кождий член, хоч би з найнизшим цензом осьвітним, міг бути членом секциї й рішати в наукових справах. Уже в 1896 р. видїл виступив з проєктом реформи статута, що мала усунути сю аномалїю, але переведеннє сеї реформи стріло ся з ріжними трудностями, і тільки в 1898 р. переведено її: поруч звичайних членів Товариства утворено нову катеґорию „дїйсних членів“, іменованих на підставі їх наукової квалїфікациї (самостійних наукових праць); секциї складають ся з самих дїйсних членів, так що збори секций стають правдивим науковим ареопаґом, вповнї компетентним в рішенню наукових справ. Перші вибори дїйсних членів переведено в 1899 роцї; увійшло до історично - фільософічної секциї 12 членів, до фільольоґічної 10, до матем. - природ. - лїкарської 10; їх катальоґ, з короткими curricula

Дім Наукового Товариства імени Шевченка (фундаційний).

vitae і виказом наукових праць містить справозданнє Товариства з 1899 р.

Як бачимо з сього короткого перегляду, Товариство дуже енерґічно робило коло розвою наукової роботи, старало ся згромадити до неї як найбільші круги робітників, підняти її на можливо високий науковий рівень і заложити під неї міцні й трівкі підвалини. Щоб оцінити осягнені нею результати, треба знати всї ті трудности й перешкоди, які стрічала вона в сих змаганнях на своїй дорозї. Про одну сказано було вже — се малі материяльні засоби, з котрими можна було осягнути якісь показнійші результати тільки при безкористній і повній пожертвовання праці головнійших робітників, але ся перешкода не була одинокою. Другою був брак у Русинів вищих наукових інституций, в видї університетів і наукових інститутів, на котрі звичайно, в нормальних обставинах, опираєть ся робота таких товариств чи академій як наше Товариство; тому то приходило ся йому застановляти ся не тільки над тим, щоб згромадити коло себе наукові сили, а також і над тим часто, щоб сим силам дати спромогу віддавати ся науковій роботї. Нарештї третя фатальна перешкода, що незвичайно шкідно впливає на розвій наукової роботи Товариства — се цензурні відносини Росиї; наукові видання Товариства увесь сей час зістають ся в катеґорії „абсолютно заборонених“ в Росиї! Річ не ймовірна на вступі XX столїтя, але на жаль цілком певна. Тільки декотрі наукові інституциї Росиї можуть діставати видання нашого Товариства. Тим чином для $^{9}/_{10}$ нашого народа наукова робота нашого Товариства полишаєть ся на пів страченою, бо майже або зовсїм не приступною; тим незвичайно утрудняєть ся участь в роботї Товариства Українців росийських, ослаблюєть ся моральна й материяльна піддержка, яку-б Товариство могло мати від них, хоч знищити її зовсїм не в силї ніякі репресиї.

Не вважаючи на сї тяжкі перешкоди Товариство, як ми бачили, встигло протягом яких пяти лїт з'орґанїзувати дуже солїдну й ріжносторонну наукову роботу, розвинуло цїлу серию наукових публїкаций, що обіймають широкий круг наук і в декотрих галузях, як нпр. в історії, фільольоґії, етноґрафії й історії лїтератури України - Руси стали неминучо потрібним джерелом для всяких студий; воно згромадило коло себе значне число наукових робітників з усїх частин України - Руси (в передостаннім роцї в наукових виданнях Товариство взяло участь 74 особи, з того загра-

ничних 25, в останнім 62 особи, з того заграничних 12*), а і значному числу їх дає своїми гонорарами, запомогами, стипендиями спромогу віддавати ся далї науковій роботї; нарештї — воно за сей час встигло уже виховати в своїй науковій орґанїзациї цїлий ряд солїдних наукових сил, свою наукову школу, котрою може гідно показати ся перед чужими науковими інституциями.

Роблячи на ґрунтї новім, нерозробленім, під час коли сама українсько-руська мова терпить репресиї зі сторони одних, легковаженнє і ворогованнє зі сторони других, Товариство встигло виробити собі симпатиї й поважаннє у всїх справдешнїх приятелів науки й поступу. Доказом того можуть служити живі зносини й виміна видань нашого Товариства з чужестороннїми науковими інституциями, виданнями й ученими (число інституций і видавництв, з котрими обмінюють ся виданнями Товариство, сягає до сотки) та оцїнки його видань в наукових сферах. Я обмежу ся тут двома загальнїйшими оцїнками наукової діяльности Товариства, даними в останнїх часах двома ученими посторонними — отже суд їх міг бути вповнї об'єктивним — а заразом вповнї компетентними. Віденський академік Яґіч, в своїм огляді сучасного наукового руху у ріжних словянських народів на полі фільольоґії, етноґрафії, історії лїтератури підносить важне значіннє діяльности Товариства імени Шевченка супроти тих трудних обставин, в які поставлені українські наукові студиї в Росиї, та признає, що вона „завдяки енерґічній роботї галицьких Русинів і тій моральній запомові, яка їм в поміч іде потиху з Росиї, заповідаєть ся з часом розвинути ся в русинську академію наук“ (Archiv für Sl. Philologie, XX, 1898). Професор берлинського унїверситету Брікнер в огляді новин словянського народознавства (Zeitschrift des Vereins für Volkskunde, 1899) підносить значіннє Товариства як головного огнища української науки, котрої центр наслїдком неприхильних полїтичних обставин перенїс ся з Києва до Львова, та вказує на високу наукову вартість його публїкаций. Історичні публїкациї Товариства все знаходять собі високе признаннє у рецензентів специяльної наукової часописи Київська Старина, і т. и.

---

*) Зменьшеннє се загального числа співробітників припадкове, воно толкуєть ся перевагою в виданнях Товариства 1899 р. більших праць.

Образ діяльности Товариства та його високого культурного значіння для українсько-руського народа був би неповний, коли-б не було згадано про його важну участь в розвою українсько-руської літератури. Як згадувано було вище, від 1885 р. Товариство видавало літературну часопись „Зоря“, що була довший час одинокою літературною часописею на Україні-Руси і в розвою її літератури положила великі заслуги. В 1898 р. Товариство зреформувало її на місячник „Літературно-Науковий Вістник“, по типу европейських revue, побільшивши значно її величину й розширивши проґраму. Сей журнал, що росходить ся як на галицькі обставини в досить значному числї, скуплює наоколо себе майже усї визначнійші літературні сили австрийської і російської Руси; в 1899 р. взяло в нїм участь 56 осіб (в тім 26 заграничних). Він доповнює та значіннє Товариства як всеукраїнського культурного центра яке піднесли ми вище.

М. Грушевський.

Діяльність Виділу Товариства

в 1899 р.

На загальних зборах Товариства, що відбули ся 2 лютого 1899 р. вибрано новий Виділ, який уконституував ся так:

Михайло Грушевський, голова.
Сидір Громницький, заст. голови.
Володимир Гнатюк, секретар.
Др. Володимир Охримович, касиєр.
Кость Паньковський, адміністратор камениці.
Юліян Січинський, контрольор.
Др. Евген Озаркевич.

Заступниками виділових були:

Вячеслав Будзиновський.
Михайло Губчак, магазинер.
Юліян Левицький.

Крім того входили до Виділу ще референти поодиноких секций. Референтом істор. філь. секциї був з початку року др. Олександер Колесса, а по зреформованю секций реферат обняв знов проф. М. Грушевський, фільольоґ. секциї др. І. Франко, мат. прир. лїкар. секциї Іван Верхратський. Від лютого до кінця грудня відбув Виділ сїмнайцять, у сїчню і лютім 1900 року дальших 5, отже разом 22 засідань. Відповідно до нового статута Виділ займав ся головно адміністрациєю товариства, та все таки анї на хвилю не забуваючи, що се товариство наукове, а ще до того призначене для плеканя українсько-руської науки, значить, поставлене в виїм-

ково важних умовах. От тим то придержуючи ся принципу як найбільшої ощадности в своїй адміністрациї Виділ рівночасно виходив із того погляду, що головною метою його діяльности повинно бути не збогачуванє товариства як такого, а збогачуванє укр.-руської науки, не призбируванє капіталів, а видаванє як найчисленнійших публікаций і приєднуванє як найчисленнійших робітників для наукової праці. От тим то буджет наукових видань товариства, се головна рубрика і властивий центр, коло якого обертала ся вся діяльність Виділу. Зараз по уконституованю і залагодженю перших формальностей Виділ заняв ся уложенєм сего буджету на 1899 рік і ухвалив відповідно до проєкту голови Товариства в сумі 16.250 зл. Поодинокі рубрики його такі: Записки (6 томів) 4.200 зл. Етноґрафічна комісия (4 т.: два Етноґрафічного Збірника і два Етнольоґічних Материялів) 2.800 зл. Археоґрафічна комісия (1 том) 1.500 зл. Збірники секций (3 до 4 томи) 2.700 зл. Правнича Часопись (1 том) 500 зл. Історична Бібліотека (1 том) 550 зл. Російсько-українский словар (IV т. докінченє) 300 зл. Евентуальний дефіцит Літературно-Наукового Вістника 1.500 зл. [1]) Бібліотека Товариства (платня урядникові, оправа книжок і закупно нових) 1.000 зр. Стипендиї і запомоги 300 зл. Загальні видатки (кореспонденция, порто и ин.) 600 зл. Видатки на сподївану участь Товариства в київськім археольоґічнім з'їзді 300 зл. Надто на засїданю з 21 червня ухвалено вложити в буджет сього року 210 зл. на намальованє трьох портретів заслужених Українців: працю поручено артистови Ів. Трушови. Та що сподївані субвенциї від краєвого і центрального правительства не покривали і половини сего буджету, то Виділ мусїв звернути як найпильнійшу увагу на управильненє і піднесенє внутрішньої адмінїстрациї товариства, а особливо тих його відділів, що дають дохід, себ-то друкарні і книгарні. В тій цїли при своїм уконституованю (засїданя 4 і 8 лютого) Виділ пороздїлював між своїх членів адмінїстрацийні функциї, вибравши заступником голови Єсидора Громницького, секретарем Волод. Гнатюка, адмінїстратором камениці К. Паньківського. Волод. Охримовича касиєром, Ів. Франка маґазинєром, Юл. Січинського контрольором, Вяч. Будзиновського референтом друкарні, порішив приняти окремого функционаря до веденя справ книгарні, а дотеперішньому функционарови Ів. Пе-

[1]) В дійсности Літер.-Наук. Вістник не дав дефіциту: сума коло 400 злр., взята з передплати 1900 р. на покритє видатків 1899, має покритє в виді звиш 100 комплетів Вістника за 1899 р. і сперанди з передплати.

трушевичови полишити саму бухгальтерию і адміністрацию Л. Наукового Вістника. Для заведеня уліпшень у внутрішнім діловодстві побільшив Виділ персональ, приймивши для упорядкованя книгарні на кілька місяців осібного функціонаря, а крім того для переведеня докладної ревізиї паперового маґазину, упросив д. чл. С. Томашівського. Місце маніпулянтки в книгарні надано п. Клим. Панкевичевій, а заступникови голови Сид. Громницькому поручено наглядати загальні адміністрацийні справи Товариства (засїданє 22 лютого). В канцеляриї товариства заведено телефон (засїд. 8 марта) і електричні дзвінки (засїд. 19 цьвітня), а для обезпеки каси справлено зелїзні двері і віконниці в канцеляриї і такіж віконниці в бібліотеці. Доконано при помочи і по вказівкам заступника виділового М. Губчака упорядкованя і з'інвентованя книжок у маґазині товариства (засїд. 27. вересня). Для піднесеня друкарні ухвалено спровадити за 1200 корон нових черенок письма і за 800 корон нот (засїд. 13 жовтня); далї ухвалено закупити для друкарні четверту машину зі сполученим із нею ґазовим мотором, хоча задля невигідного зимового часу ухвала (з 15 падолиста) доси не могла ще бути виконана. На кількох засїданях Виділ займав ся справою уладженя підручного маґазину для книгарні, а коли дотеперішній бухгальтер товариства, д. Іван Петрушевич, уступив із своєї посади, займав ся Виділ на кількох засїданях (19 жовтня, 15 падолиста і 6 грудня) справою обсадженя сеї, для цїлого веденя адміністрацийних справ дуже важної посади. Коли розписаний Виділом (наслїдом ухвали д. 19 жовтня) конкурс на сю посаду не приніс бажаних результатів, обсаджено сю посаду тимчасово, а рівночасно часть праці при адміністрациї „Літературно-наукового Вістника“ вложено на новопринятого співробітника редакциї д. Антона Крушельницького.

Заряд фундацийної камениці був також предметом ненастанної уваги Виділу. Він мав тут перед собою дві задачі: очистити сю реальність по змозї з довгів і відповісти тим санїтарним і иньшим поліцийним приписам, які ставлять власти, а при тім піднести її рентовність. Подані далї рахунки показують, що Виділ совістно вивязав ся із своєї задачі, виложивши значні суми на сплату довгу і еквіваленту, на заведенє уліпшень і украшенє камениці. Дуже важна ухвала з д. 27 вересня що до переведеня каналїзациї і вимощеня подвіря камениці лишила ся невиконаною задля спізненої пори року. Для украшеня площі перед каменицю і наданя їй українсько-руського характеру Виділ на основі ухвали з дн. 8 лютого удавав ся з пе-

тицию до Ради міста Львова жадаючи, аби замінила назву части ул. Чарнецького перед домами ч. 24—28 на площу Тараса Шевченка і дозволила поставити на тій площі памятник Шевченкови. На жаль, ся петиция дождала ся від Ради міста Львова відмовної відповіди, яку тут дословно подаємо:

Magistrat król. stołecznego miastaLwowa. L. 12679/99. III.

Do Czestnoho Naukowoho Towarystwa imeny Szewczenka pid cz. orj. 26 ul. Czarneckoho u Lwowi.

Rada mijska riszeniem z 7. wereśnia s. h. cz. 24/99 widmowyła proszeniu Czestnoho Towarystwa z 14 lutoho s. h. o przyzwołenie na nazwanie czasty ułyci Czarneckoho, położenoi pered frontom realnostej pid cz. konskr. l. 2, i 645 4/4 (cz. orj. 24, 26 i 28 ul Czarneckoho) „Płoszczeju Tarasa Szewczenka" i nezhodyła sia na wystawłenie na tojże płoszczy pamiatnyka toho poeta, a to z pryczyny szo: 1) Rada mijska pocztyła wże pamiat toho poeta oznaczujuczy jeho imenem ułyciu meży uł. Żełenoju a uł. Kochanowskoho a kromi toho 2) płoszcza zhadana ne nadaje sia na postawłenie pamiatnyka zadla swojej małoj prostorony.

Lwiw 14 Studnia 1899.

Małachowski.

Для поясненя сеї справи належить тілько додати, що улиця Шевченка — се незабудований, болотнистий перехід на однім кінци Львова, та що у Львові без ніякої перешкоди була названа одна площа і одна улиця іменем польського драматурґа Фредри.

Дбаючи про розширенє цінних творів нашої літератури і про придбанє для книгарні Товариства книжок, які-б куповано радо, Виділ перевів із Товариством „Руська Бесіда" в Чернівцях переписку в справі відступленя тим товариством Науковому Товариству ім. Шевченка права на виданє одного накладу творів Ю. Федьковича. Ся переписка одначе недоведена ще до кінця, Так само розпочало в р. 1899 друк дальшого (пятого) тома творів Степана Руданського (надруковано поему „Царь-Соловей"); вихід сего тома зупинив ся задля недостаченя редактором обіцяного рукопису (перекладу Королеводвірського рукопису). Накладом Товариства видано також поему Куліша „Маруся Богуславка".

Задля піддержаня духових і літературних взаємин Галичини з Україною, Виділ увійшов у близші зносини з книгарнею „Кіевской Старины" в Київі і осягнув те, що ся книгарня згодила ся приймати передплату на „Літературно-Науковий Вістник" у Росиї, а крім того присилати до книгарні нашого Товариства в коміс ті книжки видані в Росиї, на які у нас покажеть ся попит, а поперед усїх книжки видані на українській мові. Перший транспорт таких книжок уже прийшов і був розпроданий протягом кількох тижнїв. На жаль, на розпродаж сею дорогою в Росиї книжок дру-

кованих у Галичині не можна числити задля звісних цензурних обставин.

Другу часть своєї програми — дбане про приєднуванє нових робітників на полї українсько-руської науки і піддержуванє тих, що вже дали докази своєї здібности і робучости, міг Виділ в минулім році сповняти тільки в мінїмальнім розмірі — задля браку грошевих засобів. Він обмежив ся на тім, що на засід. 22. лютого уділив Федорови Примакови, студентови фільософії 60 кор. запомоги на наукову подорож до Триєсту, уділив Вол. Гнатюкови 120 кор. на покритє части коштів подорожі на Угорську Русь, піднятої з науковими цілями, а на засіданю д. 13. жовтня відновив на 1899 р. стипендиї по 100 зл.: Степанови Томашівському, студ. фільософії; Олегови Целевичови, студ. фільософії; Грицеви Гарматієви, студ. медицини, і надано стипендию в сумі 200 зл. Волод. Гнатюкови, укінченому студ. фільософії, далї уділив на тім самім засїданю Михайлови Бойчукови, ученикови малярської школи у Відни 50 кор. запомоги, а на засіданю 6 грудня ще 50 кор з бажанєм, аби він перенїс ся до краківської школи штук красних, як більше наручної для його розвою. Надто Товариство уділило зі своїх фондів 200 кор. запомоги на будову „Руського народного Дому“ в Чернівцях (засід. 13 вересня), складачеви з друкарні Наукового Товариства Іванови Криловському 80 кор. підмоги на виїзд до Відня для довершеня фахового образованя і причинило ся одноразовим датком в сумі 140 кор. до здвигненя памятника на могилї бувшого голови Товариства, проф. Юліяна Целевича, і нарештї запомагано старим звичаєм дрібними датками деякі львівські товариства, що мають на меті запомогу бідній руській шкільній молодїжи.

Так само і про бібліотеку Товяриства, що повинна бути дїйсним варстатом і осередком наукової праці, не міг Виділ дбати в такім розмірі, як би сего було потрібно. Бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка — институция нова і досить убога. Число книжок не доходить ще й 10.000, і хоча маємо в нїй богато важних творів для студіованя України в її бувальщинї і теперішности в найріжнїйших напрямах, а також богато видань сучасної европейської науки, то проте брак фондів на розширюванє бібліотеки особливо через закупуванє принагідних коллекций книжок і материялів, комплєтів часописей і більших. дорогих видавництв доткливо дає себе чути. Та про те Виділ і тут робив усе, що тільки

міг у тїсних рамах визначеного буджету. Для завідуваня бібліотекою був осібний платний урядник (Михайло Павлик), що мав також нагляд над читальнею, яка з виємком двох вакацийних місяцїв, неділь і сьвят була отворена для членів і нечленів що день від 2 до 6 год. по полудни. Специяльне справоздане про стан бібліотеки і читальнї буде подане в однім із найблизших чисел „Хронїки". Тут додаємо тільки, що в 1899 р. крім видань одержуваних нашим Товариством у обміну за наші (їх реєстр друкуєть ся далї) бібліотека нашого Товариства збогатила ся значнїйшими дарами від д. Бородая (збірка анґлїйських книжок), д. Кониського, дра Франка, д. Галевича, о. Михайла Зубрицького і Володимира Левицького, нотаря з Винник. Також маленький ще на разї музей Товариства придбав сего року деякі цінні дари від д. Якова Миколаєвича (кілька монет і ориєнтальну печатку) дра Яр. Окуневського (індийський рукопись на пальмових листках) і д. Сластьона. В кінцї для альбома автоґрафів подаровано деякі автоґрафи Руданського і иньших наших старших писателїв.

Хоча новий статут принципіяльно відділює адмінїстрацийну діяльність Виділу від наукової працї, що йде в секциях і наукових комісиях Товариства, то про те той сам статут покликуючи референтів секцийних до Виділу вказує на потребу ненастанного і як найтїснїйшого звязку між Виділом і секциями. А що рік 1899 був роком переформованя товариства і його секций відповідно до нового статута, то зовсїм природно, що й Виділ мусїв раз у раз займати ся справами секций, а кілька разів також порушеними на секциях справами наукової натури. Першою з таких справ була дискутована в галицько-руській пресї і на секциях Наукового Товариства ім. Шевченка, справа покривдженя руської мови при навчаню і екзамінах у середнїх школах східної Галичини. В тій справі Виділ вислав виготоване письмо до ц. к. Мінїстерства осьвіти. Другою справою того рода була звістна справа археольоґічного з'їзду в Київі, якою Виділ займав ся з причини присланих на імя товариства запросин до участи в з'їздї. Виділ призначив був на кошт подорожі незаможних делеґатів Товариства на той з'їзд 600 кор., колиж задля звісної заборони української мови на з'їздї делеґати не поїхали, ухвалив Виділ напечатати приготовані на з'їзд реферати осібно, (вони заняли два подвійні томи „Записок", тай то ще деякі з них, власне найобширнїйші, не вмістили ся туди і були надруковані в иньших томах „Записок"), і розіслати

ті томи видпійшим участникам з'їзду. Своє становище — репрезентациї Товариства, що в ширших кругах признаєть ся найвиднійшим огнищем духового і наукового житя українсько-руського народа, Виділ зазначував тим, що так або инакше брав участь у всїх виднїйших манїфестациях наукового і лїтературного житя Словянщини. І так на засїданю з 26 мая було ухвалено вислати російській Академії Наук у Петербурзї привітну телєґраму на сьвято 100-лїтнього ювилею вродин Пушкина. На засїданю з дня 4 лютого ухвалено вислати привітну телєґраму Бережанським Русинам з приводу сьвяткованя ювилею Котляревського. Віддано честь помершому чеському етноґрафови, щирому приятелеви Русинів, Франтішкови Ржегоржу в Празї висланою на його похорон телєґрамою від імени Етноґрафічної Комісиї Та сама комісия вшанувала також телєґрамою ювилей 25-лїтньої наукової працї московського вченого дослїдника на полї людової пісенної творчости, проф. Всеволода Міллєра.

Діяльність секций і наукових комісий Товариства.

В орґанізациї секций зайшла протягом року дуже велика і важна зміна. Відповідно до ново уложеного статута Товариства членом секциї не може бути кождий член, що впише ся до Товариства, як давнійше, лише член з науковим цензом вибраний одною з секций і затверджений Виділом. Через те поступило Товариство в свойому розвою знов о крок дальше, набрало більше наукового характеру, як давнійше і се, надїємось, буде першим початком до переміни його в українсько-руську Академію Наук. Членів з науковим цензом названо дійсними. Перші їх вибори відбули ся на спільнім засїданю всїх секций дня першого червня. В істор. фільософічній секциї вибрані: В. Антонович, Ф. Вовк, М. Грушевський, С. Дністрянський, М. Зобків, К. Левицький, В. Охримович, Ю. Сїцинський, П. Стебельський, Ос. Терлецький, С. Томашівський, Я. Шульгин. У фільольоґічній секциї вибрані: О. Барвінський, В. Гнатюк, М. Дикарів, І. Кокорудз, О. Колесса, О. Кониський, В. Коцовський, С. Смаль-Стоцький, К. Студинський, І. Франко. В мат. прир. лїкарській секциї вибрані: Г. Величко, І. Верхратський, І. Горбачевський, О. Дакура, В. Левицький, П. Огоновський, Е. Озаркевич, І. Пулюй, Щ. Сельський, О. Черняхівський.

Нові секциї уконституували ся вибравши президиї так:

Іст. фільософічна: Михайло Грушевський, директор.
Др. Кость Левицький, заступник директора.
Степан Томашівський, секретар.

Фільольоґічна: Др. Іван Франко, директор.
Др. Олександер Колесса, заступник директора.
Володимир Гнатюк, секретар.

Мат. прир. лїкарська: Іван Верхратський, директор.
Др. Щасний Сельський, заступник директора.
Др. Евген Озаркевич, секретар.

Попри секциї істнували в Товаристві ще й специяльні наукові комісиї. В 1899 р. було їх чотири: правнича, археоґрафічна, етноґрафічна, лїкарська. Дня 14 лютого 1900 відбула ся ревізия складу комісий і провізоричний вибір їх президий. При тій нагоді утворено ще нову комісию язикову, так що тепер усїх комісий є пять.

Склад поодиноких комісий такий:

1. Археоґрафічна комісия: Михайло Грушевський, голова.
Др. Іван Франко, заступник голови.
Стефан Томашівський, секретар.

Члени: др. Володимир Антонович, др. Дмитро Багалїй, Іван Каманїн, др. Олександер Колесса, др. Володимир Коцовський, др. Кость Левицький, др. Олексїй Маркевич. др. Степан Смаль-Стоцький, др. Кирило Студинський.

2. Правнича комісия: Тит Ревакович, голова.
Др. Станїслав Днїстрянський, заступник голови.
Др. Володимир Охримович, секретар.

Члени: Остап Весоловський, Антін Дольницький, др. Филип Евин, Мирослав Здерковський, Я. Ільницький, др. Олександер Кулачковський, др. Евген Левицький, др. Кость Левицький, Олекса Таначкевич, др. Остап Терлецький, др. Микола Шухевич.

3. Етноґрафічна комісия:
Олександер Барвінський, голова.
Федір Вовк, заступник голови.
Володимир Гнатюк, секретар.

Члени: Микола Біляшевський, Валеріян Боржковський, Борис Грінченко, Юрий Жаткович, др. Олександер Колесса, Філярет Колесса, Аґатанґел Кримський, Данило Лепкий, Микола Лисенко, др. Володимир Охримович, Осип Роздольський, Володимир Шухевич, др. Іван Франко.

4. Язикова комісия:

Др. Олександер Колесса, голова.
Михайло Павлик, заступник голови.
Др. Михайло Пачовський, сокретар.

Члени: Олек. Барвінський, Олександер Борковський, Волод. Гнатюк, Михайло Грушевський, Іля Кокорудз, Михайло Комарів, Олександер Кониський, др. Вол. Коцовський, Агатанґел Кримський, др. К. Левицький, Володимир Науменко, Гіляр Огоновський, др. Вол. Охримович, др Степан Смаль-Стоцький, др. К. Студинський, Евґен Тимченко, др. Іван Франко.

5. Лікарська комісия:

Др. Щасний Сельский, голова.
Др. Евген Озаркевич, заступник голови.
Гриць Гарматій, секретар.

Члени: Евген Бурачинський, Мирон Вахнянин, Гриць Гарматій, Олександер Грабовський, др. Василь Гукевич, др. Лев Коссак, Стефан Петрицький, др. Л. Петровський, др. Антін Хомин.

Уся наукова діяльність Товариства ґрупувала ся в секциях і комісиях. Система видавництв була така, як минулого року. Диви ст. 14.

Разом видало Товариство 27 книжок периодичних публікаций. Крім того вийшло ще накладом Товариства кількадесять відбиток і передруків. В 1900 р. починає видавати Товариство квартальний бюлєтен, де будуть містити ся справозданя із діяльности Виділу і секций. В першому числї бюлєтену містить ся власне отсе справоздане.

Важною справою, що була предметом кількаразових нарад іст. фільософічної і фільольоґічної секциї, була справа участи Товариства в київському археольоґічному з'їзді.

Коли на початку сього року Наукове Товариство імени Шевченка, а також і декотрі його члени з'осібна — дістали від київського орґанїзацийного комітета запросини на з'їзд, то на скликаних для сеї справи зборах історично-фільософічної й фільольоґічної секций піднесено було, що долучений до запросин реґулямін з'їзда, допускаючи на з'їзд реферати в словянських мовах, поминає українсько-руську; отже члени секций поручили виділу Товариства запитати в сїй справі пояснення від орґанїзацийного комітета і заявили, що не уважають можливим анї для Товариства

анї для себе брати участь в з'їздї, коли б в поміж допущених словянських мов було виключено українсько-руську. Київський орґанїзацийний комітет, до котрого удав ся з запитаннєм видїл Товариства, передав сю справу на рішеннє головного орґанїзацийного комітета в Москві, і той полагодив справу так, що для реферованя на з'їздї признав українсько-руській мові однакові права з російською, та не признав можливим друкувати реферати по українськи в Трудах з'їзда. Але таке допущеннє українсько-руської мови викликало в Росиї пристрастну полєміку і ремонстрациї зі сторони осіб і орґанів неприхильних українсько-руській национальности, і в результатї російське мінїстерство внутрішних справ признало неможливим допустити українську-руську мову на з'їздї, мінїстерство ж осьвіти перед самим отвореннєм з'їзда згодило ся на допущеннє українсько-руських рефератів з тим тільки, аби вони читали ся на осібних, не-публичних засїданнях, де могло б бути не більше 25 осіб присутних. Розуміє ся, на такі умови не могли пристати анї президия з'їзда, анї Товариство. Повідомлене про заборону українсько-руської мови, Товариство вислало (20/VIII 99) лист до президиї з'їзда, повідомляючи, що з причини недопущення українсько-руської мови, до рефератів на з'їздї воно не може взяти участи у ньому, бо се недопущеннє не тільки чинить практичну перешкоду для тих його членів, що не володїють російською мовою, але всїм взагалї робить таку участь морально неможливою. Президия ж з'їзда, закриваючи його, з жалем піднесла, що наслїдком виключення українсько-руської мови з'їзд стратив участь галицьких учених і зголошені ними реферати.

Реферати призначені на з'їзд надруковані в двох подвійних томах Записок, XXXI—XXXII та XXXV—XXVI а надто деякі в томах XXXIII, XXXIV і XXXVII.

Другою важною справою, над якою радили члени усїх секций враз із делеґатами иньших руських товариств, була справа заснованя українсько-руського унїверситету у Львові. Усї зібрані заявили ся на разї за тим, що потреба свого унїверситету — пекуча і що треба усїх сил докладати, аби засноване як найбільше приспішити. В тій цїли вислано вже від деяких товариств відповідні меморияли до мінїстерства осьвіти, иньші товариства мають невдовзї їх вислати.

Докладнїйше справоздане з дїяльности секций, представляєть ся так:

Усїх засїдань секций було в роцї 32; з того історично-фільософічної секциї 17, фільольоґічної 12, математично-природописно-лїкарської 3. Обговорювано на них ось які справи:

І. Історично-фільософічна секция.

1 зас. 25 січня було спільне із фільольоґічною секцией. Раджено над справою участи в київськім археольоґічнім з'їздї з поводу одержаного запрошеня. Ухвалено удати ся до видїлу з просьбою, аби зажадав поясненя, чи українсько-руська мова буде допущена на з'їздї до рефератів та дискусий і в публїкациях з'їзду.

2 зас. 8 лютого. 1) Др. Володимир Охримович предложив розвідку І. Черкаського: Спадщина в звичайовім праві на Українї. Ухвалено друкувати в Правничій Часописи. 2) Секция нараджувала ся над предложеним дром Дністрянським проєктом перекладу цивільного Кодекса на українсько-руську мову.

3 зас. 15 лютого. 1) На спільнім засїданю з фільольоґічною секцией раджено над справою предложеня кандидатів на дїйсних членів. Ухвалено скликати в тій справі спільне засїданє всїх секций за особистими запросинами всїх краєвих членів Товариства. 2) Проф. Михайло Грушевський зреферував працю д. Л. Ч. п. н.: Україна по 1654 р. Ухвалено друкувати в Записках. 3) Вибрано правничу комісию, що уконституувала ся вибравши головою сов. Тита Реваковича, заступником дра С. Дністрянського, секретарем дра Володимира Охримовича.

4 зас. 1 марта. 1) Степан Рудницький зреферував початок „Ґеоґрафії України Руси" дра Гриця Величка. Ухвалено друкувати в Збірнику секциї. 2) Др. Іван Франко предложив „Причинки до історії Галичини" в XVIII в. Ухвалено друкувати в Записках. 3) Др. Станїслав Дністрянський предложив розвідку: Заручини в австрийськім праві. Ухвалено друкувати в Правничій Часописи.

5 зас. 15 марта. 1) Проф. М. Грушевський предложив другий том своєї „Історії України Руси". Ухвалено друкувати в II т. Збірнику секциї. 2) Він же зреферував „Кілька документів з житя Забужської Руси". Ухвалено друкувати в Записках. 3) Раджено над розширенєм проґрами Правничої Часописи.

6 зас. 24 мая. 1) Ухвалено скликати спільне засїданє усїх трьох секций на 1 червня 1899 для вибору дїйсних членів. 2) Порішено на пропозицию дра Станїслава Дністрянського видати

в українсько-руськім перекладі австрийський цивільний кодекс, наколи др. Дністрянський дістане на се відповідну державну субвенцию. 3) Др. Кость Левицький предложив свою статю „Про новости в поступованю відкличнім" і статю дра Стахури „Про крадіж електричности". Ухвалено друкувати в Правничій Часописи.

7 зас. 31 мая. 1) Володимир Шухевич зреферував свою моноґрафію про Гуцулів. Ухвалено друкувати в Материялах до українсько-руської етнольоґії.

8 зас. 1 червня. Вибрано 12 дійсних членів (па спільнім засіданю усїх секций).

9 зас. 14 червня. На спільнім засіданю з фільольоґічною секциєю ухвалено в справі археольоґічного з'їзду в Київі: не брати участи в з'їздї, наколи українсько-руська мова не буде допущена до рефератів, а самі реферати надрукувати в осібнім томі.

10 зас. 16 червня. 1) Степан Рудницький відчитав працю п. н. Українські козаки в 1626—1630 рр. Ухвалено друкувати в збірнику рефератів археол. з'їзду. 2) ухвалено перекласти для VIII т. Історичної Бібліотеки працю Ореста Левицького про внутрішнїй устрій української церкви в XVI в. і працю Володимира Антоновича про релїґійні відносини XVII—XVIII в.

11 зас. 28 червня. 1) Проф. М. Грушевський предложив працю „Материяли до історії козацьких рухів 1590-их років". Ухвалено друкувати в збірнику рефератів археол. з'їзду. 2) Він же предложив лист дра Л. Прохаски в справі заборони польського уряду будувати руські церкви — із своїми замітками. Ухвалено надрукувати в Записках. 3) Порішено надрукувати в Записках бібліоґрафію творів Гр. Сковороди написану д. Л. Ч. і зреферовану проф. М. Грушевським. 4) На спільнім засіданю з фільол. сек. вибрано делеґатів на археольоґічний з'їзд у Київі.

12 Засїдане д. 18 н. ст. жовтня. а) На спільнім засїданю з історичною секциєю ухвалено надрукувати реферати призначені на археольоґічний з'їзд у Київі у двох останнїх томах „Записок" за сей рік, що вийдуть одною книжкою. Реферати, які-б не вмістили ся, або не поспіли на час, вийдуть у найблизшім роцї. б) Проф. Грушевський предложив свої розвідки: 1) Сторінка з історії укр. руського сїльського духовенства (по самбірським актам XVI в.); 2) Галицький Звенигород. Обі розвідки увійдуть у згаданий збірник рефератів.

13. Зас. 1. пад. 1) Ухвалено більше обємисті розвідки друкувати у Збірниках секций і збільшити евентуально обем теперішних Записок. 2) Вислухано справоздання дра С. Дністрянського про статю О. Весоловського: „Про реформу акцийних товариств". 3) Ухвалено друкувати предложену проф. Грушевським розвідку п. н. „Похоронне поле в с. Чехах" у збірнику рефератів для археол. з'їзду.

14. Зас. 8. пад. На спільнім засіданю усіх секций раджено над справою участи Товариства в старанях коло заснованя українсько-руського університету, піднесеною вічем укр. руських студентів висших шкіл Австриї.

15. Зас. 15. пад. 1) Др. Ів. Франко зреферував працю М. Зубрицького „Народний календар Бойків". 2) В. Гнатюк зреферував працю д. Б. „Про пожитє на віру у Сибірі". Обі праці ухвалено друкувати в „Етнольоґічних Материялах".

16. Зас. 30. пад. Проф М. Грушевський зреферував: 1) Замітки до печатки ім. Константина найденої коло Самбора. 2) Причинки залежности київ. князів Олельковичів від Вел. кн. Литовського, на основі двох грамот Казиміра Ягайл. з р. 1453. 3) Вступне слово до збірника рефератів призначених для археол. з'їзду. Ухвалено друкувати в „Записках".

17 Зас. 11 грудня. Проф. М. Грушевський зреферував: 1) Свою працю про мечі найдені в Комарниках, Турчанського пов. 2) Працю дра В. Охримовича п. н. „Останки комуністичного устрою у Бойків". Ухвалено обі друкувати в Записках. 2) Др. К. Левицький предложив плян найблизшого тому „Правничої Часописи", де мають увійти такі праці: а) Дра Ст. Дністрянського „Про доживотє подругів". б) М. Ганкевича „Про хліборобські спілки". в) Дра К. Левицького „Про неважність у цивільнім праві". г) Г. Камінського „Про аґрарне законодавство в Австриї". д) Дра Стебельського „Коментар карного процесу". ж) Бібліоґрафія. 4) Поручено правничій комісиї внести петицию до краєвого Сойму за субвенцию. 5) Порішено віднести ся до Виділу Товариства, аби збільшив прелімінар правничої комісиї для частійшого видаваня Правничої Часописи".

II. Фільольоґічна секция.

1 зас. 25 січня спільне із історично-фільософічною секцию.

2 зас. 15 лютого. 1) На спільнім засіданю з іст. фільос. секцию раджено над виборами дійсних членів. 2) Др. Іван Франко

відчитав розвідку: Галицький Москаль-Чарівник. Ухвалено друкувати в Записках. 2) Ухвалено надрукувати в VI т. Етноґрафічного Збірника збірку новель, зладжену Осипом Роздольським. 4) В V т. писань С. Руданського ухвалено надрукувати його поему „Цар Соловей“, зредаґовану А. Кримським.

3. зас. 15 марта. 1) Др. Володимир Охримович предложив свою працю про акцент в українсько-руській мові. Поручено її для реферату дру Олек. Колессї.

4 зас. 31 мая. 1) Др. Олександер Колесса зреферував працю дра Володимира Охримовича „Про наголос в українсько-руській мові“. Ухвалено друкувати в Записках.

5 зас. 1 червня: Вибрано 10 дійсних членів на спільнім засїданю усїх секций.

6 зас. 14 червня. 1) Ухвала в справі археоль. з'їзду (див істор. філ. секция). 2) Др. Олександер Колесса зреферував другий том працї Олександра Кониського про Шевченка. Ухвалено надрукувати в Збірнику секциї, вперед одначе попросити автора, аби поробив у працї деякі зміни і використав нові причинки, які появили ся по написаню працї. 3) Ухвалено надрукувати в III. томі Збірника секциї другу часть российских праць Драгоманова про українсько-руську словесність і лїтературу.

7 зас. 28 червня. 1) Др. Іван Франко зреферував працю Ю. Романчука п. н. „Деякі причинки до поправнїйшого виданя поезий Тараса Шевченка“. Ухвалено друкувати в Записках. 2) Він же відчитав вступ до II т. Апокріфів, який ухвалено надрукувати. 2) Вибрано делеґатів на археольоґічний з'їзд у Київі.

8 зас. 18 жовтня. 1) З огляду на бажаннє заграничних членів, аби секция зайняла ся виробленнєм язикового normale, ухвалено насамперед завести у Л. Н. Вістнику відділ для обговорення язикових питань. 2) Вислухано і ухвалено друкувати працю д. М. Павлика п. н. „Яків Ґават, автор найстарших руських інтермедий“.

9. зас. 1 пад. Др. Ів. Франко зреферував дві свої працї. 1) „Причинок до творів Вишенського“ і 2) Слово о Лазаревѣ воскресенiи“. Ухвалено обі друкувати в збірнику рефератів для археол. з'їзду. 3) В. Гнатюк зреферував свою працю „Русини Пряшівської епархії і їх говори“ Ухвалено друкувати в Записках.

10 зас. 8 пад. (Спільне з иньшими секциями).

11 зас. 15 пад. Ів. Верхратський зреферував свою працю „Про говор Долівський“. Ухвалено друкувати в Записках.

12 зас. 29 пад. 1) Проф. М. Грушевський зреферував працю О. Кониського п. н. „Варіянти на декотрі Шевченкові твори“. 2) В. Гнатюк зреферував свою працю п. н. „Словацький опришок Яношік в народній поезиї. Ухвалено обі праці друкувати в Записках.

III. Математично-природничо-лікарська секция.

1 зас. 17 марта. Уложено лісту кандидатів на дійсних членів.

2 зас. 1 червня. Вибрано 10 дійсних членів на спільнім засіданю усіх секций.

3 зас. 8 пад. (Спільне з иньшими секциями).

Наукові комісиї сходили ся також часто на наради орґанізуючи наукову роботу для дотичних публїкаций. Справозданя з нарад комісий будуть друкувати ся в дальших числах „Хронїки“.

Наукові виданя Товариства

в 1899 р.

I) Записки. Вони виходили що два місяці під редакцією проф. М. Грушевського. Їх діставали усі члени основателї, почестні і звичайні члени, що зложили з гори членську вкладку річну в квотї 10 корон (5 зл.). З дійсних членів діставали Записки лише ті, що постійно працюють у виданях Товариства. Відповідно до ухвали Видїлу можуть члени вимінювати Записки на иньші наукові видання, але лише до суми 10 кор., а не до номінальної вартости Записок, що виносить 18 корон річно. Зміст Записок за 1899 р. такий:

Т. XXVII. 1) Галицький „Москаль-Чарівник", подав др. Іван Франко. Ст. 1—22.

2) Знадоби до пізнання угорсько-руських говорів, подав Іван Верхратський. Ст. 1—68.

3) Miscellanea: а) До історії „руського обряда" в старій Польщі, под. М. Грушевський. б) Причинки до історії Галичини в XVIII віці, под. др. Іван Франко. в) Посмертні згадки, под. М. Грушевський. Ст. 1—18.

4) Наукова Хроніка: Огляд українсько-руських часописей за 1898 р. О. Маковея. Ст. 1—12.

5) Бібліоґрафія (рецензиї й справоздання). Ст. 1—51.

6) З Товариства: а) Засїданя секций і наукових комісий (вересень-грудень). б) Наукове Товариство ім. Шевченка в 1898 р. і його наукова діяльність, М. Грушевського. в) Справоздане з діяльности виділу, І. Кокорудза. г) Касове справоздане, К. Паньківського. Ст. 1—22.

Т. XXVIII. 1) Участь козаків в Смоленській війні 1633—4 рр. нап. Олег Целевич. Ст. 1—72.

2) Знадоби до пізнання угорсько-руських говорів, под. Ів. Верхратський. Ст. 69—94.

3) Miscellanea: Кілька документів з житя Забужської Руси XVI в. под. М. Грушевський. Ст. 1—10.

4) Наукова Хроніка: Огляд західно-европейської літератури по культурній і політичній історії, історії літератури та штуки в 1898 р. под. др. М. Кордуба. Ст. 1—36.

5) Бібліографія (рецензиї й справоздання). Ст. 1—45.

6) З Товариства: Загальні збори 2 н. ст. лютого 1899 р. Ст. 1—4.

Т. XXIX. 1) Україна після 1654 р., історичний начерк Л. Ч. (часть). Ст. 1—13.

2) З товариства: Справа українсько-руської мови на київськім археольоґічнім з'їзді й участь в нім Товариства. 1—1.

3) Знадоби до пізнання угорсько-руських говорів, под. Ів. Верхратський (дальше). Ст. 95—100.

4) Miscellanea: а) Володимир Ястребов, некрольоґ, под. Л. Ч. б) В. Васілєвский, некрольоґ, под. М. Грушевський. Ст. 1—5.

5) Наукова Хроніка: Огляд західно-европейської літератури по культурній і політичній історії, історії літератури та штуки в 1898 р., под. М. Кордуба. III. Середні віки. Ст. 1—31.

6) Бібліоґрафія (рецензиї й справоздання). Ст. 1—44.

Т. XXX. 1) Україна після 1654 р., історичний начерк Л. Ч. (конець). Ст. 14—67.

2) Знадоби до пізнання угорсько-руських говорів, под. І. Верхратський (конець). Ст. 201—277.

3) До історії „руського обряда" в давній Польщі, лист до Редакциї дра Антонія Прохаски з примітками Михайла Грушевського. Ст. 1—8.

4) Miscellanea: Г. Сковорода, проба бібліоґрафії, подав Л. Ч. Ст. 1—4.

5) Наукова Хроніка: Огляд часописей за 1898 р. Часописи видавані на російській Україні. Ст. 1—24.

6) Бібліоґрафія (рецензиї й справоздання). Ст. 1—38.

7) З Товариства. Ст. 1—4.

Т. XXXI—XXXII.[1]) (Подвійний). 1) Передне слово (по німецьки). Ст. 7—10.

---

[1]) Сей том містить першу часть рефератів, що мали читати ся на археольоґічному з'їзді в Київі, та не читали ся по причині звістної заборони.

2) Резюме всїх зголошених рефератів з археольоґії, історії й етноґрафії (по нїмецьки). Ст. 11—26.

3) Переднє слово (по руськи). Ст. 27—30.

II. Реферати подані в скороченю:

1) Молотівське срібло, Михайла Грушевського. Ст. 3—4.

2) Анти. Йогож. Ст. 5.

3) Чи було між руськими племенами племя Хорватів. Йогож. Ст. 6.

4) Сторінка з історії сїльського духовенства (по самбірським актам). Йогож. Ст. 7.

5) Зносини гетьмана Івана Виговського з Польщею в рр. 1657—8 Д. Коренця. Ст. 8—11.

6) Гуцули, їх побут і віруваня Володимира Шухевича. Ст. 12.

7) Орнаментика писанок Галицької Волини, дра Мир. Кордуби. Ст. 13—14.

III. Реферати подані в цїлости:

1) Похоронне поле в с. Чехах (Брідського пов.), археол. розвідка М. Грушевського. Ст. 1—22.

2) Звенигород галицький, історично-археольоґічна розвідка. Йогож. Ст. 1—28.

3) Печатка з Ступницї (Самбірського пов.), Йогож. Ст. 1—4.

4) Суспільні верстви та політичні партиї в Галицькім князївстві до половини XIII столїтя нап. др. Мир. Кордуба. Ст. 1—42.

5) До питания про правно-державне становище київських князїв XV в. — Дві грамоти в. кн. Казимира з часів київського князя Олелька, подав М. Грушевський. Ст. 1—4.

6) Руські землї Польської корони при кінцї XV в. — Ворожі напади й орґанїзация пограничної оборони, нап. Стеф. Рудницький. Ст. 1—54.

7) Материяли до історії козацьких рухів 1595—6 рр., под. М. Грушевський. Ст. 1—30.

8) Українські козаки в 1625—30 рр., критично-історичні розвідки Ст. Рудницького. Ст. 1—76.

9) Останки комунїстичного устрою у галицьких Бойків-Верховинцїв, подав др. Волод. Охримович. Ст. 1—16.

10) Словацький опришок Яношік в народнїй поезиї, под. Волод. Гнатюк. Ст. 1—50.

IV. З Товариства Ст. 1—4.

V. Показчик до VIII річника Записок (т. XXVII—XXXII). Ст. 1—9.

2. **Збірник історично-фільософічної секциї** т. II. В ньому надрукований другий том „**Історії України-Руси**“ **М. Грушевського**, що обнимає XI—XIII столітя. Зміст:

3. **Збірник фільольоґічної секциї** т. II. В ньому, надруковано минулого року: „**Розвідки Михайла Драгоманова про українську народню словесність і письменство**“, Т. I. Зміст:

10) Материяли й уваги про українську народню словесність. (I. Пісня про здобуте Азова. II. Стенька Разін — козак Гарасим. III. До справи про вертепну комедию на Україні. IV. Песиголовці в українській народній словесности). Ст. 128—155.

11) Корделія — Замурва. Літературно-критичний уривок. Ст. 156—173.

12) Дві українські інтермедиї початку XVII ст. Ст. 174—184.

13) Найстарші руські драматичні сцени. Ст. 185—216.

14) Турецькі анекдоти в українській народній словесности. Ст. 217—260.

4. **Збірник математично-природописно-лікарської секциї.** Сей збірник виходив випусками. Протягом року вийшов 2 в. IV т. і 1 та 2 в. V т.

а) Т. IV. Випуск 2 становив математичну часть „Збірника". В ньому надруковані отсї праці:

1) Володимир Левицький, Причинок до теориї дробів тяглих і ґрупи модулової. Ст. 1—8.

2) Той сам. Кілька уваг про форму інтерполяцийну Lagrange'a. Ст. 1—7.

3) Той сам. Кліматичні відносини Тернополя (на основі праць В. Саткого). С. 1—6.

4) Бібліоґрафія математична.

5) Згадки посмертні.

б) Т. V. Випуск I і II становив лікарську часть „Збірника". В ньому надруковано отсї праці:

Вип. I. 1) Др. Евген Озаркевич і др. Юліян Марішлер: Досліди над переміною материї при зменшаючій ся і збільшаючій ся черевній опухоли (ascites). Ст. 1—15.

2) Др. Евген Кобринський: Про лічене Ectopia vesicae. Ст. 1—10.

3) Др. Осип Дакура: Інтересний случай новотвору передного середгрудя. Ст. 1—9.

4) Др. Мариян Долинський: З положничої казуістики. Ст. 1—6.

5) Справозданя. Ст. 1—47.

6) Термінольоґічна частина. Ст. 38—51.

Вип. II. 1) Др. Іван Горбачевський: Причинки до пізнаня вижива сїльської людности галицького Поділя. Ст. 1—16.

2) Др. Осип Дакура: Клінічні спостереженя що до подаваня уроферину. Ст. 1—8.

3) Др. Михайло Кос: Про скіяскопію. С. 1—9.

4) Др. Михайло Олійник: Про нападову гемоґльобінурию. Ст. 1—4.

5) Др. Володимир Янович: Цілковите виліченє вовка за помочю Kalium hypermanganicum. Ст. 1—2.

6) Справозданя. Ст. 1—43.

7) Термінольоґічна частина. Ст. 1—6.

5. Часопись правнича. Її редактором був др. Кость Левицький. Протягом року вийшов девятий том „Часописи" з отсим змістом:

1) Спадщина в українському праві звичайовому, написав Іринарх Черкаський. Ст. 1—66.

2) Заручини в австрийськім праві. Габілїтацийний виклад дра Стан. Дністрянського, виголошений у Львові дня 26 січня 1899. Ст. 1—13.

3) Про новости в поступованю відкличнім. Написав др. Кость Левицький. Ст. 1—13.

4) Про крадїж електричности, Розвідка дра Данила Стахури. Ст. 1—6.

5) Про реформу акцийних спілок. Написав Остап Весоловський. Ст. 1—10.

6) Бібліографія:

а) Історня і фільософія права. Ст. 1—4.

б) Право канонїчне. Ст. 4—6.

в) Право приватне. Ст. 6—25.

г) Право карне і процес карний. Ст. 25—37.

д) Економіка суспільна і наука скарбова. Ст. 37—47.

Miscellanea. Ст. 48—50.

6. Руська історична бібліотека. Протягом року вийшов семий том бібліотеки (пропущений давнійше разом з осьмим; перед ним вийшли I—VI і IX—XX), що містить розвідку Івана Линниченка: Суспільні верстви Галицької Руси XIV—XV в. Зміст: а) Вступне слово редакциї. б) Вступне слово автора. в) Друкарські помилки. — Глава I. Полїтика польських королів і доля давного руського боярства у Галицькій Руси XIV—XV ст. — Глава II. Доля селянської людности у Галицькій Руси XIV—V ст. — Глава

III. Міщанство в Галицькій Руси XIV—XV ст. — Показчик. Книжка обнимає близько 17 аркушів друку.

7. Памятки українсько-руської мови і літератури. Т. II. В них надруковано: Апокріфи і леґенди з українських рукописів зібрав, упорядкував і пояснив др. Іван Франко. Том II. Апокріфи новозавітні. А. Апокріфічні євангелия. Зміст: Передмова. 1. Зміст і характер тома. 2. Апокріфічні євангелия. 3. Індекси новозавітних апокріфів євангельського круга. 4. Вплив новозавітних апокріфів єв. круга на літературу і штуку західної Европи. 5. Виданя і наукові оброблення апокріфів євангельського круга. 6. Апокріфічні євангелия у Словян; словянські індекси. 7. Вплив апокріфічних євангелий на словянську літературу і штуку. А. Пасиї. Б. Збірки леґенд і хроноґрафи. В. Поетичні переробки. Г. Малярство. 8. Наукові досліди над апокріфами у Словян. Тексти I. Пороцтва про Ісуса. II. Ісусові родичі. III. Ісусове Різдво. IV. Ісусові дитячі літа. V. Ісусове хрещенє і покуса. VI. Ісус учитель і чудотворець. VII. Ісусові муки і смерть. VIII. Ісусів прихід до пекла, воскресенє і вознесенє. IX. Вороги і приятелї Ісусові. X. Смерть Марії Богородиці. — Книжка має звиж 30 аркушів друку.

8) Етноґрафічний Збірник. Редакторами його були в 1899 р. др. Ів. Франко і Володимир Гнатюк. Протягом року вийшло два томи Збірника:

Етноґрафічний Збірник. Т. VI: Галицько-руські анекдоти. Передне слово. Зібрав Володимир Гнатюк. Зміст:

I. Віддїл. — Ріжні верстви суспільні. 1. Селяне (Мужики). А. Мужчини („Хлопи"). Ч. 1—128. Б. Женщини (Баби). Ч. 129—208. — 2. Слуги. Ч. 209—220. — 3. Жебраки. Ч. 221—231. — 4. Калїки. Ч. 232—238. — 5. Злодії. Ч. 239—244. — 6. Ремісники. Ч. 245—259. — 7. Школярі. Ч. 260—266. — 8. Попи. Ч. 267—304. — 9. Пани. Ч. 305—355.

II. Віддїл. Ріжні народи. 1. Загальні характеристики. Ч. 356—361. — 2. Русини. А. Бойки. Ч. 362—368. Б. Гуцули. Ч. 369—378. — 3. Поляки. Ч. 379—418. — 4. Москалї. Ч. 414—443. 5. Чехи. Ч. 444. — 6. Нїмцї. Ч. 445—455. — 7. Жиди. Ч. 456—529. — 8. Цигани. Ч. 530—586.

III. Віддїл. Історичні анекдоти. Мінхгавзияди і небилиці. Дурні. 1. Історичні анекдоти. А. Історичні спомини. Ч. 587—598.

Б. Анекдоти про Каньовського. Ч. 599—640. — 2. Мінхгаввиади, небилиці, гра слів. Ч. 641—665. — 3. Дурні. Ч. 666—700. — Додаток.

Етноґрафічний Збірник. Т. VII. Галицькі народні казки. Зібрав Осип Роздольський. Містить передмову (ст. 5—9) і 51 казку, а то числа 26—77. (Попередних 25 чисел надруковано у першому томі Ет. Збірника).

9. Материяли до українсько-руської етнольоґії. Редактором їх був Хв. Вовк у Парижи. Протягом року вийшов 2 том, що містить працю: „Гуцульщина. Написав Володимир Шухевич. (Часть перша). Зміст: 1. Фізиоґрафічний огляд. — 2. Етнольоґічний огляд. — 3. Статистичний огляд. — 4. Гуцульське село. — 5. Гуцульський оседок. — 6. Гуцульська церков. 7. Гуцульська ноша. 8. Гуцульський харч.

10. Літературно-Науковий Вістник.

Протягом року вийшло 12 книжок Л. Н. Вістника, що становили разом 4 томи (5 - 8). В редакцийнім комітеті були: Проф. М. Грушевський, др. Ів. Франко, В. Гнатюк. Зміст подаємо тут лише з наукової части, а белєтристичну пропускаємо.

Т. V. 1) Шекспірів Юлій Цезар, студия Юрия Брандеса. Ст. 1.

2) Ольга Кобилянська, літ. крит. студия Ос. Маковея, Ст. 28.

3) Вражіня з Угорської Руси — Івана Петрушевича. Ст. 52.

4) Життє Евгена Гребінки, студия Грицька Коваленка. Ст. 71.

5) З российської України — Spectator-a. Ст. 93.

6) Листи з над Полтви. Лист перший — Observator-a. Ст. 106.

7) Юрий Брандес — статя Івана Франка. Ст. 121.

8) Іван. Пил. Хильчевський (посмерт. згадка) Сер. Ефремова Ст. 129.

9) Нові напрями в малярстві, статя Івана Труша. С. 143.

10) Причинок до психольоґії смерти, дра С. С. Епштайна. Ст. 156.

11) З житя і письменства — Осипа Маковея. Ст. 162.

12) Із чужих літератур. Сучасні польські поети, студия Ів. Франка. Ст. 176.

13) Хроніка і бібліоґрафія. Ст. 62, 133 і 200.

Т. VI. 1) Із секретів поетичної творчости — Ів. Франка. Ст. 1, 71, 137.

2) Павло Грабовський, його жите і діяльність — Ос. Маковея. Ст. 22.

3) З житя і письменства. а) Про фейлетон укр. руських політичних часоп. 1898 р. — Осипа Маковея. Ст. 38. б) Нова „пря" про укр. руську книжну мову, М. Грушевського. Ст. 85.

4) З російської України. а) Про українські товариства — Spectator-а. Ст. 54. б) Ювилей росий. літератури і наші літер. позви. Пушкин в українських перекладах. Spectator-а. Ст. 148.

3) Промова А. Ефименкової відчитана на сьвяті І. Котляревського в Харкові. Ст. 81.

4) Сучасний драматичний артист, переклад з фран. Ст. 93.

5) Листи з над Полтви. Лист другий — Observator-а. Ст. 100.

6) Із чужих літератур. а) Остання драма Ґ. Гауптмана „Візник Геншель, нап. Г. Цеглинський. Ст. 158. б) Стан сербської, словінської і словацької літератури в 1898 р. Ст. 169.

7) Хроніка і бібліоґрафія. Ст. 61, 121, 185.

Т. VII. 1) Раса, нация, герої, уваги Ст. Г. Чемберлена. Ст. 1.

2) Нові материяли до біоґрафії Шевченка. Ст. 23.

3) Із чужих літератур: а) К. Ф. Маєр, його жите і твори, нап. Ів. Франко. Ст. 39—89. б) Літературна спадщина Альфонса Доде, нап. М. Грушевський. Ст. 179.

4) Нарід, уряд і народній поет, траґічний конфлікт В. Павленського. Ст. 73.

5) З російської України, Spectator-а. Ст. 76.

6) Новини нашої літератури, Сергія Ефремова. Ст. 82.

7) Памятник на могилї Опан. Марковича, Г. К. Ст. 107.

8) Справа українсько-руського унїверситету у Львові, В. Г. Ст. 111.

9) Флямандський рух у Бельґії від 1830 р. проф. Генріха Бішофа. Ст. 137.

10) De Polonorum in ukrainicis rebus ignorantia, нап. Inquit. Ст. 153.

11) Причинок до історії зносин Галицьких і Угорських Русинів, нап. В. Гнатюк. Ст. 162.

12) Хроніка і бібліоґрафія. Ст. 59, 115, 197.

VIII том. 1) Із історії „москвофільського" письменства в Галичині, Ів. Франка. Ст. 1, 53.

Реґулямін секций і наукових комісий Наукового Товариства ім. Шевченка

(ухвалений на спільнім засіданю секций 19 (31) січня і потверджений Виділом 7 лютого 1900 р.)

1. Секциї служать внутрішними орґанами Товариства в наукових справах; вони мають метою розвивати наукову роботу кожда в своїй ґрупі наук (§. 7. Статуту).

2. Наукові комісиї служать помічним орґаном секций, займаючи ся з поручення або за апробатою секциї певною специяльнійшою науковою роботою, головно орґанізацийною.

3. Виділ полагоджує наукові справи, що дотикають ся сфери діяльности певної секциї не инакше як за порозуміннєм з нею, себ то чи за порозуміннєм з директором зглядно відпоручником її (§. 29. Статуту), чи відсилаючи справу на рішенне повної секциї.

4. В справах адміністрацийної екзекутиви і взагалі в справах, що входять в круг діяльности Виділа, секция висловляє свої бажання та передає їх до уваги і можливого переведення Виділови.

5. Посередником між секциєю і виділом служить директор секциї або відпоручник її, посередником між комісиєю і секциєю голова або заступник голови комісиї. Комісия має зносини з виділом за посередництвом секциї. На зверх репрезентує орґани Товариства виділ, тому всякі зносини з властями або з посторонніми институциями секциї і комісиї ведуть через виділ.

6. Між собою секциї порозумівають ся або через свої президиї або на спільних засіданнях двох чи більшого числа секций.

7. Секция вибирає свою президию і укладає лісту кандидатів на дійсних членів оден раз на рік на засіданню що по можности відбуваєть ся в день загальних зборів Товариства; день сей ого-

лошуєть ся 14 день на перед в іменних запрошеннях до дійсних членів.

8. Президия секциї складаєть ся з директора, секретаря і їх заступників, вибраних на оден рік; коли б директор секциї не хотїв або не міг через яку небудь перешкоду реферувати справ секциї на видїлї, секция вибирає осібного відпоручника.

9. Директор секциї визначає засїданнє, уставляє проґраму його, придїлює надіслані реферати до зреферовання комусь із президиї або з членів секциї і проводить засїданнєм. Секретар скликає членів іменними запрошенями, і в однїй з більш росповсюднених ґазет оголошеннєм про засїданнє, веде протоколи і подає справоздання з засїдань секретарю Товариства. В разї неприсутности директора або з поручення його заступає його заступник, а секретаря — його заступник. Як би з яких небудь причин в дїяльности секциї зайшов застій, скликати її може президия Товариства.

10. Звичайний день засїдань означає секция, подаючи до відомости членів; засїдання мають відбути ся що найменьше раз на квартал, окрім лїтнїх вакаций, отже три рази до року.

11. Секция вибирає редакторів наукових видань, ухваляє пляни їх (або апробує предложені її комісиєю); нїяка праця не може появити ся в наукових виданнях Товариства без апробати секциї, з виїмком тільки дрібнїйших заміток (в специяльних віддїлах), рецензий і справоздань, що друкують ся редакторами на їх відповідальність.

12. Автори предкладають свої працї секциї або самі особисто, або через визначеного президиєю референта; за порозуміннєм з президиєю автор може сам поручити третїй особі зреферованнє свого реферата. Реферат може бути відчитаний в цїлости або виложений в скороченню устно; в останнїм разї праця може бути поручена іще корреференту, хиба би секция увільнила її від корреферовання. Читаннє працї не може тривати більш як 40 мінут; виїмково секция може удїлити більше часу. Разом з працею автор (або референт) має подати секретарю короткий зміст її.

13. Членів комісиї вибирає секция з членів Товариства і з осіб посторонніх, на внесеннє комісиї або з власної ініцияТиви; всї члени комісиї можуть бувати на засїданнях секциї з голосом дорадним.

14. Президия комісиї складаєть ся з голови, секретаря і їх заступників, вибраних комісиєю на оден рік; вони мусять бути чле-

нами Товариства. Голова комісиї визначає день засїдання, його проґраму і проводить ним; в разї неприсутности або з його поручення заступає його заступник. Секретар спрошує членів іменними запросинами і веде протоколи засїдань, та удїляє з них справоздання секретарю Товариства.

15. З результатів дїяльности комісиї голова її здає в міру потребу справу на засїданнях дотичної секциї та предкладає рішення комісиї до затвердження секциї.

16. Евентуальні спори в комісиї рішають ся секциєю, а спори в секциї — видїлом.

17. Всякі дальші зміни в сїм реґуляминї можуть бути зроблені з ініциятиви котрої небудь секциї або видїла Товариства за ухвалою спільних зборів усіх трох секций і за потвердженнєм видїла.

Дійсні Члени Товариства.*)

Історично фільософічна секция.

1. Др. Володимир Антонович, засл. професор київського університету, дійсний статський совітник, член-кореспондент Імператорської археольоґічної комісиї, член богатьох наукових товариств і институций, родив ся 1834 р. в м. Махнївці, Бердичів пов., Київської ґубернії. Початкову науку побирав в дома, до ґімназиї (другої) ходив в Одесї. Ґімназию скінчив 1850 р. почім перейшов на медичний факультет київського університету; скінчив його, але не став лікарем, лише перейшов на історико фільольоґічний факультет і 1860 р. дістав степень кандидата історично-фільольоґічних наук. Зараз по сьому дістав посаду учителя латинської мови в київській I ґімназиї, а 1862 р. посаду учителя істориї в київському кадетському корпусї. В 1863 р. вступив Антонович на службу у київську археольоґічну комісию і в тім ще роцї став головним редактором видаваних комісиєю актів. На тім становищи вістовав до 1880 р. За сей час видав 7 томів материялів в Архиві Юго-Западної Россиі разом з моноґрафіями, уложеними на основі актів; 1) О козачествѣ, XVII—XVIII в. 1863. 2) О происхожденіи шляхетскихъ родовъ Юго-Зап. Россіи, 1867. 3) Последнія времена козачества на правой сторонѣ Днѣпра, 1868. 4) Изслѣдованіе о городахъ Юго-Зап. Россіи, 1869. 5) Изслѣдованіе о крестьянахъ, 1870, 6) Объ уніи и состояніи православной церкви в XVII до XVIII в., 1870. 7) Изслѣдованіе о гайдамакахъ, 1876. Окрім того

*) Відомости подані переважно на основі материялів, даних самими членами.

уложив він том актів про кольонізацию України, виданий 1886 р. проґ. В. Будановим, Сборникъ лѣтописей Южной и Западной Россіи, 1888 і приложив Збірник актів про гайдамацькі поголоски в 80—4 рр. XVIII в. (ще не вийков).

В 1870 р. по обороні дисертациї: „Послѣднія времена Козачества на правой сторонѣ Днѣпра“ осягнув Антонович степень маґістра і предложенє заняти катедру в київськім універсітеті в характері доцента російської історії. Коли 1873 р. відкрито в Київі „Юго-Зап. отдѣленіе Императорскаго географическаго общества“, Антонович помістив в „Запискахъ“ сього відділу першу студию з економічного житя України „О промышленности въ XVIII стол.“ До того часу належить виданий Антоновичом і Драгомановом збірник пісень, нагороджений Академією Наук Уварівською премією „Историческіе пѣсни малорусского народа“, 2 томи, 1874 до 1875. В 1877 і 1878 року жив Антонович довший час в Петербурзї і Москві, де працював в рукописному відділї Румянцівського музея, в архіві „иностранныхъ дѣлъ“ і в рукописному відділї Імператорської публичної бібліотеки в Петербурзї, де і видав студию „О Колдовствѣ“, нагороджену медалю Імпер. ґеоґрафіч. товариства. В року 1877--1878 видав працю „Очерки исторіи великого княжества литовскаго“, як докторску дисертацию; дѣставши степень доктора історії (1878) вибраний звичайним професором універсітету св. Володимира в Київі. В 1880 р. вибрано його деканом історично-фільольоґічного факультету; від 1881 року був майже десять лїт головою історичного товариства Нестора лїтописця. В роках 1880, 1890 і 1897 відбував довші наукові подорожі в західню Европу. Почавши від археольоґічного з'їзда в Київі 1874 р., в орґанізациї котрого брав визначну участь, віддає ся археольоґічним студиям, беручи діяльну участь в археольоґічних конґресах та публїкуючи ряд археольоґічних розвідок, з них важнїйші: „Археологическіе находки въ Кіевѣ и Кіевской губ.“ (1876); О скальныхъ пещерахъ Днѣстра (1886); Раскопки въ странѣ Древлянъ (1893); Археологическая карта Кіевской губ. (1895); Описаніе монетъ и медалей універсітета св. Володимира т. I (1896 року); Археологическая карта Кіевской губерніи (друкує ся).

2. Михайло Грушевський родив ся 1866 р. (в вересні); молоді лїта прожив на Кавказї, де 1880 р. скінчив ґімназию в Ти-

флисї; потім вступив до історичного відділу історично-фільольоґічного факультету київського унїверситету і скінчив його 1880 р., зложивши тогож року державний іспит з дипльомом першого степеня; за працю: „О черкъ исторіи Киевской землѣ“ дістав золотий медаль і зіставлений був стипендистом при катедрі руської історії. 1893 року зложив іспит на маґістра з сеї-ж ґрупи, а 1894 р. боронив дисертацию: Барское староство і дістав степень маґістра. Тогож 1894 р. (1/IV) іменований звичайним професором львівського унїверситета на катедрі всесьвітної історії з особливим оглядом на історию східної Европи з викладовою мовою українсько-руською, котру й тепер займає. В року 1895 до 1897 був членом екзамінацийної комісиї з предметів укр.-руської мови і лїтератури, від 1899 р. з історії з викладовою мовою укр.-руською. Член Товариства ім. Шевченка від р. 1892, від 1896 почестний, директор історичної секциї від 1894, археольоґічної комісиї від 1895, голова Товариства від 1897 р. Від 1895 р. член кореспондент краківської Академії Наук. Дійстний член кількох наукових товариств, член почестний або звичайний ріжних руських товариств в Долитавщинї.

Лїтературну діяльність свою розпочав як белетрист, друкуючи від 1885 р. свої новельки в укр.-руських виданнях. Перша історична розвідка вийшла 1890 р. в Извѣстіях київського унїверситета: Русско-литовскіе господарскіе замки в пол. XVI в. Від 1895 р. (від т. V) редаґує Записки Наукового Товариства ім. Шевченка, де містив богато розвідок, материялів, заміток і рецензий. Був редактором перших (I і II) томів Етноґрафічного Збірника. Від 1898 р. співредактор Лїтературно-Наукового Вістника, де містить статї лїтературного й культурного змісту.

Значнійші наукові працї:

Очеркъ исторіи Кіевской земли отъ смерти Ярослава до кінця XIV в., 1891, ст. 520.

Волынскій вопросъ 1097—1102 г., 1891, ст. 37.

Громадський рух на Українї-Руси в XIII в., 1892, ст. 28 (Записки, I).

Акты Барскаго староства, 1893 і 1894 Архивъ Юго-зап. Россіи т. I і II восьмої частини.

Барское староство, 1894, ст. 404.

Виїмки з жерел до історії України-Руси, до половини XI в., 1895, ст. 114.

Люстрациї королївщин в землях руських XVI в., зі вступними статями (Жерела до Історії України-Руси, т. I і II, 1895 і 1897).

Розвідки й материяли друковані в Записках р. 1895—9 зібрані переважно в „Розвідках і Материялах по історії України-Руси, вип. I 1896, вип. II 1897, вип. III 1900.

Історня України-Руси, т. I 1898, ст. 496 т. II 1899. ст. 403.

3. Федор Вовк (по актах **Волковъ**) родивсь у 1847 році у селі Крячківці, Пирятинського повіта у Полтавщині. Вчивсь у ґімназиї у Ніжині, потім у одеському, а найбільше в київському університеті, на факультеті природних наук. Після скінчення курсу у 1871 році пробував кілька часу у Київі, займаючись етноґрафічними працями початими ще за студенства. В 1873 році був одним з члені в закладчиків Київського виділу Російського Ґеоґрафічного товариства, а у 1875 членом III Археольоґічного З'їзду у Київі. Після двохлїтнього пробування у західній Европі вернувсь у 1878 р. знов до Київа, звідки їздив на археольоґічні досліди по Київщині і на Волинь. Виїхавши у 1879 р. знов за кордон, збирав етноґрафічні і історичні матеряли у Добруджі і Болгариї, відвідував археольоґічні і етноґрафічні музеї у Швейцариї і Італїї, а потім оселивсь у Парижі, де й присвятив себе антропольоґічним і етноґрафічним працям у Антропольоґічній Школї і Музеумі, найбільш у проф. Г. де Мортільє і по ляборатoриях проф. Мануврiє, Гамі і Фільоля. Є членом наукових Товариств: Антропольоґічного, Історичного і Народних переказів у Парижі, Російського Ґеоґрафічного у Петербурзї і філії його у Троїцькосавську. Від 1898 року є членом Етноґрафічної комісиї і редактором „Материялів до українсько-руської етнольоґії", а також членом редакциї паризької часописи „l' Anthropologie".

Головнїйші наукові праці:

1) Дѣйствіе свита и темноти на хлорофилъ водор. Spirogyra Sp. (Кіевскія Университетскія Извѣстія 1870).

2) Изслѣдованіе продуктовъ сухой перегонки деревъ Pinus Sylv. (Записки Кіевск. Общества Естествоиспитателей т. I 1871).

3) Программа Юго-западного Отд. И. Р. Географич. общества для сбиранія свѣдиній по этноґрафіи (Отд. I, II, III, VII, VIII) 1873 р.

4) Списокъра стеній Юго зап. края съ ихъ народными названіями. (спільно в проф. Косовичем. — Записки Юго-зап. Отд. И. Р. Географич. Общ. т. I, 1874.

5) Изслѣдованіе ярмарокъ въ этнографическомъ и экономическомъ отношеніяхъ (ib.)

6) Основныя черты южнорусской народной орнаментики (Труды III Археологического Съѣзда въ Кіевѣ. 1878. т. II).

7) Еврейскій вопросъ въ славянской сторонѣ (Заграничный Вѣстникъ Спб. 1882).

8) Задунайская Січъ по мѣстнымъ воспоминаніямъ и разсказамъ (Підп. Ѳ. Кондратович. Кіевская Стар. 1883. I, II, IV).

9) Этнографическія замѣтки о Болгаріи (Русская Мысль 1885).

10) La fraternisation en Ukraine (Mélusine, 1891, Nro 8).

11) Rites et usages nuptiaux en Ukraine (L' Anthropologie, t. II et III. 1891—1892). Те-ж у болгарській мові під загол. „Свадбарскитѣ обреди на словянскитѣ народи „(Сборник за народни умотворения, наука і книжнина т. III і насл. София 1890 etc).

12) Свадебные обычаи въ Болгаріи (Этнографическое Обозрѣніе т. XXVII, 1895, Nr 4). Те-ж по болгарському у Сборнику за народни умотворения т. XI, 1894.

13) Le traîneau dans les rites funéraires de l' Ukraine (Revue des Traditions populaires, t. IX, 1895).

14) Les dolmens de l'Ile d'Yeu (Bulletins de la Société d'Anthropologie de Paris 1896).

15) Человѣчество въ доисторическія времена. Переклад на російську мову книжки проф. Нідерле Lidstvo v době předhistoricke. Спб. 1898).

16) Передісторичні знахідки на Кирилівській улиці у Київі (Материяли до українсько-руськ. Етнольоґії т. I, 1899. Витяг по французьк. під загол. „Découvertes prèhistoriques de M. Chvojka à Kiev (Bulletins de la Soc. d'Anthrop. de Paris, 1899).

17) Українське рибальство у Добруджі (Мат. до українсько-руськ. Етнол. т. I).

18) Програма до збірання відомостей дотичних народньої побутової технїки. (ib.)

19) (Друкуєть ся) Variations squelettiques du pied chez les Primates et chez les races humaines (Mémoires de la Soc. d'Anthrop. de Paris).

Иньші річи підписані псевдонїмами, що не можуть ще бути розкритими.

Окрім того численні замітки і рецензиї наукових праць уміщені у „Київській Старинї“, „Этнографическомъ Обозрѣніи“, Mé-

'lusine", „Revue des Traditions populaires", „Am Urquell", „Grande Encyclopédie, Dictionnaire d'Historie et de Géographie Bouillet. Bulletens de la Sociéte d'Antropologie de Paris., Bull. de la Soc. d'Antropologie de Bruxelles, Věstník'y Slovanskych Starožitnosti і иньш.

4. Др. Станїслав Днїстряньский уродив ся 13 падолиста 1870 р. в Тернополи, де його батько др. Северин Днїстряньский був тодї директором учительської семинариї. Мати Станїслава була донькою руського священника Висневського. Науку почав Станїслав Днїстряньский у взірцевій школї в Тернополи, а від 10 року житя був учеником тернопільської висшої ґімназиї, яку скінчив в 1888 р. з відзначаючим поступом. В осени 1888 р. записав ся на правничий видїл віденського унїверситета, слухав тут викладів визначних правників, як Exner-a, Demelius-a, Czyhlarz-a, Pfaff-a, Hofmann-a, Grünhut-a, K. і A. Menger-a, Philippovich-a і др. і був дїяльним членом наукових семинарів Demelius-a, Czyhlarz-a, Grünhut-a, Hofmann-a і Philippovich-a. Вже в унїверситетських часах працював науково і писав для семинарів розвідки; одну з тих розвідок напечатано потім в руськім перекладї в „Часописи Правничій" з 1895, п. з. „Трилїтний речинець з §. 1487 з. к. з. ц." (ст. 88 до 112). В р. 1890 покликано його на один рік до війська, тому мусїв на сей час перервати унїверситетські студиї; в р. 1891 іменовано його офіциром австрийської армії в резерві. Опісля скінчив 1893 р. правничий видїл у Відни і маючи намір стати судовим урядником, вступив в сїчни 1894 р. до суду у Львові; але невдовзї уступив, щоби підготовити ся до правничого докторату, а потім продовжувати наукові студиї за границю. В грудни 1894 р. відбула ся його промоция на доктора прав у віденськім унїверситетї, а в маю 1895 виїхав на припорученє колеґії професорів львівського унїверситета і міністерства просьвіти на дальшу науку до Берлїна. Тут слухав м. и. викладів проф. Dernburg-a, Pernice-a, A. Wagner-a і др., брав участь в наукових семинариях, та на семинари A. Wagner-a, реферував про „полагоду шкоди з огляду економічного і социяльного". Сей реферат став основою наукової розвідки „Полагода шкоди з огляду економічного і социяльного", оголошеної в „Часописи Правничій" з 1897. ст. 1 - 102. В осени 1897 року був на унїверситетї в Липську, де запізнає ся з науковим методом Sohm-a, Binding-a, Wach-a, Strohal-a, Bü-

cher-a і др. і починає збирати материяли до габілїтацийної розвідки. Крім сего бере участь в сходинах наукових товариств правничих і социяльно-економічних. У марті 1896 постигла його тяжка недуга серця, що перервала всяку наукову діяльність на 14 місяців. В маю 1897 міг вправдї в Липську продовжувати працю над ґабілїтацийною розвідкою, але коли опісля відновили ся терпіня, мусів шукати полекші в заграничних купелях. Подужавши вернув до Відня в жовти 1897 року і тут укінчив габілїтацийну розвідку п. н. „Das Wesen des Werklieferungsvertrages“ (Wien 1898, 194 сторін друку) в цьвітни 1898 р. На сій основі признано йому veniam legendi з австрийського права приватного на львівськім унїверситеті. Від січня 1899 переняв він виклади по проф. др. Олександрі Огоновськім в українсько-руській мові, дав почин до утвореня „правничої комісиї“ при історично-фільософічній секциї і до перекладу австрийського закона цивільного на руську мову та приняв науковий провід тогож видавництва.

Часопись Правнича з 1899 р. помістила його габілїтацийний виклад про „Заручини в австрийськім праві“ ст. (1—23), а дальше розведенє сього викладу надруковано в польській часописи „Przegląd prawa i administracyi“ і як окрему відбитку „Zaręczyny w prawie austryackiem“ ст. (1—69).

5. Др. Михайло Зобків, судовий адюнкт при верховнім суд, (Obergericht) в Сараєві (Босна) і приватний доцент австрийського цивільного права на кор. унїверситетї в Загребі (Хорватія), — родив ся 19 падолиста 1864 р. в Липици Горішній, Рогат. пов. Як 8-лїтний хлопчина стратив батька, який, сповняючи обовязки свого званя, місцевого дяка (до орґанїзациї народних шкіл в Галичинї був також учителем), умер в р. 1873, заражений при похоронах від холери. Сиротою заняв ся по батьківськи о. Иполит Дзерович, парох Рогатина. Він взяв хлопчину до себе і по скінченю народних шкіл в Рогатинї примістив його в руській бурсї в Тернополи на час чотирох літ. В Тернополи скінчив ґімназию з відличним успіхом, майже о власних силах, як усі бідні руські школярі. По скінченю унїверситетських студий на унїверситетї у Відни одержав в р. 1889 степень доктора прав, почім постановив посвятити ся судейському званю, бо видів, що бажанє його опікуна, стати „професором права“, не легке безпосередно до переведеня. Та не міг

довго бути сьвідком гнобленя руського мужика при львівських судах в незрозумілий для нього мові. По півторамісячній практиці покинув польські суди і вернув до Відня. Ту продовжав судейську службу, але не в його силї було без крейцара платнї (тогдї треба було в Австриї на яку-таку платню ждати 3—5 років) для держави дальше працювати. Зневохочений відносинами в Галичинї приняв 1891 р. для хлїба місце судового авскультанта в Сараєві, в Боснї. До півтора року став адюнктом і зістає ним тут до сегодня.

Уже з Босни дістав в 1892 р. від австр. мінїстра просьвіти бар. Ґавча наукову субвенцию, щоби приготовити ся до доцентури з австр. права цивільного і обняти опорожнену по пок. Олександрі Огоновськім катедру на універсисетї у Львові з руським язиком викладовим. На ту цїль дістав також дворічну відпустку з босаньської служби. По переведених дволїтних студиях у Відни і Берлїні вніс у Львові 1894 р. просьбу о габілїтацию. На габілїтацийну студию предложив книжку: Die Theilpacht nach römischen und österreichischen Recht (стор. XII + 156 вел. 8-ки). Та правничий факультет у Львові завзяв ся бути консеквентним: він не лише спротивив ся уділити для З. наукову стипендию, але і постановив за всяку цїну не допустити його до свого збору. Справа тягнула ся три роки. Зразу звернено йому просьбу з тим мотивом, що на унїверситетї у Львові нема викладів в „малоруській“ мові (kleinrussisch), а є лише в польській, нїмецькій і руській (ruthenisch). По усуненю того непорозуміня на основі сьвідоцтва знатока проф. Яґіча мусїв факультет впустити ся в meritum справи. Але і тут не уважаючи на користні оцїнки наведеної розвідки зі сторони сьвітових нїмецьких учених, задецидував львівський факультет голословно і без наведеня всяких близших даних, що предложена праця „не відповідає науковим вимогам“. З. дав з одної сторони референтови того рішеня в відповідь на оголошену ним під притиском мінїстра просьвіти рецензию відправу в „Часописи Правничій“ за р. 1898 п. заг. „Причинок до науки про частинне полїтє“ (colonia partiaria) (стор. 1—42), а з другої сторони не вдоволив ся рішенєм львівського унїверситету, а покликав на судию чужий славянський унїверситет у Загребі, а той іменував його в р. 1897 на основі тої самої научної працї доцентом австр. права цивільного на своїм унїверситеті. Тут і викладає Др. З. свій предмет в хорватській мові.

Крім наведених двох праць наукових (die Theilpacht і Причинок до науки про частинне політє) оголосив Др. З. ось ще такі важнїйші праці:

а) по руськи: 3. Forum solutionis — в Часописи Правничій з 1894 (стор. 65—86, 129 - 142).

4. Pactum de contrahendo — в Часописи Правничій з 1896 (стор. 1—69).

б) по хорватськи: 5. Akcesorna narav založnoga prava, виклад ґабілїтацийний в хорв. „Mjesečnik-у" з 1898 р. (ч. 5 і 6). Ся сама розвідка появила ся по руськи в перекладї Костя Навроцького (Часопись правнича з 1898 стор. 1—12).

Крім того поміщав оцінки, критики і меньші праці по ріжних фахових часописях, як:

α) по руськи: в Часописи Правничій", в дневнику „Дѣло" з 1898 (ч. 65 і 66: „Чи можна у насъ духовника противъ его волѣ пенсіонувати?)"

β) по хорватськи: в „Miesečnik-у".

γ) по нїмецьки: в „Allgem. österr. Gerichts-Zeitung", „Zeitschrift für das öffentliche und Privatrecht" von C. S. Grünhut — в берлїнськім „Jurist. Litteraturblatt (1894).

Крім того дописував чимало до дневника „Дѣло", найбільше без свого підпису.

6. **Др. Кость Левицький** уродив ся 18. падолиста 1859 р. в місточку Тисьменици коло Станїслалова, де укінчив так зв. нормальну школу, потім ґімназию в Станїславові 1878 р., та правничі науки на унїверситетах у Львові і у Відни 1882 р. В р 1883 відбув судову практику в краєвім судї у Львові, в р. 1884 отримав степень доктора прав на львівськім унїверситетї і вступив на адвокатську практику, та в р. 1890 став адвокатом і отворив адвокатську канцелярию у Львові, що й доси її провадить. Отець його Антін Левицький є парохом в Нижневі коло Товмача.

Перша його розвідка під заг. „Правда руска яко перший збірник прав руских" була уміщена в часописи „Зоря" з р. 1882 (ч. 5 і 6). В р. 1888 оголосив друком студию з цивільного процесу в польськім язицї під заг. „O dzisiejszej przysiędze stanowczej i dowodzie celem ulżenia sumieniu i zapobieżeniu krzywoprzysięstwu" (стор. 147 в. 8ки). В р. 1889 розпочав видавництво „Часописи Правничої" для теориї і практики, разом з Др. Антоном

Горбачевським і Др. Евгеном Олесницьким; в р. 1891 обняв на себе видавництво „Часописи Правничої"; в р. !894 відступив його Науковому Товариству імени Шевченка і провадить його як редактор правничих розвідок історично-фільософічної секциї до тепер. З його розвідок уміщених в „Часописи Правничій" вийшло окремими відбитками: студия з цивільного права під заг. „О набутю недвижимости при екзекуцийній продажі" (Львів 1892, стор. 43 в. 8ки), що була також видана по польськи в часописи „Przegląd prawa i administracyi", та „Правда руска, памятник законодатний права руского з XI віку" (Львів 1795, стор. 51 в. 8ки). В р. 1893 видав „Німецко-руский словар висловів правничих і адміністрацийних" (Львів 1893, стор. 528, 8ки).

Дальше між його критичними розвідками, уміщуваними в часописи „Дѣло" визначує ся праця „Про стоваришеня господарскі" („Дѣло", 1896, ч. 50, 53, 55, 56, 59 і 61).

Вкінци зпоміж просьвітно-поучаючих розвідок замітні: Про закон о товариствах і право збору (Львів 1894, стор. 118, 8ки), Про сільскі каси позичкові і щадниці (Львів 1894, стор. 59, 8ки) і Про права рускої мови (Львів 1896, стор. 32, 8ки).

7. **Др. Володимир Охримович**, син Юліяна і Марії з роду Коблянської, родив ся 25. мая 1870 році в містечку Велдіжи. Ґімназиялні студиї відбув у Стрию, де найбільший вплив мав на нього Кость Горбаль, учитель руської і польскої мови. В 1888 р. поступив на львівський університет на фільософічний виділ, де слухав викладів др. Ом. Огоновського і др. Ант. Калїни та студиював славянську лінґвістику. Через участь в політичнім руху молодіжи, а власне в великім вічу студентів усіх висших шкіл 1889 р. був приневолений переписати ся на юридичний виділ. По скінченю прав вступив на адвокатську практику до адвоката др. Евгена Олесницького в Стрию, де оставав до кінця 1898 р. В 1897 році здобув докторат права і з початком 1899 р. переселив ся до Львова, де дальше відбуває адвокатську практику як адвокатський кандидат.

На університеті був головою товариства Академічного Брацтва; в Стрию належав до кількох товариств, де працював багато, як тепер у львівських товариствах. Був співробітником Народа і Громадського Голосу; видавав Стрийський Голос, Будучність, а тепер Свободу.

На університеті мали вплив на нього др. Франко та деякі товариші, як др. Величко, др. Е. Левицький і иньші. Тодї познайомив ся він також з др. Коперницьким, польським антропольоґом, та подавав йому дуже багато етноґрафічних материялів, що із смертію Коперницького десь пропали.

Оголосив друком отсї важнїйші працї:

1) Значеніе малорусскихъ свадебныхъ обрядовъ и пѣсенъ къ исторіи развитія семьи. Часть I. „Матріярхатъ" в Этнографическомъ Обозрѣніи, Москва, Том XI, рік 1891.

Часть II „Родъ — Родовое устройство. — Классы поколѣній. — Классы половые. — Семя пуналюапьская и кровосмѣсительная" в Этнографическомъ Обозрѣніи, Москва, Т. XV, рік 1893.

2) Знадоби для пізнаня народних звичаїв і поглядів правних". Житє і Слово з 1895 р.

3) Про останки первісного комунїзму у Бойків-Верховинців. Записки Наук. Тов. ім. Шевченка. Том XXXI—XXXII.

4) Про наголос в українсько-руській мові. Часть I—IV. (дальше буде). Том XXXII Записок.

8. Євфим Сїцинський, ключар Каменецького Катедрального Собора, редактор Подольських Епархіяльних Відомостий, секретар и Директор Древнехранилища Подольського Епархіяльного Исторично-статистического комитета, родив ся в 1859 р. в Летичівськім повітї на Подїлю, в селї Мазниках, де його батько був сьвященником мало що не 50 лїт і де були священниками його дїд, прадїд і прапрадїд. В 1881 р. скінчив духовну семинарию в Камінцї Подільськім, а в 1885 р. духовну академію в Київі, де одержав степень кандидата богословія. Потім був кілька лїт учителем духовного училища в Гор. Бахмутї, в Катеринославщинї; звідти перейшов в Каменець священником при катедральнім Соборі.

Оголосив такі важнїйші наукові працї:

1) Историческія свѣдѣнія о приходахъ и церквахъ Подольской епархіи. Томъ I. Каменецкій уѣздъ. Камінець-Под. 1895 г., ст. 611.

2) Городъ Каменецъ Подольскій. Историческое описаніе. Кіевъ, 1895.

3) Матеріалы для исторіи монастирей Подольской епархіи. Кам.-Под. 1891.

4) Черты изъ народнихъ представленій о загробномъ мірѣ. Подольскія Епарх. Вѣдомости 1885 г. Nr 18, 1886 г. Nr 10, 1887 г. Nr 9 и 10 1888 г.

5) Къ исторіи уніи въ Подоліи. Id. Nr 20—22 и отд. брош.

6) Бакота — древняя столица Понизья. Id. 1889, Nr 46 до 49 і осібно.

7) Древнѣйшія православныя церкви въ Подоліи. Id. 1889 г., Nr 2—3; 1890, Nr 16—17; 1890, Nr 37—42; 1892, Nr 27—28.

8) Семейная жизнь въ Подоліи въ первой половинѣ прошлаго вѣка. Кіевская Старина 1891, IV.

9) Археологическая карта Подольской губ. (друкуєть ся).

Друкував ріжні статї в Под. Епарх. Вѣдомостях, котрі редаґує від 1892 р., і в иньших виданях.

9. Др. Петро Стебельський уродив ся 15 липня 1857 р. в Немирові, ходив до ґімназиї в Самборі, Коломиї, Станїславові і укінчив її 1874. На унїверситет ходив у Львові і укінчив його 1878 р. Того само року вступив на судову практику до суду у Львові. В 1879 р. отримав в Кракові степень доктора прав. В 1885 р. габілїтуввв ся для викладу карного права; 1888 року іменовано його суплєнтом катедри карного права і карної процедури з викладовою мовою руською. В 1887 р. був іменований судовим адюнктом в Коломиї, але 1888 р. перенесено його до краєвого суду у Львові і іменовано членом іспитової комісиї для теоритичних іспитів судового виддїлу. В 1892 іменовано його надзвичайним професором карного права і процедури з викладовою руською мовою. Друком оголосив др. Стебельський:

1) O karygodnem usiłowaniu. (Габілїтацийна праця).

2) O stanowisku przewodniczącego w Sądzie przysięgłych. (Przegląd sąd. i admin., 1883).

3) Kilka uwag do interpretacyi §. 512 lit. a. u. k. (Также. 1883 р.)

4) Studya nad procesem karnym. Lwów. 1891.

5) Ze statystyki przestępności Galicyi. Lwów. 1893.

6) Nowe kierunki w nauce prawa karnego. Lwów. 1894.

7) O przestępstwach na wniosek dochodzonych. (Prawnik. 1893).

8) O potrzebie reformy śledztwa wstępnego. (Gazeta sąd. warsz. 1893).

9) O więzieniu koluzyjnem. (Przegląd prawa i administracyi.

10) Carpzow i stanowisko jego w obec nauki o uwięzieniu śledczem. (Надруков. 1897 w „Przegl. prawa i administracyi").

11) Sądy przysięgłych w Galicyi. (Ateneum, 1894).

12) Чи і о скілько показали ся у нас в практиці суди присяжні пожиточними (Часопись Правнича, 1889).

13) Нелітні проступники в сьвітлі нових напрямів в праві карнім (Часопись Правнича, 1895).

14) Карпцов і становище його супротив науки о увязненю слідчім. (Часопись Правнича, 1896).

Крім того має др. Стебельський в рукописї працю: „Ueber die Handhabung der Strafprocessordnung in Oesterreich" і „Коментар до устави о поступованю карнім". Він видав також посмертну працю дра О. Огоновського п. н.: Проф. дра Олександра Огоновського — „Систем австрийского прива приватного — видав др. Петро Стебельский". Під його проводом і при його співучасти переложено також юрисдикцийну норму, уставу про судове поступованє в цивільних спірних справах і екзекуцийну ординацию, які надруковано потім в Дневнику устав держ.

10. Др. Остап Терлецький родив ся 1850 р. в селї Назірнї Коломийського повіту, де його батько Стефан був парохом. Нормальні школи скінчив в Коломиї 1860 р. До ґімназиї ходив в Станіславові і скінчив її 1868 р. На унїверситет ходив у Львові на фільософічний виділ і скінчив його в 1872 р. Сегож року вступив на службу до віденської унїверситетської бібліотеки, де був амануензісом до 1877 року. Арештований підчас тодїшньої нагінки за социялїстами, був враз з товаришами 1878 року у Львові засуджений і віддалений зі служби.

В р. 1879 записав ся на правничий факультет унїверситету у Відни і скінчив його в р. 1883. Цїлий час свого житя у Відни був членом, а в роцї 1874 головою товариства „Січ", з котрим його публична дїяльність тїсно звязана. Тут 1873 р. познайомив ся з Драгомановом. В р. 1899 отримав на львівськім унїверситетї степень доктора прав. Вписаний на лїсту адвокатських кандидатів практикує тепер в канцеляриї др. Федака у Львові.

Оголосив друком під псевдонїмом Іван Заневич обширну працю: Літературні стремлїня Галицьких Русинів 1772—1872 року,

в перших двох рочниках Житя і Слова і окремою книжкою п. т. Знесене панщини в Галичині. Перша половина. Львів 1896. Ст.

Окрім того належить згадати його статї: Григорий Савич Сковорода (львівська „Правда" 1869); Галицько-руський нарід і галицько-руські народовцї (також 1874); Лихва на Буковині, Громадський Друг, Рік І; біографія Володимира Навроцького в І томі його творів, і статї про робітницький і селянський рух в Австриї в ґазеті „Вольное Слово" (під псевдонїмом Іван Мак). Був також якийсь час кореспондентом ґазети „Южный край" в Харкові в першім роцї її видаваня, львівського Сьвіта і ин.

11. **Стефан Томашівський** родив ся 9. н. ст. січня 1875 р. в с. Купновичах, Рудецького пов. в Галичинї, у селянській середньо заможній родинї. Азбучну науку дістав дома і в громадській (дяківській) місцевій школї. В осени 1884 р. віддано його до виділової школи (2 кл.) в Самборі, звідки перейшов 1887 року у місцеву ґімназию. 1895 року зложив іспит зрілости з визначенем і в осени тогож року записав ся на фільософічний виділ львівського унїверситета. За часів ґімназияльної науки вплив на формуловане його сьвітогляду мали у значній мірі писаня Ів. Франка і Мих. Драгоманова, на унїверситетї ступив на поле наукової діяльности за впливом і під проводом професора історії Мих. Грушевського. Окрім викладів сього професора, слухав він теж історії української лїтератури дра Ол. Колесси та иньших — польських професорів, працював у наукових семинарях, побіч двох згаданих професорів ще в семинари дра Л. Фінкля, дра О. Бальцера, дра І. Шараневича й ин. В осени 1898 р. перервав унїверситетські науки задля військової служби на один рік, звідки вийшов з ранґою ляйтнанта; опісля знову записав ся у Львові, щоб кінчити урядові студиї.

Перші його наукові статї появили ся у бібліоґрафічнім відділї „Записок", а опісля і більші розвідки та материяли у виданях головно Товариства. Вони ідуть таким хронолоґічним порядком: 1) Самуїл Казимір Кушевич, львівський райця і його записна книга (1896); 2) Материяли до історії Хмельнищини (1896); 3) Податкові ухвали за Казиміра Ягайловича в Польщі (1897); 4) Образок львівського житя серед. XVII в. (1897); 5) Народні рухи в Галицькій Руси 1648 р. (1898); 6) Перший зазивний лист Хмельницького (1898); 7) Жерела до історії України-Руси т. IV, Галицькі

акти т. I із вступною розвідкою: З історії галицько-руських соймиків 1648-9 р. (1898); 8) Облога Львова (у фейл. час. „Дѣло“ за 1898 р.)

Окрім того писав теж нариси популярно-наукового змісту (Істория віри в чорта — Житє і Слово 1896 р.), літературно-критичні розбори (Житє і Слово, Літ.-наук. Вістник), політичні статї (Діло). Підписував ся також С. К-ий.

12. Яків Шульгин родив ся 19 лютого (ст. ст.) 1851 році. Поступив у київську 2 ґімназию в році 1862. Скінчив ґімназию з золотою медалю 1870 р. Потім поступив на історично-фільольоґічний факультет в 1870 р. і в 1874 р. скінчив свою науку. До 1893 р. не служив, а давав приватні лекциї в Київі. 1893 р. іменований був контрольором Єлисаветградського Відділу Держав. Банка. В 1895 р. дістав орден Станїслава III степеня. В 1899 р. по своїй волї вийшов в одставку з ранґою колежського секретаря.

Написав в 1890 р. „Очеркъ Коліивщины по неизданнымъ и изданнымъ документамъ 1768 и ближайшихъ годовъ“ (Кіев. Ст. 1870), „Правда о Коліивщинѣ польского историка Корзона (по поводу его рецензіи на книгу Шульгина „Очеркъ коліивщины по неизданнымъ и изданнымъ документамъ 1768 и ближайшихъ годовъ)“, „Нѣсколько данныхъ о школахъ въ Правобережной Украинѣ въ половинѣ XVIII в.“, „Павелъ Полуботокъ, полковникъ черниговскій“.

Крім того містив і містить в „Кіев. Старинѣ“ рецензиї на ріжні книжки, та більші і меньші працї в ґазетах „Правда“ (Одеса), „Кіевскомъ Телеграфѣ“, „Заря“ (Київ) і иньших.

II. Фільольоґічна секция.

1) **Олександер Барвінський**, професор муж. семин. учительської у Львові, член Ради шкільної краєвої і посол на сойм та до державної ради, родив ся 8 червня 1847 р. в Шляхтинцях, під Тернополем, де його батько був парохом. Початкову науку побирав в місцевій школї, до 4 нормальної кляси і до ґімназиї ходив в Тернополи, де зложив іспит зрілости 1865 р. На унїверситет ходив у Львові, де слухав головно викладів історнї і фільольоґії. В р. 1868 іменовано його заступником учителя в бережанській ґімназиї, а 1871 р. професором семинариї учительської в Тернополи. В р. 1874 зложив іспит кваліфікацийний до шкіл видїлових і ґімназий. В 1877 р. став приготовляти ся до іспиту з руської і польської мови, аби мати змогу по його зложеню старати ся о катедру руської мови на унїверситетї в Чернівцях; з родинних причин мусїв одначе покинути думку про катедру, натомість віддав ся працї лїтературній, публїцистичній і педаґоґічній. Тодї й оголосив ряд популярних брошур: „Исторія Руси“ (3 випуски), „Илюстрована исторія Руси“ (видана Просьвітою 1890 р.), „Богате и убоге село“, „Венъяминъ Франклинъ“, „Помôчь власна“ (за Смайльсом). „Споминки про житє Волод. Барвѣньского“, „Цѣсарь Францъ Йосифъ I.“; переклав для „Бібліотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ два томи романа „Въ оборонѣ чести“, перший том романа „Стефанъ Лаврентій“, а для „Правди“ „Фільософію штуки“ Тена. Від р. 1886 став видавати „Руску историчну біблїотеку“, де містили ся переклади важнїйших моноґрафій по історнї України-Руси; під його редакциєю вийшли т. I—VI і IX—XVII. Уложив також кілька шкільних учебників, між ними учебники для науки українсько-руської народньої словесности і письменної лїтератури в ґімназиях. В видавництві „Oesterreich in Wort und Bild“ надрукував по нїмецьки етноґрафічну розвідку про Русинів „Das Volksleben der Ruthenen“. — Для київського археольоґічного з'їзда приладжив розвідку про но-

сові самозвуки в славянськім. Публїцистичні статї розкидані по ріжних часописях.

2) **Володимир Гнатюк** уродив ся 1871 р. в Велесневі (Буч. пов.), де його батько був дяком. До нормальних шкіл і до низшої ґімназиї ходив в Бучачи, до висшої в Станїславові. Один рік в ґімназиї павзував з вини помершого епископа Пелеша. На унїверситет ходив у Львові, де побіч обовязкових студий клясичної фільольоґії займав ся переважно студиями над українсько-руською мовою та лїтературою. Науково став працювати головно під впливом проф. М. Грушевського та дра Ів. Франка. Від марта до вересня 1898 р. був заступником учителя в руській ґімназиї у Львові. Тепер є секретарем Наукового Товариства та членом редакцийного комітету Етноґрафічного Збірника і Лїтер. Наукового Вістника. Оголосив друком отсї працї:

1) Лїрники. (Етноґраф. Збірник. II. 1896).

2) Етноґрафічні Материяли з Угорської Руси. Т. I. (Етн. Збір. III. 1897).

3) Леґенди з Хітарського збірника (I пол. XVIII. в.) (Записки, XVI. 1897).

4) Етноґрафічні Материяли з Угорської Руси. Т. II. (Етн. Збір. IV. 1898).

5) Руські оселї в Бачцї (в полудн. Угорщинї). (Записки, XXII. 1898).

6) Кушнїрство у Галичинї. (Материяли до укр. руської етнольоґії. I. 1898).

7) Народня пожива і спосіб її приправи у східній Галичинї. (Тамже).

8) Галицько-руські анекдоти. (Етноґр. Збірник. VI. 1899).

9) Rusíni v Uhrách („Slovanský Přehled". Ч. 5 і 9. Прага. 1899).

10) Причинок до історнї зносин Галицьких і Угорських Русинів. (Лїт. Наук. Вістник. 1899).

11) Словацький опришок Яношік в народній поезиї. (Записки, XXXI—XXXII. 1899).

12) Hungarico-Ruthenica. (Відбитка із XXVIII. т. Записок, що містить рецензию на 4 книжки) 1899.

13) Русини Пряшівської епархії і їх говори. (Записки, XXXV до XXXVI. 1900).

3. Митрофан Дикарів † 26 падолиста 1899 р., біоґрафію його див. низше.

4) Ілля Кокорудз, уроджений в Яворові 1859 р. 31 липня; по укінченю народної школи в родиннім місті, ходив до академічної ґімназиї у Львові. Здавши іспит зрілости з відзначенєм, був наділений від цісаря стипендиєю імени Франц-Йосифа і Єлисавети в золоті і записав ся на фільольоґічний виділ у Львові, де студиював передовсім українсько-руську мову і літературу та клясичну фільольоґію під проводом проф. Ом. Огоновського. Здавши іспит з руської мови як головного предмету та грецької і латинської як побічних предметів, був іменований в 1885 р. суплєнтом у німецькій ґімназиї в Бродах. Доповнивши потім іспит з клясичної фільольоґії, як головного предмету, зістав дійстним учителем, а опісля ц. к. професором у польській ґімназиї в Станїславові. В 1896 р. переніс ся в тім характері до руської академічної ґімназиї у Львові. В 1899 р. іменований лєктором руської мови на львівськім унїверситетї.

Важнїйші його працї такі: 1) „Посланіє“ Шевченка, естетично-крутична студия, поміщена в „Зорі“, 1885 р.; 2) О становищи женщини в стариннім законодатстві рускім („Зоря“, 1886); 3) Маркіян Шашкевич і народні піснї („Зоря“, 1887); 4) О мітольоґії славяньскій („Зоря“, 1888); 5) Професор Др. Омелян Огоновский. Огляд єго житя і наукової та лїтературної діяльности (в „Записках“ V том); 6) Ablativus, Locativus i Instrumentalis u Homera pod względem formalnym i syntaktycznym. Cz. I. i II. (Відбитки зі Справоздань Дирекциї ґімназиї в Станїславові за рр. 1891 і 1892); 7) Взаємини між старорускими законодатними памятниками. Часть I. і II. (Відбитки зі Справоздань Дирекциї академ. ґімназиї у Львові за рр. 1898 і 1899). Крім того друкував критичні оцїнки в „Зорі“, „Правдї“ і „Записках“, та свої промови держані на вечерницях в честь Шевченка і Шашкевича в „Дѣлѣ“ 1891 і 1898 р.

5) Др. Олександер Колесса родив ся дн. 24 цьвітня р. 1867 в Сопотї, в Галичинї. До ґімназиї ходив насамперед у Дрогобичи — опісляж у Стрию де здав іспит зрілости з відзначенєм. Р. 1888 став студентом львівського унїверситету, з початку на виділї теольоґічнім, — а по кількох місяцях переніс ся на вид. фільософі-

чний, і занимав ся головно руською і словянською фільольоґією слухаючи викладів Ом. Огоновського, А. Калїни, Р. Пілята і инь. Року 1890 спонукав він своєю статею п. з. „Перестрій руських читалень на підставі зміни статута „Просьвіти“ („Народ“ 1890 ч. 16.; „Дѣло“ 1890 ч. 182.) — і промовою на загальних зборах „Просьвіти“ в Коломиї — реорґанізацию того товариства із чисто-просьвітного на просьвітно-економічне — і перестрій читалень та їх тїсне сполучене з „Просьвітою“. Три півроки фільософічних студий відбув у Чернівцях, де слухав викладів проф. Смаль-Стоцького, Калужняцького і инь.

Як стипендист виїхав по скінченю фільософічного чотироліття на дальшу науку до Відня, — і там працював над словянською фільольоґією головно під управою проф. Яґіча. Р. 1894 осягнув на віденьському унїверситетї степень доктора фільософії. Опісля переїхав до Швайцариї і тут на Фрайбурському унїверситетї слухав викладів славіста Калєнбаха, — і инь. В зимовому півроцї 1894/5 працював знов у Віднї — і в тому часї габілїтував ся на черновецькому унїверситетї з руської мови й лїтератури. Перенїсши ся як приватний доцент на львівський унїверситет, де опорожнилась була катедра по смерти Омеляна Огоновського — зачав тут виклади в жовтни р. 1895. В лїтнїм півроцї р. 1896 іменовано його заступником професора, — а з початком р. 1898 надзвичайним професором руської мови й лїтератури. Тогож року іменовано його членом екзамінацийної комісиї для учителїв шкіл ґімназияльних і реальних, — і директором семінара для руської фільольоґії.

Взявши р. 1898 участь в устроєню академічних курсів для женщин, виголосив тут 12 відчитів про українсько-руське письменство. Подрібна проґрама тих відчитів оголошена п. з. „Погляд на укр. руську лїтературу першої половини XIX в.“ [„Towarzystwo kursów akademickich dla kobiet“, program wykładów w kursie zimowym 1898 стор. 11—12.]

Щоби познайомитись із старинними материялами до угро-руської мови й лїтератури — працював р. 1899 в біблїотеках та архівах в Ужгородї та Мукачеві. Тогож року відбув він за підпомогою мінїстерства просьвіти кількомісячну подорож наукову в Росиї, — і тут в біблїотеках і архівах Київа, Москви, Петербурга, і Вильна занимав ся розслїдом деяких материялів до істориї укра-

їнсько-руської мови і літератури — головнож розслідом перґамінових південно-руських рукописів XI—XV в.

Оголосив друком такі наукові роботи:

1) На новий шлях — критичний розбір поезий Ул. Кравченко. Народ. 1891. 252—258.

2) Дві малознані поезиї Т. Шевченка. Зоря. 1892. 274—276.

3) Українські народні пісні в поезиях Б. Залеського. Записки. I.

4) Дума чи пісня? Слівце відповіди М. Драгоманову. Народ. 1893. 169—170.

5) Юрий Коссован — Осип Домінік Ігор Федькович. Проба критичного розбору його житєписі і автобіоґрафічних його повістий. Зоря. 1893.

6) Сліди впливу Жуковського в поезиях Б. Залеского. Житє і Слово. 1894. I.

7) Шевченко і Міцкевич. Про значінє впливу Міцкевича в розвою поетичної творчости та в ґенезї поодиноких поем Шевченка. Записки. III.

8) Причинок до історий малоруської мови. Рецензия розвідки В. Мочульского: Къ исторіи малор. нарѣчей. Записки. III.

9) Dialectologische Merkmale des südrussischen Denkmales a. d. XIII. Jhdrte: Žitije sv. Savy. Archiv f. slav. Philologie XVIII.

10) Тарас Шевченко. Промова виголошена на XXXVII роковинах смерти поета у Львові 4 цьвітня 1898.

11) Literatura ruska. Encyklopedya Macierzy polskiej. 1898 II. 662—672.

12) „Століте обловленої українсько-руської літератури (1798—1898). Львів 1898 стор. 1—27. 8-ки. [„Літер. Наук. Вістн. р. 1798 т. IV.]

Деякі результати його научних дослідів поміщено в справоданях із відчитів виголошених в наукових товариствах а) „Stosunek twórczości literackiej obu ruskich plemion w okresie najdawniejszym". [Kwartalnik historyczny, XI т. II. 1897. стор. 478—479.] б) „Główne kierunki w rozwoju językoznawstwa ruskiego w XIX wieku" [„Lud" organ tow. ludoznawczego", t. III. 1897. стор. 287—288].

6) Олександер Кониський родив ся 18 (6) серпня 1836 р. в селї Переходовції (Ніжин. пов. в Чернигівщині губ.) із шляхотської

родини. На літературну ниву виступив Ол. Кониський 1858 р. Від того часу написав дуже багато, переважно белетристики. В році 1863 (22 січня) заслали його з Полтави „за распространеніе малорусской пропаганды“ спершу в Вологду, а потім в Тотьму. Пізнійше перекидали ним у Вороніж, Бобринець, Катеринослав, аж вкінци визволено його 1872 р. Від 1874 переживає Кониський постійно в Київі. Р. 1899 почав виходити повний збір його белетристичних творів (до тепер 2 томи). *)

Важнійші наукові праці Кониського отсї:

1) Відчити з історії русько-українського письменства XIX в. (Сьвіт. 1881—1882).

2) Критичный оглядъ твору Н. И. Петрова п. з. „Очерки исторіи украинской литературы XIX столѣтія“. (Діло, 1884).

3) Біографичнû замѣтки. („Ватра“, альманах.)

4) Т. Шевченко, хроніка його житя. Т. I. (Збірник фільольоґічної секциї. Т. I. 1898. Ся праця друкувала ся теж частинами в „Зорі“ і „Записках“. Другий том її вийде в „Збір. філ. секциї“. По російськи вийшла вона в Одесї в однім томі п. н. „Жизнь украинскаго поета Т. Г. Шевченка. Критико-біографическая хроника. 1898).

5) Проба улаштованя хронольоґії до творів Тараса Шевченка. (Записки. Т. VIII і XVII.).

6) Вариянти на декотрі Шевченкові твори. (Записки, Т. XXXIII. Буде дальше).

7) Українці замучені в Соловец. Острозї. Правда 1889.

8) Нужди і потреби України перед комісією Катерини II. Правда 1899. N. XI—XII.

9) Україна в цифрах, Правда 1891 і 1892.

10) Про земельну власністть. Правда, 1899.

11) Дещо про Опанаса Марковича ib. 1889.

12) Кобзар-бандура-торбан ib. 1892.

13) Чотири кари на Шевченка ib. 1894.

14) Колиж вияснить ся, ib. 1875.

15) Твори Єремії Галки, ib. 1876.

16) Українська драмат. література Мета, 1865.

17) Ясні днї в житю Шевченка, (Літер.-Наук. Вістник).

*) Третій друкує ся.

7) Др. Володимир Коцовський, родж. 10-ого вересня 1860 в Отиневичах, Бобрецького повіту, де його батько був сьвящеником. Людову школу укінчив в Отиневичах; в домі батька читав всякі тодішні гал.-руські видання, особливож „Зорю галицку“ і Історию Руси Дідицького. Львівську німецьку ґімназию укінчив 1878 р.; в V—VI кл. користував ся там наукою проф. Ігната Онишкевича (оп. проф. чернов. універс.) Львівський університет укінчив (1883); був учеником проф. Ліске, Огоновського і Калїни. Користував ся також пильно творами Драгоманова і Антоновича; з Драгомановом вів (маб. від р. 1885 почавши) досить оживлену переписку. В часї унів. студий був членом і головою (1881/2) „Акад. Братства“. Від 1881 р. друкував свої лїтер. і наукові твори в „Сьвітї“, „Зеркалї“, (якийсь час як редактор), „Дїлї“, (1884 був членом редакциї), „Зорі“, „Учителю“, „Буковинї“, „Русланї“, „Записках Наук. Т. ім. Шевченка“, і ин. видавництвах. В р. 1889 розпочав служити як учитель при ґімназиї в Ряшеві; тогож таки р. був перенесений до руської ґімназиї у Львові; від 1895 є учителем руської мови при обох (муж. і жень.) семінариях учит. у Львові. В р. 1895 одержав у Чернівцях степень доктора фільософії. Від р 1881 є членом „Просьвіти“, від 1886 чл. тов. ім. Шевченка. Від р. 1891 є членом комісиї конкурсової для руських драмат. творів; 1892 р. став членом комісиї артистичної для народної сцени, покликаної виділом львів. „Руської Бесїди“.

Окрім дрібних творів поетичних (під прибр. ім. Корженка) і великого числа поменьших політичних і наукових статей, видав — за вказівками свого учителя Ігн. Онишкевича — 1884 р. III-ий т. „І. Онишкевича Руської Бібліотеки“ з исторично-лїтературним „введенєм“; 1886 р. вийшла як відбитка з „Зорі“ його праця: „Житє і значінє М. Шашкевича“ і в додатку „Матеріяли і замітки до ґенези русько-народного відродження в Галичинї“. Опісля появились: в р. 1887: „Огляд національної працї галицьких Русинів“ („Зоря“), в р. 1888 ряд рецензий театральних („Зоря“); в р. 1893: „Исторично-лїтературні замітки до Слова о полку Ігоревім“, в р. 1894 переклад латинських вправ для II. ґімн. кл. (при них уложений самостійно перший русько-латинський словарець), і сегож р.: Руська граматика для шкіл людових. В р. 1897 появив ся в львів. Przegląd-ї“ його фейлєтон п. з. „Etymologia i fonetyka“, а в р. 1899 написав для „Archiv f. sl. Philologie“ критичну розвідку п. з. „Das gegenwärtige Kirchenslavische“.

8) Др. Степан Смаль-Стоцький теперішнїй професор українсько-руської мови і лїтератури при черновецькім унїверситетї родив ся 8 січня 1859 р. в Немилові (Каменецького пов.) в Галичинї, де його батько є господарем. Першу науку одержав в місцевій сїльській школї, до 3 норм. кляси ходив в Радехові, до 4 у Львові. Від р. 1869—1874 був у бурсї Ставропигійського Інститута і ходив до руської ґімназиї; стративши потім рік через слабість, переніс ся до німецької ґімназиї і там зложив матуральний іспит. Вже в ґімназиї з його понуки склалась громадка товаришів, що її коштом, а головно заходами і працею самого таки привідцї, Ст. Смаль-Стоцького, вийшли два томи И. Онишкевича Руської Бібліотеки. Унїверситет скінчив 1882 р. в Чернівцях.

В роцї 1883 виїхав до Відня при підмозї Максима Михаляка, записав ся на виклади Міклосіча і став готовити ся до докторату, який зложив 1884 р. Поздававши ще того самого року на Віденськім унїверситетї габілїтацийні іспити, став доцентом словянської фільольоґії на Віденськім унїверситетї і учив там оден рік, бо відтак був іменований 1885 р. професором українсько-руської мови на унїверситетї в Чернівцях. В р. 1892 і 1899-ім був вибраний послом до сойму краєвого на Буковинї.

Важнїйші працї дра Стоцького такі:

1) Über die Wirkungen der Analogie in der Declination des Kleinrussischen. Archiv f. slav. Philologie, VIII i IX, 1885—1886.

2) Über den Inhalt des Codex Hankensteinianus. Sitzungsberichte der k. k. Academie der Wissenschaften. 110. 1886.

3) Відчит в річницю 25-лїтньої лїтературної діяльности Осипа Федьковича. Дїло 1886.

4) Сидор Воробкевич. Зоря. 1887.

5) Minoritätsvotum в справі управильненя правописи (написане спільно з дром Ф. Ґартнером), 1887 і 1888.

6) „Руска Школа“ (два випуски). 1888 і 1891.

7) Руський нарід, руська мова. Буковина. 1888 і 1889.

8) Критика на Руську граматику дра Огоновського нап. спільно з др. Ф. Ґартнером. Zeitschrift für oester. Gymnasien, 1889.

9) Руська Правопись (під іменем С. Нагнибіда) 1891.

10) Образок духового житя Русинів і його основа. Буковина. 1891.

11) Критика на словар российсько-український. Буковина. 1893.

12) Руська Правопись (спільно з др. Ф. Ґартнером). 1893.

13) Руська Граматика (нап. спільно з др. Ф. Ґартнером). Львів. 1893.

14) Наука руської мови в школах середних на Буковині. Правда, 1894.

15) Товариство „Руска Бесїда" в Чернівцях. Правда, 1884.

16) Буковинська Русь. Культурно-історичний образок. Чернівцї, 1897.

17) Котляревський і його Енеїда. Вістник 1898. Буковина, 1898.

18) Значінє Котляревського в руській лїтературі. Буковина, 1898.

19) Nacionale und Kirchliche Bestrebungen der Rumänen in der Bukowina 1848—1865. Чернівцї 1899.

9) Др. Кирило Студинський уродив ся дня 4. жовтня 1868 року в селї Кипячцї, Тернопільского повіта. Низшу ґімназию укінчив в Тернополи, висшу у Львові (руська ґімн.), де в р. 1887 зложив іспит зрілости. На теольоґічний факультет ходив в р. 1887—91 (перших два роки у Львові, дальших два роки в віденській духовній семинариї). По укінченю теольоґічного факультету записав ся на фільософічний виділ і студиював головно славянську фільольоґію під рукою проф. Яґіча. В пятім семестрі фільософічних студий промував ся у Відни на доктора фільософії (дня 17. лютого 1894 р.) Опісля слухав викладів професора Брікнера в Берлинї (лїтний курс 1894 р.), почім виїхав на дальші студиї по київських і петербургських бібліотеках, де віставав цілий рік. В серпнї 1895 р. іменовано його заступником учителя для руської мови в ґімн. Франц-Йосифа, бернадинській і реальній школї у Львові, де повнив службу до вересня 1897 р. В р. 1896 (дня 30 жовтня) габілїтував ся на доцента руської мови і письменьства на краківськім унїверситетї. В Кракові викладав повних пять семестрів, і рівночасно учив польської, а в р. 1898/9 руської мови по тамошних ґімназиях і в учительській семинариї женській. В осени 1899 заіменовано його надзвичайним професором укр.-руської мови з особливим узглядненєм церковної мови і лїтератури на львівськім унїверситетї. — Оголосив друком:

1) „Дїдівска (жебрацка) мова (Зоря, 1886); ся статя доповнена звістками про житє і орґанїзацию лїрників вийшла в р. 1894 п. н. „Лїрники", в „Зорі" і окрема відбитка. (8° стр. 56.)

2) „Пересторога“ студия (8⁰ стр. 193.) 1895.

3) „Адельфотес“ граматика, видана у Львові в р. 1591. (Записки“) і окрема відбитка (8⁰ стр. 32.) 1895.

4) „Причинки до історий унії“ (8⁰ стр. 21.) 1895.

5) Панеґірик „Ευφώνια веселобрмячая“, присьвячений Могилї в р. 1633. зі вступними замітками про панеґіричну лїтературу кінця XVI і поч. XVII в. (Записки і окрема відбитка 8⁰ стр. 14.) 1895.

6) Рецензия на твір дра Ів. Франка п. з. „Іван Вишеньский“. Записки. Т. V. стр. 29—48. 1895.

7) „Три панеґіріки XVII віку“ (Записки т. XII. і окрема відбитка, 8⁰ стр. 32.) 1896.

8) „Geneza poetycznych utworów Markiana Szaszkiewicza“ в виданях краківської академії наук і в окремій відбитції (8⁰ стр. 46.) 1896. Праця була писана зразу в руській мові.

9) „Коли в перве проявив ся вплив „Кобзаря“ Т. Шевченка вид. в р. 1840 на руске письменьство в Галичинї?“ (в „Русланї“ ч. 50—3) 1897.

10) Charakterystyka i geneza poezyj Ambr. Metlińskiego в виданях крак. Акад. Наук і в окр. відбитції (8⁰ стр. 51.) 1897.

11) Характеристика і ґенеза полемічного твору Іпатия Потїя п. з. „Унїя“ в I томі „Pamiętników katol. wiecu“ і в польськім перекладї п. з. „Polemiczne pismo Pocieja“. Charakterystyka i geneza“ (Przegląd Powszechny — wrzesień стр 24.) 1897.

12) „Хустина“ Т. Шевченка. Причинок до ґенези стихотворів Тараса. („Руслан“ 89—91) 1897.

Крім того видав поезиї А. Метлинського і поеми Мих. Макаровського, зі вступними замітками про їх значінє і ґенезу.

13) „Zza kulisów schizmatyckiej propagandy“ в „Przegl. Powsz. і в окремій відбитції 8⁰ стр. 41. 1899.

Небавом вийде розвідка про історичні пісні Руданського. Крім того виготовлює автор тепер до друку студию: „Мел. Смотрицький і його полемічні твори“.

10) Др. Іван Франко уродив ся 15 серпня 1856 в Слободї, присілку Нагуєвич (Дрогоб. пов.), де його батько був господарем і ковалем. Початково ходив до сільської школи в сусїдній Ясеницї Сільній, а до нормальної школи і ґімназиї у Дрогобичи, де й зложив іспит зрілости 1875 р. На унїверситет ходив у Львові, в Чернівцях і у Відни. В 1894 р. отримав на віденськім унїверситетї

степень доктора фільософії. В р. 1895 габілїтував ся на львівськім університеті для викладів українсько-руської мови і лїтератури, але не отримав катедри „wegen des politischen Vorlebens“. Видавав часописи „Сьвіт“, „Народ“ і „Житє і Слово“ та був членом редакциї „Діла“, „Зорі“ і довший час „Kurjera Lwowskiego“. Тепер є членом редакциї „Лїтературно-Наукового Вістника“. Почав писати 1874 р., а писаня його перекладано на ріжні мови (російську, польську, німецьку, чеську, литовську, мадярську). В 1898 р. обходили Русини 25-лїтній ювилей його лїтературної працї і тодї видано між иньшими брошуру „Спис творів Івана Франка за перше 25-лїтє его лїтературної дїяльности 1874—1898. Зладив М. Павлик. На память его юбилея 30 жовтня 1898 р.“

Тут подають ся лише його важнїйші наукові працї в хронольоґічнім порядку:

1) Мисли о еволюції в історії людскости. (Сьвіт, 1881 і 1882).

2) Причинки до оцїненя поезій Тараса Шевченка. (Сьвіт, 1881 і 1882).

3) Молодий вік Осипа Федьковича. (Правда. 1888, вип. I—II).

4) Іоаннъ Вишенскій. (Кіев. Стар. 1889. Цьвітень).

5) Няшѝ коляды. (Дѣло, 1889 і окремо).

6) Перебендя Т. Г. Шевченка. З переднїм словом І. Франка. (Лїт. Наукова бібліотека. кн. 1.)

7) Іосифъ Шумляньскій, послѣдній православный епископъ львовскій и его „Метрика“. (Кіев. Стар. 1891. Червень—Липень).

8) Къ исторіи апокрифическихъ сказаній. (Кіев. Стар. 1891. Вересень).

9) Мистерія страстей Христовыхъ. (Кіев. Стар. 1891. Цьвітень).

10) Wojna żydowska. Przyczynek do studjów porównawczych nad literaturą ludową. (Wisła, 1892).

11) Charakterystyka literatury ruskiej XVI—XVIII wieku. (Kwartalnik historyczny. 1892.)

12) Етімологія і фонетика в южно-рускій лїтературі. (Народ, 1894 і окремо).

13) Przyczynki do podań o Mahomecie u Słowian. (Wisła, 1894).

14) Шевченко героєм польскої революційної легенди. (Житє і Слово. 1894).

15) Варлаам і Йоасаф, старохристиянський роман і єго літературна істория. (Записки, т. VIII. (1895), т. X. (1896), т. XVII. (1897), т. XX. (1897) і окремо).

16) Іван Вишенський і єго твори. Написав Ів. Франко. Львів, 1895. Ст. VII+536, 16°. (Літерат. наукова бібліотека, кн. 21—30.) Докторська дисертация.

17) Наймичка Т. Шевченка. Виклад габілітацийний, виголошений у львівськім університеті 18. лютого 1895. (Записки, VI, 1895).

18) Сліди снохацтва в наших горах. (Житє і Слово. 1895).

19) Памятки українсько-руської мови і літератури. Т. I. Видає Комісия Археографічна Н. Т. ім. Шевченка). Апокріфи і леґенди з українських рукописів. Т. I. Апокріфи старозавітні. 1896.

20) Причтата за еднорога и нейниатъ български вариянтъ. (Сборникъ за Народни Умотворения, Наука і Книжнина. София. 1896 і окремо).

21) Южнорусская пасхальная драма. (Кіев. Стар. 1896. Червень—Липень і окремо).

22) Етноґрафічний Збірник. Т. V. Зредаґував др. І. Франко. 1898. Із власних записок дра Фр. надруковано там: Людові віруваня на Підгірю, ст. 160 і д. і Опришок Мирон Штола, ст. 32—33. Він же зредаґував також Етн. Збірник т. VII (1899).

23) Забутий український віршописець XVII віку. (Записки. XXII.) 1898.

24) Literatura ukrainsko-ruská (maloruská). (Slovanský Přehled. 1898 і 1899).

25) Хмельнищина 1648—1649 років у сучасних віршах. (Записки, XXIII—IV, 1898 і окремо.

26) Писаня Котляревського в Галичині. (Записки, XXVI, 1898).

27) Галицький „Москаль Чарівник". (Записки, XXVII, 1899).

28) Памятки українсько-руської мови і літератури. Т. II. Апокріфи новозавітні. А. Апокріфічні Евангелия. 1899.

29) Слово о Лазаревѣ воскресеніи, староруська поема (Записки XXXV—VI).

30) Новий причинок до студий над І. Вишенським (тамже).

31) Карпаторуська література XVII—XVIII в. (тамже).

32) Апокрифічне евангеліє Псевдо-Матвія і його сліди в слов. літературах (тамже).

III. Математично-природописно-лїкарська секция.

I) Др. Григорий Величко уродив ся 21 жовтня 1863 в Миколаєві над Днїстром, де його батько був міщанином-рільником. До ґімназиї ходив у Львові (руської), на унїверситет також у Львові і то спершу три роки на теольоґічний, а потім три роки на фільософ. видїл (1886/7—1888/9). Студиї в ґеоґрафії продовжав у Відни в 1889/90, і на видїлї історичн. фільольоґ. (Faculté des lettres) в Парижі (в 1890/91). В 1891/92 р. займав ся ґеоґрафічними студиями в Росиї головно в публичній бібліотецї в Петербурзї. Від 1892 р. служить суплєнтом в середних школах, спершу в учительській семинариї мужеській у Львові (півтора року), а дальше в ґімназиї в Дрогобичи півтора, в руській ґімн.: в Перемишли 3 роки, в ґімн.: в Станиславові 1 рік а тепер в Тернополи в ґімназиї, де від вересня 1899 р. одержав посаду провізоричного учителя. В 1893 одержав степень доктора фільософії на львівськім унїверситетї.

Оголосив друком:

1. Народописна карта українсько-руского народу. Львів 1894. Розмір 1: 1,860.600. Накладом „Просьвіти“.

2) Полїтичні і торговельні взаємини Руси і Візантиї в X. і XI. столїтю. Записки Тов. ім Ш. Т. VI.

3) O znaczeniu rysunku w nauce geografii i zastosowaniu tegoż na tle planu, obowiązującego w gimnazyach. Sprawozdanie Dyrekcyi gim. w Drohobyczu. 1895.

4) Вплив вітру на асиметрию долин всхідно-европейской ниниви. Справоздане II. ґімн. в Перемишли з 1896.

5) Галиція. Географическо-статистическій очеркъ в Енциклопедии Ефрона-Брокгауза.

Тепер ладить до друку обширнїйшу ґеоґрафію України-Руси, що має вийти в Збірнику істор. філ. секциї Тов. ім. Ш.

2) Іван Верхратський, професор академічної ґімназиї у Львові, родив ся 26. цьвітня 1846 р. в Більчи Золотім, в повіті Борщівськім, де його отець Григорий був сьвящеником. Нормальні школи і ґімназияльні, також університетські студиї покінчив у Львові. Учителював в реальній ґімназиї в Дрогобичи, в реальній школї ві Львові, в ґімназиї Франца Йосифа ві Львові, в ґімназиї в Станіславові, в ґімназиї в Ряшеві — а від 1 вересня 1891 в академічній ґімназиї ві Львові. Головне поле діланя Верхратського то природописні науки і славянська фільольоґія, іменно українсько-руська. Перша його праця вийшла під заголовком:

1) „Початки до уложення номенклятури и терминологиї природописної, народнёї“ вип. I. р. 1864 (ві Львові). Иньші випуски II—IV вишли в роках 1869—1879.

Окрім природописних статей розсїяних в ріжних часописях руських, а по части також німецьких і польських згадають ся тут із природописних праць: 2) Motyle większe Stanisławowa i okolicy. Kraków, 1892 (osobne odbicie z Tomu XXVIII, Sprawozdań Komisyi fizyograficznej Akademii Umiejętności w Krakowie).

3) Спись важнѣйшихъ выразôвъ зъ рускои ботанічнои терміньольоґіѣ і номенклятуры. У Львові, 1892.

4) Начеркъ Соматольоґії. У Львові, 1897.

Підручники: а) Гикля Ботаника на низші кляси 1873 р.; б) Ростафиньского Ботаніка на низші кляси 1894 р.; в) Мінеральоґія на низші кляси Ломницкого 1894 р.; г) Зоольоґія на низші кляси 1895 р.; д) Ботаніка на висші кляси після Ростафіньского 1896 р.; е) Соматольоґія коротко зібрана 1897 р.; ж) Ботаніка на низші кляси, видане друге розширене і поправлене 1898 р.; з) Мінеральоґія друге видане 1898 р.; к) Зоольоґія, видане друге розширене і поправлене 1899 р. — В них звернено особливу увагу на народню термінольоґію і номенклятуру.

В руській фільольоґії працював Верхратський то в українсько-руській лексикоґрафії, то в диялектольоґії. Р. 1877 видав в Львові:

5) Знадоби до словаря южно-руского.

6) Ein weiterer Beitrag zur Betonung im Kleinrussischen (Archiv für slav. Philologie. Berlin. 1898. Band III.)

7) Ueber die Mundart der marmaroscher Ruthenen. Ein Beitrag zur ruthenischen Dialektologie. Stanislau. 1883.

8) Ueber die Mundart der galizischen Lemken. Ein Beitrag zur slavischen Dialectologie. (Archiv für slav. Phil. B XIV., XV., XVI. 1891—1893).

9) Про говор Замішанців. У Львові, 1894 (відбиток з III. тому Записок).

10) Die ruthenischen Mundarten (в ділї: „Die Österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild"). Galizien. 1898.

11) Знадоби для пізнаня говорів угорско-руских. (Записки Наукового Товариства імени Шевченка т. XXVII, XXVIII, XXIX і XXX. р. 1899).

12. Про говор долівський, реферат призначений на київський археольоґічний з'їзд (друкуєть ся).

3. Др. Іван Горбачевський звичайний професор лїкарської хемії в чеськім унїверситетї в Празї родив ся в Зарубинцях в Галичинї 1854 р. До ґімназиї ходив в Тернополи, на медичний видїл у Відни, де й осягнув степень доктора всїх наук лїкарських. В часї унїверситетських студий працював під проводом професорів Шнайдера, Брікке'ого і Людвіґа. В 1875 р. іменовано його демонстратором, а потім асистентом в інститутї проф. Людвіґа на унїверситетї у Відни. В жовтни 1883 р. покликано його як надзвичайного професора лїкарської хемії на ново отворений медичний видїл чеський в Празї. В грудни 1884 р. іменовано його звичайним професором. В шкільних роках 1889/90 і 1894/95 був деканом медичного факультету. Крім того є членом санїтарної ради чеського королївства, і кількох наукових товариств.

Важнїйші друковані працї дра Горбачевського отсї:

1) Ueber den „Nervus Vestibuli". 1875.

2) Ueber die durch Einwirkung von Salzsäure aus den Albuminoiden entstehenden Zersetzungsproducte. I. (Horn, Haare, Glutin, Cornealsubstanz). 1879.

3) Ueber das Verhalten des Elastins bei der Pepsinverdauung. 1882.

4) Synthese der Harnsäure. 1882.

5) Beiträge zur Lehre von der Uraeumie. 1883.

6) Ueber künstliche Harnsäure und Mettylharnsäure. 1885.

7) Neue Synthese des Kreatinins. 1886.

8) Ueber die durch Einwirkung von Salzsäure aus den Albuminoiden entstehenden Zersetzungsproducte. II. Elastin. 1885.

9) Ueber die volumetrische Stickstoffbestimmung im Harne und anderen Objecten des Thierkörpers. 1886.

10) Спільно з др. Францом Канера: Ueber den Einfluss von Glycerin, Fett und Zucker auf die Ausscheidung der Harnsäure beim Menschen. 1886.

11) Weitere synthetische Versuche über die Constitution der Harnsäure und Bemerkung über die Entstehung derselben im Thierkörper. 1888.

12) Ueber eine neue Synthese und Constitution der Harnsäure. 1887.

13) Untersuchungen über die Entstehung der Harnsäure im Säugethierorganismus. 1889.

14) Beiträge zur Kenntniss der Bildung der Harnsäure und der Xanthinbasen, sowie der Entstehung der Leucocytosen im Säugethierorganismus. 1891.

15) Zur Theorie der Harnsäurebildung. Wiesbaden. 1892. Verlag v. J. Bergmann.

16) Zur Kenntniss der Nucleinwirkung. Allgemeine Wiener medic. Zeitung. 1892.

17) Bemerkungen zum Vortrage des Herrn Albr. Kossel „Ueber Nucleinsäure". Du-Bois-Reymond's Archiv. 1893.

18) Analyse zweier seltener Harnsteine. 1894.

19) Ueber die Trennung der Harnsäure von den Xanthinbasen. 1894. Праці під 1, 2, 4, 6, 8. 10, 11—14 були друковані в „Sitzungsberichte der Kaiserl. Akademie der Wissenschaften in Wien", під 3, 18, 19 в „Zeitschrift für physiologische Chemie", а під 5, 7 і 9 в „Medicinische Jahrbücher". В чеській мові оголошував також свої праці в часописях „„Chemické listy", та „Časopis českých lékařů". По українсько-руськи надрукував отсї праці:

20) О кристалїзованім ксантинї і ґуанїні. (Збірник м. пр. л. секциї, т. I).

21) Загальний метод добуваня нуклеінного квасу з орґанів. (Также, т. III. В. I).

22) Причинки до пізнаня вияшви сїльської людности галицького Поділя. (Также, т. V. В. II).

4) **Др. Осип Дакура** уродив ся 11 вересня 1864 р. До ґімназиї ходив у Львові на унїверситет у Кракові, де й осягнув сте-

пень доктора медицини. В 1899 р. студиював медицину в Парижи, отримавши стипендию від міністерства. Тепер є секундарем шпиталя у Відни (Wilhelminen-Spital).

Оголосив доси друком:

1) Причинок до диягностики клінічної тифу кишкового. (Збірник м. пр. лік. секциї. Т. І.)

2) Бактеріольоґічні вислїдки посмертні, а диягноза клінічна недуг інфекцийних. (Тамже. Т. II)

3) Заклад лїчебний для сухотників в Аллянд. (Тамже. Т. II.)

4) Дослїди з новою лїмфою (Tuberculin TR) Роберта Коха. (Тамже. Т. III. В. І).

5) Про вагу посмертних бактеріольоґічних дослїдів. (Тамже. Т. VI. В. І).

6) Інтересний случай новотвору попередного середгрудя. (Тамже. Т. V. В. І).

7) Клінічні спостереженя що до поданя урoферину. (Тамже. Т. V. В. II).

Крім того видала „Просьвіта“ дві популярні його розвідки: а) „Як дбати про здоровля“ (з польського) і б) „Наші діти“.

5. Володимир Левицький родив ся дня 31. н. ст. грудня 1872 р. в Тернополи, кінчив школи в Золочеві, Тернополи та Львові, де зложив іспит зрілости р. 1890. Математично-фізичні студиї відбував на унїверситетї у Львові під проф. Пузиною та на технїцї під проф. Жоравским в р. 1890—1894. В р. 1894 обняв суплєнтуру в академічній ґімназиї у Львові; в маю 1895 зложив у Львові учительский іспит. 1895/6 р. перебув у війську, з відки вийшов з ранґою ляйтнанта артилєриї. В р. 1896 іменований учителем ґімназиї в Тернополи.

В. Левицький оголосив до тепер працї:

1) Про симетричні вираженя з вартостий функциї mod. m. (Записки Тов. ім. Шевченка т. IV).

2) Ґрупа модулова (Справоздане дирекциї ц. к. ґімназиї академічної у Львові р. 1895).

3) Еліптичні функциї модулові (Записки т. VII).

4) Материяли до фізичної термінольоґії, часть перша (Записки т. XI).

5) Про переступ чисел e і π (Збірник секциї мат. прир. т. I).

6) Докази істнованя інтеґралів рівнань різничкових (ibid. т. I).

7) Електромаґнетна теория сьвітла і фили електричні (ibid. т. II).

8) Причинок до поділу рівнань другого степеня (ibid. т. II).

9) Материяли до фізичної термінольоґії, часть друга і трета (ibid. т. III).

10) Причинок до теориї дробів тяглих і ґрупи модулової (ibid. т. IV).

11) Клїматичні відносини Тернополя (на основі праць В. Саткого (ibid. т. IV).

В польській мові:

1) O wyrażeniach symetrycznych z wartości funkcyi mod. m. (Prace matematyczno-fizyczne, tom VI. 1895. Warszawa).

2) Elekrtomagnetyczna teorya światła (Sprawozdanie Dyrekcyi c. k. gimnazyum w Tarnopolu 1897).

3) Wstęp do teoryi eliptycznych funkcyj modułowych (Prace mat. fiz. tom VIII 1897. Warszawa).

4) Przyczynek do teoryi ułamków ciągłych (Wiadomości matematyczne, tom III. Warszawa 1899).

5) Kilka uwag o formie interpolacyjnej Lagrange'a (ibidem; по руськи, Збір. сек. Т. IV. В. II).

6) Петро Огоновський родив ся 20. липня 1853 р. Чагрові (Рогатин. пов.), де його батько був парохом. До ґімназиї ходив в Бережанах (1866—1873), на унїверситет зразу у Львові, потім у Відни, де 1879 р. зложив учительський іспит. У вересни 1879 р. став заступником учителя в IV. ґімн. у Львові, звідки перейшов в 1885 р. до руської ґімназиї львівської. Тут іменовано його 1886 р. дійсним учителем і на тім становищу остає до нинї. Петро Огоновський брав діяльну участь в публичнім житю вже як студент. Тодї належав він до „Дружного Лихваря", а потім до „Сїчи", якої був членом виділу, секретарем і в кінци головою. Тепер є почестним членом Сїчи. Довгий час був він також виділовим і касиєром товариства „Просьвіта"; за хосенну там працю іменовано його 1892 р. почестним членом Просьвіти. Тепер є в Просьвітї контрольором. Був також виділовим Наук. Тов. ім. Шевченка. Він дав надто почин до основаня товариства „Зоря". Занятий від наймолодших лїт в товариствах, а надто слабовитий не мав змоги розвинути усїх своїх сил для лїтературної і наукової працї. Всеж таки успів до тепер оголосити друком отсї працї:

1) **Учебник Аритметики для низших кляс шкіл середних. Часть I, на I і II клясу. Львів, 1888.**

2) **Учебник Фізики для низших кляс шкіл середних. Львів, 1897.**

3) **Учебник Аритметики для низших кляс шкіл середних. Часть II, на III і IV клясу. Львів, 1898.**

4) **Учебник Аритметики для низших кляс шкіл середних. Часть I, на I і II клясу. Видане друге зовсім перероблене. Львів, 1900.**

7) **Др. Евген Озаркевич**, лїкар клїніки, специяліст для внутрішних недуг, у Львові, родив ся 8 червня 1861 року в селї Белелуї, Снятинського повіту, де його батько Іван, довголїтний посол до сойму і державної ради був парохом. Нормальні школи скінчив у Снятинї, 5 перших кляс ґімназияльних в Чернівцях, а 3 висші в академічній ґімназиї у Львові. На медичний факультет ходив у Відни, де скінчив студиї 1888 року, осягнувши дипльом всїх наук лїкарських. Відбувши ще по скінченю студий 3-лїтну практику у Відни пішов на становище державного лїкаря повітового в Боснї, але затуживши за краєм, покинув по 3 роках се материяльно сьвітле становище і вернув 1894 р. до рідного краю. Тут відбував зразу практику на провінциї, та задумавши посьвятити ся дальшим студиям удав ся знов 1896 р. до Відня на клїніку. Коли у Львові отворено клїніку внутрішних недуг, перейшов 1897 р. на постійний побут до Львова. Тут став брати діяльну участь у працях Наукового Тов. ім. Шевченка, якого вже давнїйше був членом; за його почином і під його редакциєю почало видавати Тов. „Лїкарський Збірник".

Оголосив до тепер друком отсї працї:

1) Значінє і методи при дослїдах над переміною материї. (Лїкарський Збірник Т. III. Випуск I. р. 1898).

2) Дослїди над пропасницею (malaria). (Лїкарський Збірник Т. IV. Випуск I. р. 1898).

3) Stoffwechsel bei abnehmendem und zunehmendem Ascites. (Prof. Dr. Boas: Archiv für Verdauungskrankheiten B. V. pag. 222, Berlin, 1899. Verlag. S. Karjer).

4) Дослїди над переміною материї при зменшаючій ся і збільшаючій ся черевній опухоли (ascites). (Спільно з др. Ю. Марішлером. Лїк. Збір. Т. V. В. I.).

8) Др. Іван Пулюй уродив ся 2 лютого 1845 в Грималові. До ґімназиї ходив в Тернополи, на унїверситет у Відни, де скінчив вперед богословський, а потім фільософічний факультет. 1872 р. здав учительский іспит з математики і фізики. 1874 р. став асистентом для фізики і механїки в маринарській академиї в Рецї, а пів року був там також заступником професора тих наук. В р. 1875 поїхав за підмогою мінїстерства просьвіти для дальших наук до Штрасбурґа і дістав там академічний степень доктора. Від 1876 до 1882 р. був асистентом при фізикальнім кабінетї віденьского унїверситету, габілїтував ся 1877 р. для експериментальної фізики і з того часу до 1883 р. був приватним доцентом у віденськім унїверситетї. Від 1884 р. є Пулюй професором на нїмецькій технїчній академиї в Празї і викладає там експериментальну фізику і електротехнїку. В р. 1888/9 був ректором тої академиї.

Др. Пулюй зробив кілька трудних дослїдів фізикальних ще як доцент унїверситету в Відни і оголосив їх у виданях віденьської академиї. Від р. 1882 звернув свою дїяльність на практичне поле електротехнїки. Він злалив сиґналовий прилад для телєфону, електричну лямпу безпечности і патентував свій спосіб карбонїзованя угляних плиток для жарових лямп, а також новий спосіб вироблюваня угляних прутиків до лукових лямп В року 1882 до 1883 був др. Пулюй технїчним управителем фірми Braun et Heider у Відни і брав своїми науковими і електротехнїчними приладами участь в електричній виставі віденській (1883 р.) Під конець 1883 р. був технїчним дорадником австрийського товариства оружних фабрик в Штайрі (Steyr) і директором улаженої ним фабрики жарових лямп, де вироблювано його жарові лямпи для вистави в Штайрі. Його прилад до означуваня механїчного еквіваленту тепла відзначено на париській всесьвітній виставі 1878 р срібною медалю, а його електричні прилади (Vacuum Apparate) на париській виставі електричній в р. 1881 дипльомом de cooperation.

Др. Пулюй оголосив друком такі наукові працї:

1) Über die Reibungsconstante der Luft als Funktion der Temperatur. 1874. 2 розвідки.

2) Über die Abhängigkeit der Reibung der Gase von der Temperatur. 1877.

3) Über die Reibung der Dämpfe. 1878.

4) Über die innere Reibung in einem Gemische von Kohlensäure und Wasserstoff. 1879. 2 розвідки.

5) Über die Diffusien der Dämpfe durch Thonzellen. 1877. 2 розвідки.

6) Über das Radiometer. 1877, 1879.

7) Beitrag zur Erklärung des Zöllner'schen Radiometers. 1880.

8) Über einen Schulapparat zur Bestimmung des mechanischen Wärmeäquivalentes. 1875.

9) Beitrag zu Bestimmung des mechanischen Wärmeäquivalentes. 1875.

10) Strahlende Elektrodenmaterie (4 розвідки). 1880—1882.

11) Objective Darstellung der wahren Gestalt einer schwingenden Saite. 1887.

12) Ein Interferenzversuch mit zwei schwingenden Seiten. 1887.

13) Beitrag zur unipolaren Induction. 1888.

14) Ein Telethermometer. 1889.

15) Über die Wirkungen gleichgerichteter sinusartiger elektromotorischer Kräfte in einem Leiter mit Selbstinduction (дві розвідки). 1891, 1893.

16) Bestimmung des Coeffizienten der Selbstinduction. 1893.

17) Eine Methode zur Messung der Phasendifferenz von harmonischen Wechselströmen und deren Anwendung zur Bestimmung der Sebstinduction. 1893.

18) Über einen Phasenindicator und einige mit demselben ausgeführte Messungen. 1893.

19. Über die Phasendifferenz zwischen der elektromotorischen Gesammtkraft und der Spannungsdifferenz an einer Verzweigungsstelle des Stromkreises bei Anwendung harmonischer Wechselströme.

20) Über Entstehung der Röntgen'schen Strahlen nnd ihre photographische Wirkung 1896. 2 розвідки.

Усї сї працї були друковані в виданнях віденської академії. Праця під 22. друкована також і по руськи в Записках Наук. Тов. ім. Шевченка т. III, з додатками до руської термінольоґії. В иньших журналах друковано отсї працї дра Пулюя:

21) Ein Versuch über die Resonanz. Carl's Repertotium für Physik.

22) Ein Telephonsignalapparat. Также.

23) Strahlende Elektrodenmaterie und der sogenannte vierte Aggregatszustand. Druck und Verlag Carl Gerolds Sohn, Wien. 1883.

24) Über elektrische Entladungen in den Glühlampen bei Anwendung hochgespanter Ströme. Zeitschrift für Elektrotechnik. 1883.

25) Versuche über die absolute Festigkeit und Dichte der Kohlentäden für Glühlampen. Тамже.

26) Über Centralstationen. Technische Blätter des deutschen polytechnischen Vereines in Böhmen. 1885.

27) Fallapparat. Wiedem. Annal. für Physik und Chemie, 1888. Bd. 33.

28) Über Temperaturmessungen im Bohrloche zu Sauerbrunn in Böhmen, Elektrotechn. Zeitschrift. 1890.

29) Über die Selbstinduction und ihre Wirkungen. Тамже. 1891.

30) Abhängigkeit der Phasendifferenz zwischen der primären Klemmenspannung und Stromstärke bei verschiedener Belastung der Secundärnetzes einer Transformatoranlage, Тамже. 1895.

Праця під 22) була на ухвалу лондонського товариства Physical Society оголошена також в памятниках того товариства 1889 р. Vol. I, 2.

Др. Пулюй брав участь і в руському писменьстві і був перший, котрий, не зважаючи на сьміх москвофільства галицького, переложив молитовник на народню мову і видруковав у Відни року 1871-го, після того, як консисторія Львівська за приводом крилошанина Малиновського і за дозволом слабосильного метрополїта Сембратовича знищила „по праву каноническому“ першу рукопись Молитовника. По поводу того знищення видав Пулюй ще й брошуру „Лист без коверти“, в котрій боронить свій переклад молитовника проти нападів Малиновського. Вкупі з Кулїшем переложив Пулюй 1871-го року русько-українською мовою Новий Завіт Св. Письма и видрукував тогож року у Відни чотирох Євангелистів, а 9 років пізнїйше у Львові цілий Новий Завіт, котрого право вічного видання 1886 р. купило Британське Библейське Товариство в Лондонї. Тамже видав свого часу ще дві книжочки: „Перелитні звізди“ і „Непропаща сила“.

9) **Др. Щасний Сельський** родив ся 1852 р. в Колодници, Стрийського повіта, де його батько був посесором земських дібр. До ґімназиї ходив в Дрогобичи і Львові; матуру здав в р. 1872. На унїверситет ходив у Відни. В 1880 р. отримав степень доктора

медицини. Лїкарював опісля в віденьських шпиталях: Рудольфа, Зехслоус, і Мариї Терези; в останнїм був асистентом професора жіночих недуг дра К. Рокітанського. Від осени 1883 р. живе постійно у Львові. Від часу заснованя львівської полїклїнїкі заряджує також віддїлом жіночих недуг. На рік 1900 обібрало його товариство львівських лїкарів головою.

Важнїйші його наукові працї отсї:

1) До механїки нормальних і патольоґічних змін положеня материцї (Збірник м. пр. л. секциї т. I).

2) Спірні питаня про відклін родницї (також т. IV. В. I).

3) Przyczynek do operacyjnego leczenia przodopochylenia macicy (Wiadomości lekarskie 1888).

4) Siedm lat trwająca epilepsia histeryczna przy tyłozgięciu macicy. Zupełne wyleczenie po odprowadzeniu macicy i włożeniu krążka Hodgego (Wiadomości lekarskie 1887).

5) Vomitus gravidarum (Wiadomości lekarskie r. II).

6) Na czem polega leczenie wypadnięcia macicy metodą Thure Brandta? Zmiana w sposobie tego leczenia (Wiadomości lekarskie t. III).

7) Kilka słów „o mechanizmie prawidłowych i patologicznych położeń macicy (Przegląd lekarski 1897).

8) Das Wesentliche in der Thure Brandtschen Behandlungsmethode der Uterusprolapser. Modifikation der Methode (Centralblatt für Gynaekologie, Leipzig 1889).

9) Zur Mechanik der normalen und pathologischen Lageveränderungen der Gebärmutter (також 1897).

10) Die Retroflexionsstreitfragen (також 1898).

10) Др. Олександер Черняхівський уродив ся 1869 р. Ґімназию скінчив 1887 р., унїверситет (медичний видїл) 1893. Тепер є лїкарем у Київі.

Важнїйші його наукові працї, оголошені до тепер друком, отсї:

1) Пристрій до мірення сили скорочень уразу (uterus). Записки. II.

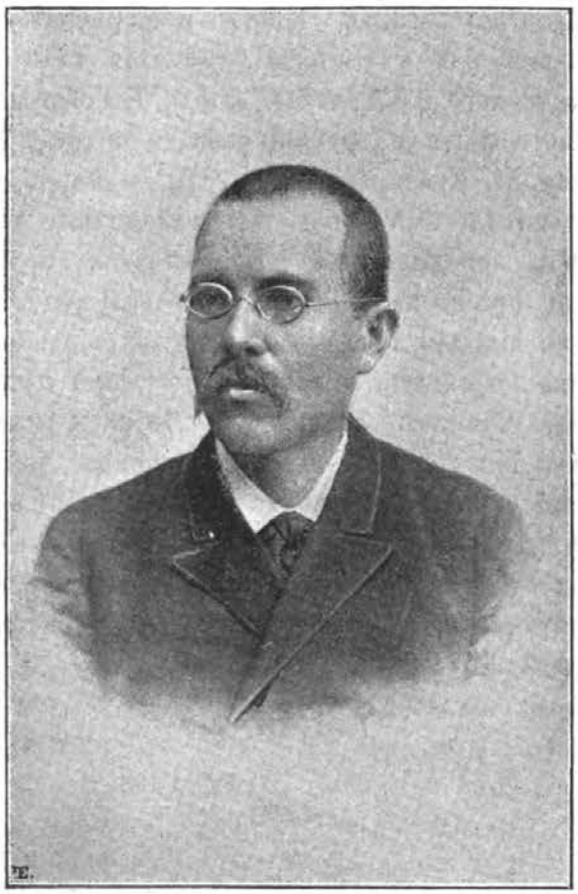
2) Неовіталїзм і його хиби. Записки. IX.

3) Випадок vesaniae melancholicae, скоре і цїлковите видужаннє після самоповішення. Записки. XIII.

4) VI. Пироговський з'їзд лїкарів у Київі. Збірник м. пр. л. сек. I.

Митрофан Дикарів

Дня 26. падолиста 1899 року помер наш перший дійсний член Митрофан Дикарів по довгій хоробі в Катеринодарі на

Кавказї. Покійник був родом з Вороніжчини з етноґрафічного погранича українського і великоруського народа, і його інтереси

притягнули до себе етноґрафічні прикмети сеї пограничної людности: фільольоґічні і фолькльорні. Не діставши вищої осьвіти, він був автодидактом у сих науках, і се дає право на тим більше поважанне до його діяльности. Етноґрафічні публїкациї він розпочав у 80-х рр. у воронїзьких виданнях. В науковій лїтературі звернула на себе увагу його фільольоґічна праця про воронїзький міщанський говір (видана 1891 р.) як значним запасом етноґрафічного материяла, опублїкованого при нїй, так і статистичним методом автора. Пізнїйше перенїсши ся на Чорноморє, він віддаєть ся етноґрафічним студиям сеї другої пограничної української марки. Між иньшим він почав слїдити за фолькльором in statu nascendi — за переказами, які повставали з ріжних незвичайних подій (його Програма для этнографическаго изслѣдованія народной жизни въ звязи съ голодомъ и холерою, 1894, Народня гутірка з поводу коронациї і Царскія загадки, 1898). Коли почав ся українсько-руський науковий рух у Галичинї, Дикарів став дуже діяльним співробітником нашого Товариства. В I т. Етноґрафічного Збірника надрукована його статя: Різдвяні сьвятки в станиці Павлівській, під псевдонїмом М. Крамаренка, в т. II. — Чорноморські народні казки й анекдоти (39 NN), в т. V. згадана вже збірка Народна гутірка з поводу коронациї (49 NN). Інтересну проґраму „до збираня відомостей про громади і збірки сільської молоді“, із вступною статею прислав він для I т. Материялів українсько-руської етнольоґії, але вона не вийшла в нїм з браку місця і вийде в дальших томах. В „Кіев. Старинѣ“ за жовтень, 1899 р. надруковано його розвідку п. н. „Малорусское слово „Паляниця“ и греческое „Πέλανος“. Останнїми часами небіжчик ладив для видань Товариства народнїй календар і серед сеї роботи захопила його смерть.

Покійник був членом Товариства від р. 1896, а при перших виборах дійсних членів вибрано його, в числї десяти, дійсним членом у фільольоґічній секциї.

Пером йому земля!

Видання

що приходили до бібліотеки Наук. Тов. ім. Шевченка в 1899 р.

(в обміну або за гроші).

L' Antropologie.

Archiv für slavische Philologie, herausg. v. V. Jágić.

Archiv pro lexicografii a dialektologii, vydává III třida České Akademie.

Archiv für experimentelle Pathologie u. Pharmakologie. Leipzig.

Архивъ біологическихъ наукъ изд. Имп. Институтомъ экспериментальной медицины.

Aus fremden Zungen. Stuttgart u. Leipzig.

Beilage zur Allg. Zeitung. (München).

Библіотека для рускои молодѣжи. (Коломия).

Biblioteka Warszawska.

Будучність. Львів.

Буковина. Чернівцї.

Bulletin de Folklore. Bruxelles.

Věstnik České Akademie pro vědy, slov. a umění.

Věstnik Národopisného musea československého.

Věstnik československých museí a spolků archeologických v Časlavi.

Věstnik Slovanských Starožitností. Vydává dr. L. Niederle, Praha.

Věstnik Rozhledy hist. i т. д. V Bobnicich a Nymburku.

Видавн. Руского Пед. Тов. Львів.

Видавн. Просьвіти. Львів.

Видавництво час. »Свобода« (ам).

Wydawnictwa Zakł. Nar. im. Ossolińskich.

Вѣстникъ Археологіи и Исторіи, изд. Археологическимъ Институтомъ. Спт.

Волынскій историко-археологическій сборникъ.

Historický Archiv České Akademie pro vědy, slovesnost a umění.

Гласник земальского музея у Босни и Херцеговини. Сарајево.

Годичный Актъ Импер. Петербургскаго университета.

Das litterarische Echo. Berlin.

Dom in Svet, list za leposlovje in znanstvo v Ljubljani.

Древности. Труды Археограф. Коммисіи Москов. Археол. Общ.

Etnographia. Видає: Magyar Népraj-zi Társaság. Budapest.

Этнографическое Обозрѣніе, изданіе Этнограф. отд. имп. Общ. любителей Естествознанія, Антропологіи и Этнографіи при Московскомъ университетѣ.

Живоe Слово. Львів.

Живая Старина, період. изданіе отдѣленія этногр. имп. Русск. Географ. Общества.

Жизнь, лит. науч. и полит. журналъ. Спт.

Журналъ Министерства Народн. Просвѣщенія. Спб.

Записки импер. харьковскаго университета.

Записки имп. Новороссійскаго университета.

Записки историко-филологическаго факультета импер. СПетерб. университета.

Земскій Сборникъ Черниг. губ.

Zlatá Praha, obrazkový časopis pro zabavu a poučeni.

Zpráva o činnosti Národopisného Musea československého.

Izvestja musejskiega društva za Krajnsko. Ljubljana.

Извѣстія отдѣленія русскаго языка и словесности импер. Академіи Наукъ. Спб.

Извѣстія общества археологіи, исторіи и этногр. при импер. Казанскомъ универс.

Извѣстія Физико-математическаго Общества при Казанскомъ университетѣ.

Изд. »Благотв. Общ. изд. общепол. и дешевыхъ книгъ« Спб.

Journal of american Folklore. Cambridge. (Америка).

Кіевская Старина.

Книжный Вѣстникъ, Спб.

Kosmos, czasop. Polskiego Tow. przyrodników im. Kopernika. Lwów.

Kwartalnik Historyczny, organ Towarzystwa Historycznego. Lwów.

Ljetopis Jugoslovenske Akademie. Zagreb.

Listy filologické, vydavaji se nákladem jednoty českých filologů v Praze.

Литературный Сборникъ изд. Галицко-рус. Матицею.

Лѣтопись занятій археографической коммисіи. Спб.

Лѣтопись историко-филологическаго общ. при имп. Новороссійскомъ унив.

Lud, organ towarzystwa ludoznawczego. Lwów

Matica Hrvatska. Загреб (свої виданя).

Mélusine, recueil de mythologie, literature populaire, traditions et usages. Paris

Mittheilungen und Umfragen zur bayerischen Volkskunde. Würzburg.

Mittheilungen des Vereins für Sächsische Volkskunde. Leipzig.

Museum. Časopis Bohoslovců českomoravských. Berno.

Muzeum im. Dzieduszyckich.

Начало. Спб.

Národopisný sborník československý, vydava národ. společnost českoslov. a národop. museum československé

Отчетъ имп. Публичной библіотеки. Спб.

Отчетъ имп. Одесскаго Общества Исторіи и Древностей.

Памятники славяно-русской письменности, изданные археограф. коммиссіею. Спб.

Памятники древней письменности. Спб.

Przegląd Powszechny. Kraków.

Przegląd Lekarski. Kraków.

Přispěvky k dějinam narodopisu československého, vyd. rada Národopisného Musea Československého.

Prosvjeta, list za zabavu, znanost i umjetnost Zagreb.

Протоколы Троицкосавско-Кяхтинскаго отдѣленія Пріямурскаго отдѣла Географ. Общества.

Rad Jugoslovenske Akademije znanosti i umjetnosti, razredi filologijsko-historijski i filologijsko-juridički.

Revue de l' École d' Anthropologie. Paris.

Rozpravy České Akademie. Třida I (pro védy filosofické, pravni a historické).

Rozpravy Třída II (rozpravy obsahu mathematického a přirodovědeckého).

Rozpravy Třída III (filologická).

Roczniki towarzystwa przyjaciół nauk. Poznańskiego.

Руслан. Щоденна часопись. Львів.

Русскій Медицинскій Вѣстникъ. Спб.

Sbirka pramenů ku poznáni literárního života v Čechách, na Morave a v Slezsku (vyd. III třída České Akademie).

Sbornik Jednoty Českých Mathematiků v Praze.

Сборникъ Археологическаго Института. Спб.

Сборникъ отдѣленія русскаго языка и словесности импер. Академіи Наукъ.

Сборникъ Харьковскаго историко-филологическаго Общества.

Сборникъ матеріаловъ для описанія мѣстностей и племенъ Кавказа.

Сборникъ истор. филолог. общества при институтѣ кн. Безбородко въ Нѣжинѣ.

Schweizerisches Archiv für Volkskunde. Zürich

Sitzungsberichte der kön. böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften, Classe für Philosophie, Geschichte und Philologie. Prag

Slovenské Pohl'ady. Turčiansky Sv. Martin. (Угорщина).

Slovanský Přehled. Sbornik stati, dopisův a zprav ze života slovanského. Praha.

Suomalais-Ugrilaisen Seurau Akakavskirja (Journal de la société Finnot Ougrienne).

Suomalais-Ugrilaisen Toimituksia (Mémoires de la société Finno-Ougrienne).

Свобода. (Америка).

Svenska Landsmalen ock Svensk-Folklif. Upsala.

Světoor. Praha.

Spisy počtěnych jubilejni cénon král. č. společnosti nauk v Praze.

Сельско-хозяйственная хроника Херсонской губернии.

Статистико-экономическій обзоръ Херсонской губерніи.

Starine, na sviet izdaje Jugoslovenska Akademia Znanosti i Umjetnosti.

Tradiçao Serpa. (Португалія).

Труды антропологическаго отдѣла Общества Любит. естествознанія, антропологіи и этнографіи. Москва.

Труды комитета для историко-статистическаго описанія Подольской эпархіи.

Труды Троицкосавско - Кяхтинскаго отдѣленія Пріамурскаго Отдѣла Р. Г. Общ. Москва.

Университетскія извѣстія (Киïв).

Ученыя Записки императ. Юрьевскаго Университета. (Дерпт).

Ученыя Записки имп. Казанскаго Университета.

Фармацевтическій Вѣстникъ, Журналъ Россійскаго Фармацевт. Общ. взаимнаго вспомоществованія. Москва.

Fontes rerum polonicarum. Leopoli.

Zeitschrift der historischen Gesellschaft für die Provinz Posen.

Zeitschrift für österreichische Volkskunde. Wien.

Zeitschrift für klinische Medizin. Berlin.

Шематизмъ гр. кат. клира Льв. Арх.

Centralblatt für Chirurgie. Leipzig

Centralblatt für Gynäkologie. Leipzig.

Časopis Maćicy Serbskeje.

Časopis pro pěstovani matematiky a fysiky, vyd. Jednota českých matematiků v Praze.

Чтенія въ историческомъ обществѣ Нестора лѣтописця. Киïв.

Касове справоздане Наук. Товариства ім. Шевченка

за рік 1899 (в ґульденах).

I. Рахунок оборотів головної [1]) каси Товариства.

А. Приходи: до головної каси Товариства вплинуло в 1899 році:

1. З вкладок членів [2])		811·08
2. З книгарні [3])		5.271·78
3 З передплати „Літ.-Наук. Вістника“ [4])		6.625·74
4. З субвенций сойму і міністерства .		7.000·00
5. З каси друкарні [5])		9.325·76
6. З каси „університетської фундациї“ на рахунок біжучий [6])		5.395·79
7. „Фонд академичний резервовий“ [7]):		
а) взято до обороту на рахунок біжучий після стану з 1898 р.	3.057·63	
б) на сей фонд вплинуло в 1899 р. і теж взято до обороту . . .	545·03	
разом .		3.602·66
8. „Фонд стипендийний ім. М. Грушевського“ [7]):		
а) взято до обороту на рахунок біжучий після стану з 1898 р. . . .	1.130·74	
б) на той фонд вплинуло в 1899 р. і теж взято до обороту . . .	372·70	
разом .		1.503·44
9. „Фонд доцентів“ [7]):		
а) взято до обороту на рахунок біжучий після стану з 1898 р.	874·38	
б) вплинуло в 1899 р. на той фонд і теж взято до обороту . . .	86·17	
разом .		960·55
до переносу . .		40.496·80

з переносу . .		40.496·80
10. „Фонд на памятник Т. Шевченка“ [7]):		
а) взято до обороту на рахунок біж. після стану з 1898 р. . . .	581·64	
б) на той фонд в 1899 р. вплинуло і теж взято до обороту . . .	147.38	
разом .		729·02
11. „Фонд для запомоги літератам ім. Мордовця [7]):		
взято до обороту після стану з кінцем 1898 р.		1.000·00
12. На ново утворений „Фонд запомоговий [7]) під зарядом М. Грушевського“:		
вплинуло і взято до обороту на рах. біжучий		644·32
13. З щадничих книжочок піднято [8]) . .		8.663·08
14. Зворот запомогової пожички . .		30·00
15. На річ третих осіб побрано . . .		54·36
16. Зворот позички служащому (на рах. адміністр.)		8·51
17. Відсотки з щадничих книжочок . .		59·53
Сума вплат до голов. каси Товариства . .		51.685·62

Б. Видатки: з головної каси Товариства виплачено:

1. Наукові видання Товариства [9]):		
а) ремунерациї за наук. праці .	3.923·68	
б) кліші до наукових видань . .	550·48	
в) коректа	354·55	
г) брошуроване	370·97	
разом видатки на наукові видання (крім друку і паперу)		5.199·68
2. Кобзар Тараса Шевченка і передруки з Вістника і т. и.:		
а) коректа остан. тома „Кобзаря“	44·00	
б) оправа „Кобзаря“	575·85	
в) брошуроване передруків і и. .	49·88	
разом видатки на Кобзар Т. Шевченка і иньші видання		669·73
3. „Літературно-Науковий Вістник“:		
а) платня редакторам	1.725·00	
б) ремунерациї за переклади . .	196·90	
в) брошуроване	337·67	
г) експедиция і почта	480·00	
д) кліші і иньші видатки . .	59·32	
разом видатки на „Літ.-Наук. Вістник (окрім друку і паперу) [4]) . .		2.798·89
до переносу . .		8.668·30

в переносу . .		8.668·30
4. **Книгарня Товариства:**[3])		
а) закупно і коміс чужих книжок .	2.305·02	
б) порториа і експедиция . .	250·15	
в) платня за ведене книгарні . .	407·00	
разом видатки книгарні . . .		2.962·17
5. **Бібліотека Товариства:**		
а) закуплені книжки і оправа . .	920·95	
б) платня бібліотекареви . . .	276·00	
в) інвентар бібліотеки . . .	132·80	
г) иньші видатки	22·30	
разом видатки бібліотеки[10]) . . .		1.352·05
6. **Стипендиї, запомоги і дари:**		
а) наукові стипендиї[11]) . . .	520·00	
б) артистичні стипендиї . . .	75.00	
в) иньші запомоги . . .	57·'0	
г) дар „Нар. Домови“ в Чернівцях	100·00	
разом стипендиї і запомоги . . .		752·00
7. **Адміністрация канцеляриї Товариства:**		
а) платня урядникам канцеляриї .	1.082·00	
б) експедиция наукових видань і всякі порториї . . .	512·50	
в) видатки канцелярийні . . .	48·10	
г) ріжні дрібні видатки (стемплі, привіти новорічне і т и.) . .	189·28	
разом адміністрация канц. Товар.		1.831·88
8. **Інвентар Товариства**[12]), докуплено за		802·63
9. **До каси своєї друкарні** передано[5]) . .		11.829·27
10. **До каси „Університетської фундациї** на рах. біжучий[5])		13.898·24
11. З **„Фонду запомогового“** виплачено[7]) .		45·00
12. **На книжочки щадничі** вложено[8]) . .		9.87 ·22
13. **Уділено запомогових пожичок** на суму		190·00
14. **Звернено з каси** гроші третих осіб .		44·40
15. **Вложено на уділи до „Видав. Спілки“**		250·00
Сума виплат головної каси Товариства . .		52.497·16

В. Зіставлене вплат і виплат в 1899 р.

1. З 1898 р. лишила ся в головній касі готівка[13]) в сумі	1.031·66	
2. Сума вплат в 1899 році	51.685·62	
3. Сума виплат в 1899 році . .		52.497·16
4. Лишає ся в гол. касі готівка на р. 1900		220·12
	52.717·28	52.717·28

Г. Примітки та поясненя до рахунку оборотів і поодинокі рахунки.

1) Прихóди і видатки друкарні Товариства і приходи та видатки „Університетської фундациї“ ведуть ся окремо і для того рахунок оборотів головної каси Товариства не виказує оборотів друкарні і „Університетської фундациї“; окрім друкарні і згаданої фундациї всї иньші аґенди Товариства переходять через голов. касу Товариства і обняті в рахунку оборотів головної каси

2) В 1898 р. вплинуло членських вкладок на суму 720·47 ґульд., в 1899 р. на суму 811·08 ґульд., отже о 90·61 ґульд. більше, як в роцї попереднім.

3) В книгарні Товариства продають ся і дають ся в коміс не лиш власні виданя, але і книжки чужих накладів, закуплені або взяті в коміс. Загалом уторговала книгарня з розпродажи книжок протягом 1899 р. суму 5.272·78 гульд. а видала на закупно чужих книжок суму 2.305·02 гульд., значить з власного запасу, який вже був з початком 1899 р. продано по конець тогож року книжок на суму 2967.76 гульд. разом, а загальнии касовий оборот книгарні в тім роцї (без коштів адміністрациї і експедициї) виносив суму 7.577·80 ґульд. В попереднім роцї (1898) продано книжок лише за суму 2.865 80 ґульд., а на закупно книжок до книгарні видано суму 1.659·88 ґульд., загальний касовий оборот виносив отже лише 4.525·68 ґульд. З того показує ся, що так сирий торг, як і касовий оборот книгарні Товариства зріс в 1899 р. дуже значно.

4) Рахунок „Літературно-Наукового Вістника“: Передплата: з передплати „Літ.-Наук. Вістника“ вплинула

протягом 1899 р. загальна сума . .		6.625.74
Від того одначе належить відшибнути залеглу передплату прислану за рік попередний (1898) в сумі . . .	83 57	
і прислану наперед передплату на рік 1900	461·73	
разом треба відшибнути .		545·30
лишить ся отже яко передплата заплачена за рік 1899 сума		6.080.44

Кошти видавництва в 1899 р. були такі:

а) платня двом редакторам . .	1.725·00	
б) ремунерациї за переклади . .	196·90	
в) брошуроване . . .	337·67	
г) експедиция і почта	480·00	
д) кліші і иньші видатки . . .	59·32	
разом . .	2.798·89	
До того е) кошт друку і паперу по рахунку власної друкарні . .	3.746·00	
Сума всїх коштів .		6.544·89

коли порівняти суму коштів	6.544·89
з сумою передплати	6·080·44
то покаже ся за р. 1899 недобір	464·55

який може знайти покрите в грошах з сподіваної залеглої передплати за 1899 р. і з розпродажи комплетів з того-ж року.

Для порівнаня наводимо рахунок „Літ.-Наук. Вістника за рік попередний (1898):

Кошти видавництва в 1898 р.:

а) і б) платня редакторам і ремунерациї	2.061 00	
в) брошуроване	357·00	
г) експедиция і почта	289·00	
д) кліші і иньші видатки . . .	144·00	
разом . .	2.821·00	
до того е) кошт друку і паперу . . .	3.048·00	
сума всїх коштів в 1898 р. .		5.869·09
сума передплати в 1898 р. .		5.871 88

З того порівнаня показує ся, що в 1899 р. в порівнаню з роком попередним дохід з передплати „Літ.-Наук. Вістника“ збільшив ся, але збільшили ся також кошти видавництва а власне кошти друку, головно через заведене петіту в відділі „Хронїка“; иньші кошти видавництва остали майже такі самі. Тим зростом коштів друку і поясняє ся недобір в 1899 р., про який висше згадано.

5) Як сказано, каса друкарні веде ся окремо, лише в міру потреби передає ся злишну готівку з каси друкарні до голов. каси Товариства і на оборот. В 1899 р.

з каси Товариства передано до каси друкарні .	11.829 27
а з каси друкарні до каси Товариства передано . .	9.326·76
Товариству отже належала ся від друкарні надвишка:	2.503·49
За те друкарні належить ся від Товариства:	
1) за друк і папір наукових видань . .	8.180·60
2) за друк і папір Літ. Наук. Вістника . .	3.746·00
3) за инчі друки	413·30
	12.339·90
Відшибнувши від того надвижку заплачену до друкарні в сумі	2.503·46
показує ся, що Товариство не покрило своїй друкарні за друк і папір власних видань решту в сумі . .	9.836·41

6) На підставі ухвали Виділу Товар. має Товариство з „Унїверситетською фундациєю“ рахунок біжучий на 4%.

В 1899 р. „Унїверситетська фундация“ побрала з Товариства на рахунок біжучий суму . . . . 13.898·24

звернула суму	5.395·79
і остала винна суму	8.502.45
до того 4% з рахунку біжучого	303·42
сальдо рах. біжучого на р. 1900:	8.805·87

до того чинш за льокаль Товариства і друкарнї напе-
ред заплачений . . . . 4.636·80

загалом винна „Унїверситетська фундация“ до Товари-
ства з кінцем 1899 р. . . . . 13.442·80

7) На підставі ухвали Виділу Тов. ульоковано в цілости всї фонди, що стоять під зарядом Товариства (кромі „Унїверситетської фундациї“) в Товаристві до обороту на рахунок біжучий на 4%. Рахунок обороту і стан поодиноких фондів поданий дальше.

8) Готівку, яка назбирає ся в касї Товариства а на разї не є потрібна до виплат, льокує ся для опроцентованя на книжочках щадничих „Днїстра“ і „Народної Торговлї,“ в малій части льоковано зразу також в инчих інституциях. Перед 1 марта 1899 не вело ся рахунку вкладок щадничих, лише трактувало ся їх як готівку. Стан вкладок щадничих дня 1 марта 1899 виносив . . 345·64
по конець року 1899 вложено дальше . . . . . 9.525·58
разом . 9 871·22
з того по конець року 1899 піднято . . . . 8·665·08
Стан книжок щадничих (льокацій) з днем 31/12 1899 вино-
сив отже . . . . 1.208·14

9) Наукові видання Товариства разом з друком і папером в 1899 р. коштували в ґульденах:

Назва виданя	Ремуне-рациї	Клїші	Оправа	Друк і папір	Разом
1. Записки . . .	1742·68	202·39	151·00	2517.35	4613·42
2. Істория Руси, II	—	—	41.60	807·05	848·65
3. Жерела IV . .	144·40	—	—	585·80	730·20
4. Памятки, II . .	348·40	—	26·39	1113·15	1487·94
5. Істор. Бібліотека	140·00	—	*)	484·00	624·00
6. Етноґраф. Збірник	393·25	—	60·41	885·00	1538·66
7. Етнольоґ. Матеріяли . . .	65·35	342·09	35·70	464·55	907·69
8. Збірник фільол. секциї, II. . .	130·00	—	24·72	526·00	680·72
9. Правнича Часопись	89·60	—	14·81	295·70	400·11
10. Лїкарский і Математ. Природ. Збірник . . .	870·00	6·00	16·34	502·00	1394·34
Разом . .	3923·68	550·48	370·97	8180·60	13225·73
до того коректи					354·55
Загальний кошт наукових видань					13580.28

*) Почислено при иньших.

10) Бібліотека Товариства. З початком р. 1899 на підставі ухвали Виділу принято тогдішну вартість бібліотеки

в сумі	2.000·
тота вартість збільшила ся в 1899 р. через закупно і оправу книжок о суму	920·95
і через вартість дарованих або в заміну даних книжок о суму	300·00
так що вартість бібліотеки з кінцем 1899 р. виносить:	3.220·95

Адміністрация Бібліотеки коштувала за цілий рік 276.00 + 22·30 = 298·30 гульд.

11) Оден стипендист Товариства з наданої йому стіпендиї в сумі 100 зол. підняв в 1899 р. лише 30 гульд., а решту 70 гульд. аж в 1900 році. Разом з тою рештою, котра яко не піднята не увійшла в рахунок обороту, виносять наукові стипендиї надані в 1899 році суму 590 гульд., а загалом всї запомоги 822 гульд.

12) Попередними роками не виказовано інвентаря Товариства окремо від інвентаря друкарні.

З кінцем 1899 р. вартість інвентара Товариства (канцелярії і бібліотеки, а без інвентара друкарні) виносила суму 2.140 ґульд.

13) По касовому справозданю з 1898 р. виносило касове сальдо з кінцем тогож року суму 1227 26 гульд. — з того одначе в головній касї Товариства було лише 1031·66 гульд., а решта в сумі 295·60 становила сальдо друкарняної каси.

II. Рахунок оборотів друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка.

(в ґульденах).

А. Приходи друкарні протягом 1899 р.

1. властивий прихід: за виконані друкарскі роботи побрано від третих осіб готівкою		34.253·40
2. з голов. каси Товариства передано до каси друкарні		11.829·27
сума всїх вплат друкарняної каси .		46.082·67

Б. Видатки друкарні протягом 1899 р.

1. Склад (платня складачам)		14.712·53
2. Машина (платня робітникам при машині) .		4.006·65
3. Папір (за папір закуплений до друкарні сплачено готівкою)		12.306·30
4. Фарба і маса (сплачено готівкою) . .		197·10
5. Інвентар друкарні:		
а) за закуплені черенки сплачено готівкою	1.262·07	
б) за инший інвентар	635·40	
разом видано на інвентар .		1.897·47
до переносу . .		33.120·05

з переносу . .	33.120·05
6. Адміністрация (платня директора, служба, опал, сьвітло, направки інвентара і убікаций, телефон, каса хорих і ріжні дрібні видатки)	3.868·07
разом властиві видатки друкарні .	36.988·12
до того:	
7. З друкарняної каси передано до головної каси Товариства	9.325·76
Сума всїх виплат друкарняної каси .	46.313·88

В. Зіставленє вплат і виплат друкарняної каси в 1899 р.

1. Готівка в друкарняній касї з початком 1899 р.	295·61	
2. Сума вплат до друк. каси в 1899 р.	46.082·67	
3. Сума виплат з друк. каси в 1899 р.		46.313·88
4. Остає ся з кінцем 1899 р. в друкарняній касї яко сальдо на р. 1900 готівка		64·40
	46.378·28	46.378·28

III. Сумаричне зіставленє рахунків обороту Товариства разом з друкарнею (вплати і виплати між друкарнею і Товариством відпадають).

А. Приходи:

1. Приходи головної каси Тов. по потрученю вплат з каси друкарняної (51.685·62 — 9.325·76) = ...	42.359·86
2. Приходи друкарняної каси по потрученю вплат з каси Товар. (45.922·67 — 11.829·27) =	34.253·40
загальна сума всїх вплат до Товариства .	76.613·26

Б. Видатки:

1. Видатки головної каси Тов. по потрученю виплат до каси друкарняної (52.497·16 — 11.829·27)	40.667·89
2. Видатки друкарняної каси по потрученю виплат до головної каси Тов. (46.153·88 — 9 325·76)	36.988·12
загальна сума всїх виплат з Товариства .	77.656·01

В. Остаточне зіставлене загального обороту.

1. Готівка в початком 1899 р.		
а) в головній касї . 1.031·66		
б) в друкарняній касї 295·61	разом:	1.327·27
2. Загальний прихід Товариства разом в друкарнею в 1899 р.		76.613·26
		77.940·53
3. Загальний розхід Товариства разом з друкарнею в 1899 р.		77.656·01
4. Готівка в кінцем 1899 р.		
а) в головній касї . 220·12		
б) в друкарняній . 64·40	разом:	284·52
		77.940·53

IV. Рахунки фондів, що стоять під зарядом і в обороті Наук. Тов. ім. Шевченка.

А. Рахунок обороту і стан тих фондів:

I. Фонд академичний резервовий:	
1. Стан з кінцем 1898 року	3057·63
2 В 1899 р. вплинуло з дарів . . .	545·03
3. Відсотки дописані за уживане того фонду Товариством	144·31
4. Стан фонду з кінцем 1899 р. . . .	3746·97
II. Фонд стипендийний ім. Михайла Грушевського:	
1. Стан з кінцем 1898 р.	1130·74
2. В 1899 р. вплинуло з дарів . . .	372·70
3. Відсотки дописані за уживане того фонду Товариством	46·95
4. Стан фонду з кінцем 1899 р. . . .	1550·39
III. Фонд доцентів:	
1. Стан з кінцем 1898 р.	874·38
2. В 1899 р. вплинуло з дарів . . .	86·17
3. Відсотки дописані за уживане того фонду Товариством	38·54
4. Стан фонду з кінцем 1899 р. . . .	999·09
IV. Фонд будови памятника Тараса Шевченка:	
1. Стан з кінцем 1898 р.	581·64
2. В 1899 р. вплинуло з дарів . . .	147·38
3. Відсотки дописані за уживане того фонду Товаристом	29·95
4. Стан фонду з кінцем 1899 р. . . .	758·97

V. Фонд для запомоги літератів ім. Мордовця*):

1. Стан з кінцем 1898 р.	1000·00
2. Відсотки дописані за уживанє того фонду Товариством	40·00
3. Стан фонду з кінцем 1899 р.	1040·00

VI. Фонд запомоговий під зарядом М. Грушевського**):

1. В 1899 р. вплинуло на той фонд	644·23
2. Виплачено з того фонду запомоги	— 45·00
3. Стан фонду з кінцем 1899 р.	599·23

Б. Виказ дарів, які протягом 1899 р. вплинули на поодинокі фонди (в гульденах).

I. На „Фонд академичний резервовий“ дарували:

Марко Гр.	19·07
К. Зал.	1·91
К. Паньковський	3·08
Г. Г. Ос.	1·27
Українці	507·00
Л. Ск.	12·70
разом	545·03

II. На „Фонд стипендийний ім. Мих. Грушевського“ дарували:

Л. Ск.	12·70
Мих. Грушевський	360 00
разом	372·70

III. На „Фонд доцентів“ дарували:

В. Ч. Ч. з Київа	31·81
Митрофан Дикарів	12·70
В. Г. Л.	3·81
І. З. С.	3·81
Л. М.	2.54
Е. Гриб.	31·50
разом	86·17

IV. На „Фонд Памятника Тараса Шевченка“ дарували:

Григорий Федаш	1·00
Самбірські ученики	50·00
до переносу	51·00

*) На той фонд не вплинуло до каси Товариства в 1899 р. нічого.

**) Фонд той взято до обороту при самім кінци року; тому не дописано до него ніяких відсоток.

з переносу . .	51·00
Львівські ученики, ґімн. і реаль.	18·94
Н. Н. з Теребовлї . . .	0·50
Н. Н.	15 00
Е. С. Гриб.	31 50
Перемиські ученики . . .	2·02
Ученики ґімназ. і реаль. шкіл .	11·08
Ученики VII кл. 5-тої ґімн. у Львові . . .	1·25
Професори руської ґімназиї .	14.49
Ѳ. Т. Мурович	0·60
Учитель Костїв	1·00
разом . .	147 38

V. Новий „Фонд запомоговий лїтератам ім. М. Мордовца“ утворив ся з 1.000 злр., зложених д. Е. Чикаленком на сю цїль (гроші сї були призначені на гонорар за повість д. Мордовця Дві долї, але д. Мордовець не схотїв їх приймити і поручив віддати на якусь публичну мету), протягом року не вплинули на нього ніякі дари.

VI. Новий „Запомоговий Фонд під зарядом Мих. Грушевського“ утворив ся тим способом, що по прошеню проф. Грушевського Товариство приймило в свою управу зложеві на руки проф. Грушевського перед кількома роками гроші для роздаваня запомог студентам, що працюють науково під його проводом, в сумі 506 злр. 32 кр., зіставивши їх на далї в розпорядженю проф. Грушевського. На фонд той призначив проф. Грушевський ще 108 злр., що належали йому за коректи.

V. Стан маєтку Наук. Товариства ім. Шевч. з кінцем 1899 р. (в ґульденах).

А. Білянс маєтку Товариства без друкарнї.

а) Активи:

1. готівка в гол. касї з кінцем 1899 р. . .		220·12
2. запас накладів (книгарський маґазин) . .		36.000·—
3. бібліотека (вартість книжок)		3.220·95
4. інвентар (канцеляриї і біблїот.) . . .		2.140·—
5, стан льокаций на книжочках щадничих . .		1.208·14
6. довг „Університетської Фундациї:“ вона винна Товариству:		
а) пожичений капітал	8.502·45	
8) 4% відсотки від капіталу . .	303·42	
в) чинш наперед заплачений за льокаль Товариства	4.636·80	
разом .		13.442·67
до переносу . .		56.231·88

з переносу . .	56.231·88
7. довжники книгарнї	681·89
8. довжники запомогових пожичок	160·—
9. удїли зложені Товариством в „Видавничій Спілцї" (250 ґульд.), в „Кред. Союзї" (25 ґульд.) і в „Товар Штуки" (20 ґульд.	295·—
10. Ідеальна претенсия Товариства до власної друкарнї з біжучого рахунку	2.503·49
Разом актива Товариства без друкарнї . . .	59.872·26

б) Пассиви:

1. Товариство винно фондам, що стоять під його зарядом і в його обороті: . . . .

а) Ф. академичний розервовий .	3.746·97	
б) Ф. стипендийний ім. М. Грушев.	1.550·39	
в) Ф. доцентів	999·09	
г) Ф. будови памятника Шевченка	758·97	
д) Ф. для запомоги лїтературам ім. Мордовця	1.040·—	
е) Ф. запомоговий під заряд. Груш.	599·23	
разом		8.694·65
2. вірителї книгарнї		710·91
3. непіднята а належна решта наданої стипендиї		70·—
4. дрібні належитости третих осіб		9·96
5. ідеальний довг Товариства в своїй друкарнї за виконані для Товариства в 1899 р. друкарскі роботи (і папір)		12.339·90
разом: пассива Товар. без друкарнї		21.825·42

в) Стан маєтку:

Активи Товариства без друкарнї	59.872·26
Пассиви Товариства без друкарнї	21.825·42
Стан маєтку Товариства без друкарнї	38.046·84

Б. Біланс друкарнї Товариства.

а) Активи:

1. Готівка в друкарняній касї з кінцем 1899 р.	64·40
2. Інвентар друкарнї (з черенками)	16.030·—
3. Запас паперу	1.511·12
4. Запас фарби	50·—
5. Довжники друкарнї (претенсиї за виконані роботи)	13.731·68
6. Кавциї	300·—
7. Ідеальна претенсия друкарнї до Товариства за виконані для Товариства друкарскі роботи	12.339·90
разом актива друкарнї . .	44.027·10

б) Пассиви:

1. вірителі друкарні (довги за побрані на кредит матеріяли):		
а) за папір	9.303·28	
б) за черенки	1.088·42	
в) за фарбу	500·02	
г) за нафту	21·81	
разом кредитори		10.913·53
2. залеглий податок		600·—
3. ідеальний довг друкарні до гол. каси товар. з рахунку біжучого		2.503·49
разом пассива друкарні		14.017·02

в) Стан маєтку:

Активи друкарні	44.027·10
Пассиви друкарні	14.017·02
разом стан маєтку друкарні	30.010·08

В. Білянс цілого Товариства разом з друкарнею.

а) Активи:

в 1898 р.		в 1899 р.
	1. Активи Товариства без друкарні	59.872·26
	2. Активи самої друкарні	44.027·10
72.221·04	разом всї актива цїлого Товариства	103·899·36

б) Пассиви:

	1. Пасиви Товариства без друкарні	21.825·42
	2. Пасиви самої друкарні	14.017·02
9.579·75	разом всї пассива цїлого Товариства	35.842·44

в) Стан маєтку:

	1. Стан маєтку Товар. без друкарні	38.046·84
	2. Стан маєтку самої друкарні	30·010·08
62.641·29	разом стан усього в л а с н о г о маєтку Товар.	68.056·92

VI. Білянс Унїверситетьскої фундациї

з кінцем 1899 р. (в ґульденах).

(**камениця при ул. Чарнецкого ч. 26**).

А. Активи:

1. Цїна купна камениці	120.000·—
2. Адаптациї і уліпшеня в 1898 р.	8.246·12
3. Адаптациї і уліпшеня в 1899 р.	1.047·75
4. Належитість від перенесеня	5.300·—
разом активи Ун. фунд.	134.593·87

Б. Пассиви:

1. Довг в Наук. Тов. ім. Шевченка:		
а) пожичений капітал . . .	8.502·45	
б) 4% відсотки від капіталу .	303·43	
в) чинш наперед побраний за льокаль Товариства . .	4.636·80	
разом:		13.442·67
2. Довг іпотечний в Краєвім Банку		67.700·—
3. Залегла належитість від перенесеня . .		2.100·—
4. Залеглий податок домовий		701·45
5. Амортизация вартости камениці (1% від суми 134.593·87)		1.345 94
разом пасиви Ун. фунд. . .		85.290·06

В. Стан маєтку:

Активи „Унів. фунд."	134.593·87
Пассиви „Унів. фундациї"	85.290 06
Стан маєтку „Універ. фундациї	49.303·81

VII. Стан усього маєтку, що стоїть під зарядом Наук. Тов. ім. Шевченка.

1. Стан власного маєтку Товариства	68.056·92
2. Стан маєтку „Унїверс. фундациї"	49.303·81
3. Стан инших 6. фондів, що стоять під зарядом і в обороті товариства (гляди висше) . .	8.694·65
Стан усього маєтку, що стоїть під зарядом товариства	126.055·38

Др. В. Охримович
видїловий і касиєр.

Реґулямін фондів для запомоги літератів.

§. 1. Під зарядом Наук. Тов. ім. Шевченка стоять два фонди для запомоги незасібних українсько-руських письменників: а) Фонд ім. Ів. Котляревського. б) Фонд ім. Д. Мордовцева.

§. 2. Фонди входять в житє, коли загальна квота кождого дійде до 1000 зл.

§. 3. Рахунки обох фондів ведуть ся окремо.

§. 4. Право побирати запомогу з тих фондів мають письменники, що пишуть українсько-руською мовою.

§. 5. При роздаваню запомог фонду ім. Д. Мордовцева мають першенство автори українсько-руських історичних повістий.

§. 6. Просьби о запомогу вносять петенти до Виділу Наукового Тов. ім. Шевченка.

§. 7. Виділ вибирає що року комісию, до якої можуть входити люди з поза виділу Товариства; комісия розглядає просьби петентів і ставляє від себе до виділу внесеня на уділенє запомоги.

Стан маґазину Товариства з кінцем грудня 1899.

Наукові виданя.

Число пор.	Число в маґаз.		Число прим.
1	1	Словар Росс. український Уманця і Сп. т. I . .	591
2	2	" " " " " т. II .	695
3	3	" " " " " т. III .	919
4	49	Записки Наук. Тов. ім. Шевченка т. I—XX комплєтів	74
5	46	" " " " " т. I	42
6	47	" " " " " т. II	127
7	48	" " " " " т. III	78
8	50	" " " " " т. V	69
9	51	" " " " " т. VI	86
10	52	" " " " " т. VII	86
11	53	" " " " " т. VIII	69
12	54	" " " " " т. IX	7
13	55	" " " " " т. X	8
14	56	" " " " " т. XI	5
15	57	" " " " " т. XII	34
16	58	" " " " " т. XIII	61
17	59	" " " " " т. XIV	63
18	60	" " " " " т. XV	72
19	61	" " " " " т. XVI	73
20	62	" " " " " т. XVII	107
21	63	" " " " " т. XVIII	133
22	64	" " " " " т. XIX	132
23	65	" " " " " т. XX	130
24	88	Показчик до Записок Наук. Тов. ім. Шевченка т. I—XX . . .	549

Число пор.	Число в маґаз.		Число прим.
25	66	Записки Наук. Тов. ім. Шевченка т. XXI	246
26	67	„ „ „ „ „ т. XXII	215
27	68	„ „ „ „ „ т. XXIII і XXIV разом	319
28	69	„ „ „ „ „ т. XXV	310
29	70	„ „ „ „ „ т. XXVI	292
30	71	„ „ „ „ „ т. XXVII	304
31	72	„ „ „ „ „ т. XXVIII	287
32	73	„ „ „ „ „ т. XXIX	382
33	74	„ „ „ „ „ т. XXX	359
34	308	„ „ „ „ „ т. XXXI—II	379
35	89	Етноґрафічний Збірник т. I	207
36	90	„ „ т. II	171
37	91	„ „ т. III	284
38	92	„ „ т. IV	356
39	93	„ „ т. V	300
40	94	„ „ т. VI	360
41	338	„ „ т. VII	429
42	95	Збірник Мат.-природ.-лікарск. Секциї т. I	255
43	96	„ „ „ „ „ т. II	278
44	97	„ „ „ „ „ т. III вип. 1	249
45	98	„ „ „ „ „ т. III вип. 2	345
46	99	„ „ „ „ „ т. IV вип. 1	266
47	340	„ „ „ „ „ т. IV вип. 2	352
48	100	„ „ „ „ „ т. V вип. 1	305
49	105	Збірник фільос. секциї т. I Хроніка житя Тараса Шевченка т. I. на ліпш. папері	396
50	106	на гіршім папері	96
51	107	Збірник фільос. секциї т. II Розвідки Драгоманова ч. 1 на ліпш. папері	299
52	108	на гіршім папері	114
53	80	Материяли до Укр.-русь. етнольоґії т. I	376
54	339	„ „ „ „ „ т. II (Гуцульщина Шухевича)	398
55	81	Часопись Правнича річник III	14
56	82	„ „ „ IV	485
57	83	„ „ „ V	650
58	84	„ „ „ VI	203
59	85	„ „ „ VII	199
60	86	„ „ „ VIII	211
61	87	„ „ „ IX	341
62	88	Словар німецко-руский висловів правничих і адміністрацийних дра К. Левицького число оправних примірників	158
63	263	Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache Dr. E. Ogonowski	125

Число пор.	Число в маґаз.		Число прим.
64	75	Історня лїтер. руск. нап. Ом. Огоновский ч. II відд. 1	109
65	76	" " " " " " ч. II " 2	97
66	77	" " " " " " ч. III " 1	323
67	78	" " " " " " ч. III " 2	376
68	79	" " " " " " ч. IV " 2	469
69	45	Перше видане Енеїди Котляревського	491
70	43	Памятки укр. руської мови і літ. т. I	218
71	44	" " " т. II	231
72	39	Жерела до історниї Укр. Руси т. I	205
73	40	" " " " " т. II	266
74	41	" " " " " т. IV	197
75	42	Виїмки з жерел до іст. Укр. Руси до полов. XI в.	104
76	38	Історня Руси М. Грушевського т. I	224
77	309	" " " т. II	355
78		Кобзар нове видане Тараса Шевченка в 4 томах компле́т (оправа)	86
79		Кобзар Тараса Шевченка т. I (оправ.)	57
80		" " " т. II "	62
81		" " " т. III "	621
82		" " " т. IV "	814
83	18	Руська історична Бібліотека т. I	65*
84	19	" " " т. II	118*
85	20	" " " т. III	218
86	21	" " " т. IV	250
87	22	" " " т. V	274
88	23	" " " т. VI	352
89	109	" " " т. VII	1050
90	24	" " " т. IX	276
91	25	" " " т. X	336
92	26	" " " т. XI	403
93	27	" " " т. XII	464
94	28	" " " т. XIII	710
95	29	" " " т. XIV	729
96	30	" " " т. XV	763
97	31	" " " т. XVI	825
98	32	" " " т. XVII	764
99	33	" " " т. XVIII	640
100	34	" " " т. XIX	946
101	35	" " " т. XX	919
102	36	Руська історня в житеписях т. II	53
103	37	" " " т. III	91
104	101	Начерк Соматольоґії Ів. Верхратського	518
106	102	О. Партицький. Старинна історня Галичини . .	411
107	234	" Велика славяньска держава . .	351
108	235	" Скандинавщина у давній Руси .	240

Відбитки із Записок і Збірників:

Число пор.	Число в маґаз.		Число прим.
136		Hungarico-Ruthenica, под. В. Гнатюк	37
137		Словацький опришок Яношік в нар. поезиї под. В. Гнатюк	53
138		Галицькі народні казки в Берлині пов. Бродського, списав О. Роздольський	52
139		Писанки на галицькій Волині, нап. М. Кордуба .	13
140		Про ногастки зібрані в Галичині в р. 1894 С.Сидоряк	21

З Часописи Правничої:

141		Заручини в австрийськім праві Др. Ст. Дністрянський	74
142	301	Руска правда, памятн. законодатний Др. К. Левицький	118
143	307	Др. Менцинський, про заочність в астр. процесі цивільнім	69

Літературно-Науковий Вістник:

144	238	Літературно-Науковий Вістник з р. 1898 комплет	14
145	239	„ „ „ „ „ кн. I . .	4
146	240	„ „ „ „ „ кн. II . .	1
147	241	„ „ „ „ „ кн. III .	15
148	242	„ „ „ „ „ кн. IV .	30
149	243	„ „ „ „ „ кн. V .	195
150	244	„ „ „ „ „ кн. VI .	264
151	245	„ „ „ „ „ кн. VII .	271
152	246	„ „ „ „ „ кн. VIII-IX	330
153	248	„ „ „ „ „ кн. X .	298
154	249	„ „ „ „ „ кн. XI .	302
155	250	„ „ „ „ „ кн. XII .	335
156	251	„ „ „ з р. 1899 комплет .	153
157	252	„ „ „ „ „ кн. II . .	32
158	253	„ „ „ „ „ кн. III .	25
159	254	„ „ „ „ „ кн. IV .	35
160	255	„ „ „ „ „ кн. V .	75
161	256	„ „ „ „ „ кн. VI .	91
162	257	„ „ „ „ „ кн. VII .	86
163	258	„ „ „ „ „ кн. VIII .	112
164	259	„ „ „ „ „ кн. IX .	121
165	260	„ „ „ „ „ кн. X .	113
166	261	„ „ „ „ „ кн. XI .	141
167	262	„ „ „ „ „ кн. XII .	121

Відбитки Літературно-Наукового Вістника:

Число пор.	Число в маґаз.		Число прим.
168	7	Великі роковини, прольоґ Др. І. Франка	69
169	8	В Плен-ері вірші і проза „ „	382
170	9	Ткачі, драма Гавптмана пер. Павлик	445
171	10	Американьский Претендент, Марка Твайна пер. І. Петрушевич	282
172	11	На селї, повість Школиченка	272
173	12	Серед бурі, драма Б. Грінченка	281
174	13	Ворог нарада, драма Ібзена, пер. Павлик	279
175	14	Дві долї, повість Мордовця	355
176	15	Сучасна Анґлія, нап. Ів. Франко	364
177	16	Чумаки, комедия Тобилевича	271
178	17	За батька, драма Грінченка	261
179	337	Маруся Богуславка, поема Кулїша	301

Бібліотека найзнам. повістий наклад ред. „Дѣла“:

180	110	Дим, пов. Тургенева	110
181	111	Стефан Лаврентій, пов. Едвардса	78
182	112	Любов убогого молодця, пов. Фейлєта	112
183	113	Міщаньске племя, пов. Раймунда	46
184	114	З великого сьвіта, пов Фейлєта.	114
185	115	Фромонт молодший і Рісляр старший, пов. Додета	56
186	116	Два міста, пов. Дікенса	116
187	117	Князь Серебрянний, пов. Ол. Толстого	17
188	118	З чужих зільників, збірник повісток	32
189	119	Набоб, пов. Додета	52
190	120	Батьки і дїти, пов. Тургенева	151
191	121	Власними силами, пов. В. Гілєрн	160
192	122	Великий лім, пов. Онета	155
193	123	Вина і кара, пов. Достоєвского	81
194	124	Родина Бухгольців, пов. Стіндого	82
195	125	Обломов, роман Гончарова	62
196	126	Новий дідич, роман Йокая	126
197	127	Причепа, пов. Нечуя	252
198	128	Мрія, роман Ем. Золї	69
199	129	Панї Тереса, пов. Шатріяна	129
200	130	Хмари, пов. Нечуя	50
201	131	Слїпий музика, пов. Короленка	43
202	132	Homo sum, роман Еберса	80
203	133	Чайковський, роман Гребінки	76
204	134	Олївер Твіст, пов. Дікенса	124

Число пор.	Число в маґаз.		Число прим.
205	135	Замок Делї пов. Ганни Кірі т. I	108
206	136	" " " " т. II	87
207	137	Девайтіс, пов. Родзевичівни	101
208	138	Микола Джеря, пов. Нечуя	62
209	139	Гетьман Мазепа	113
210	140	Ришард Львине серце, ром. В. Скотта	140
211	141	Рибак ісляндський, пов. Льоті	129
212	142	Дворяньске гнїздище, Тургенева	106
213	143	Дитячий, хлопячий і молодечий вік, Л. Толстого	131
214	144	Дневник одної панї, пов. Фейлєта	144
215	144a	Низини, пов. Оржешкової	55
216	145	Хам, " "	144
217	146	Олюнька, нап. А. Чайковський	97
218	147	Син Гетьмана, роман Рогової	147
219	148	В чужім гнїздї, пов. А. Чайковського	103
220	149	Чернигівка, нап. М. Костомарів	144
221	150	Сучасна Ніоба, роман Йонеса Лї	134
222	151	Кудеяр, іст. хроніка Костомарова	129
223	152	Королї на вигнаню, роман Додета	173
224	153	Нові землї	162
225	154	Кріссі	122
226	155	Остатнї днї Помпеїв, роман Бульвера	92
227	156	Батько Ґоріо, опов. Бальзака	7
228	157	Ближнї, опов. Бордуляка	380
229	158	Мертві душі, Гоголя	158
230	312	Обіт помершій, пов. Золї	147

Иньші виданя:

231	174	Розбишаки на рiцї Міссісіпі	775
232	175	Відношеня обрядові у східнїй Галичинї	1787
233	176	М. Ѳ. Раєвский і росс. панславізм нап. К.Устянович	46
234	178	Обруситслї, пов. Ланської ч. I	203
235	179	" " " ч. II	200
236	177	" " " ч. I і II разом	234
237	180	Народнї оповіданя М. Вовчка т. II	38
238	181	" " " т. III	107
239	182	Між народ, опов. М. Школиченка	356
240	183	За громаду, опов. Подоленка	345
241	184	Грішники, роман-хроніка О. Я. Кониського	413
242	185	I. Левицький: Поміж ворогами	514
243	186	" Повісти і оповіданя	77
244	187	" Над чорним морем	307
245	188	" Кайдашева сїмя	250

Число пор.	Число в маґаз.		Число прим.
246	189	І. Левицький: Сьвітогляд укр. народа	123
247	190	" Не той став	421
248	191	" Навіжена	288
249	192	Пани і люди, повість В. Левенка	284
250	192	Твори Івана Тобилевича (Карпенка-Карого)	416
251	194	Лимерівна, драма Панаса Мирного	2 14
252	195	Титарівна, " М. Кропивницького	175
253	196	В темряві, " М. Старицького	370
254	197	Катарина Чайківна, драма	212
255	198	Облога Буші, опов. М. Старицького	386
256	199	На крилах пісень, твори Лесї Українки	350
257	200	Книга пісень, Гейнріха Гейне	365
258	201	Оповіданя Федьковича ч. І	1549
259	202	Сибір, Ю. Кенана в 2 частях	758
260	203	М. Загірня: Орлеанська дївчина	347
261	204	" Оповіданя про Хведора Християнина	256
262	205	Кістяки Гольбайна ч. III	153
263	206	Іфіґенія в Тавриї, драма Ґете перекл. Ріленко	194
264	207	Нахмарилось, ком. Грінченка	215
265	208	В. Щурат: До історії остатнього побуту Куліша у Львові	218
266	209	Per pedes Apostolorum, нап. Левенко	371
267	210	Вечерниці, Гоголя	908
268	211	Бібліотека руска Онишкевича т. III	127
269	212	В народ, опов. Кримського	133
270	213	Пе коптьор, опов. Коцюбиньського	199
271	214	Торговля жемчугами, ком. Григорієвича	362
272	215	Вільгельм Тель, Шілєра, пер.: В. Кмицикевича	385
273	216	Марія Стюарт, драма Шілєра, пер. "	415
274	217	Для загального добра	397
275	218	Без праці	127
276	219	Твори Навроцкого	105
277	220	З чорного шляху	462
278	221	Абґар Солтан: При стрілецкій ватрі пер. Кирчів	205
279	222	Задля сьвятої землї, пов. Севера пер. Кирчів	169
280	223	Орлеаньска Діва, траґ. Шілєра, пер.: Горницький	254
281	224	А. Чайковський: Спомини з перед 10 літ	17
282	225	Байда: Гомерова Одиссея ч. І перекл.	648
283	256	" " " ч. II "	459
284	227	Збігці з Новороссиї Данилевського пер.	777
285	228	Твори Ст. Руданського т. І	309
286	229	" " " т. II	369
287	230	" " " т. III	448
288	231	" " " т. IV	442
289	231	Ясні зорі, драма Грінченка	204

Число пор.	Число в маґаз.		Число прим.
290	231	Рiздвяна нiч	195
291	236	Не судилось, оповiданє нап. О. Л-сь	242
292	237	В гостях добре дома лїпше нап. Дрозда	142
293	269	Оповiданя Н. Устияновича	273
294	270	Руська лїтература апокр., нап. Др. Ом. Калитовський	109
295	271	На добродiйнi цiли, ком. Григорiєвича	58
296	272	Надельмаєр, апостол тверезости	223
297	273	Хлопи i хлопська справа, Бiбл. Батькiвщ.	933
298	274	Двi хлопскi держави „ „	97
299	291	Чи можна Федьковича Коссованом звати?	135
300	303	Месть верховинця, пов. Н. Устияновича	39
301	276	Зоря з р. 1884	11
302	277	„ „ 1885	2
303	278	„ „ 1889	7
304	279	„ „ 1890	1
305	280	„ „ 1892	16
306	281	„ „ 1894	96
307	282	„ „ 1895	9
308	283	„ „ 1896	62
309	284	„ „ 1897	138
310	336	Памяткове число Зорi про Маркiяна Шашкевича	148
311	285	Зеркало з р. 1890	12
312	286	„ „ 1891	55
313	287	„ „ 1892	23
314	294	Ватра, лїтерат. Збiрник, вид. В. Лукич	35
315	295	Степ, херсоньский Збiрник 1896	3
316	296	Нива, укр.-лїтер. Збiрник 1885, Одесса	6
317	298	Ворксклo	6
318	290	Павло Полуботок	83
319	292	Українське сьвято у Петербурзї	159
320	299	Закон о загальнiм ополченю	125
321	319	Пролїсок, Граба	319
322	320	З чужого поля, Граба	320
323	321	Доля, Граба	379
324	322	З пiвночi, Граба	322
325	324	Зїльник, В. Шашкевича	832
326	323	Байки, Гребiнки	565
327	325	Чернеча република на Афонї	446
328	326	Писаня Кулика	476
329	327	„ Олельковича	249
330	328	Весняні бурi	561
331	329	Поезиї Маковея	544
332	330	Оферма „	58
333	331	Твори Iвана Сурика	330
334	332	Задля ховяйства	391

Число пор.	Число в маґаз.		Число прим.
335	333	Малярі	502
336	334	Никола Палкин	333
337	335	Що таке господарність?	212
338	318	Соціялісти межи семинаристами	73
339	302	Опис повіту Камінецького, Миколаєвича	19
340	265	О вихованю, нап. І. Н.	62
341	266	О розумнім вихованю дітий, І. Вихованє немовлятка	222
342	103	Писаня Трохима Зіньківського кн. I	396
343	104	„ „ „ кн. II	930
344	159	Україньство на літер. позвах з Московщиною, нап. Баштовий	289
345	160	Безталанне сватанє, нап. Вол. Барвінський	25
346	161	Оповіданя О. Я. Кониського	138
347	162	Чернець, студия, В. Щурата	128
348	163	Салдатський розрух, нап. В. Левенко	47
349	164	Наші коляди І. Франка	164
350	165	В. Чайченко: Під хмарним небом	901
351	166	„ Байки	908
352	167	„ Книга казок	873
353	168	„ На роспутї	1022
354	169	„ Соняшний промінь	169
355	170	„ Оповідання	958
356	171	Шекспірові твори ч. I переклад Куліша	955
357	172	Хутірна поезия, П. А. Куліша	143
358	173	Крашанка, П. А. Куліша	701
359	313	Зіваяли листки, композициї муз.	358
360	300	Моноґрами до вишивок і гафтів	68
361	314	Остап Вересай, літоґр. картина	600
362	316	Гуцул „ „	16
363	317	Гуцулка „ „	17
364		Коцовський, Література гал. руська; Мар. Шашкевич	40
365		Правда, 1876 р. IX	19
366		„ 1879, р. XII	75
367		„ доповненє XXII тому	150
368		„ р. IX. Ч. I 300. Ч. II	300

Шкільні книжки власного накладу (оправлені примірники:)

Вправи латиньскі для III кляси	102
Граматика латиньска для III—VII кляси	153
Соматольоґія І. Верхратського	100